

NOVA DOBA

POLETNA

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BIH 240 DIN,
Avstrija 42 ATS, Nemčija 5 DEM, Švica 5 SFR, ZDA in
Kanada 5 USD, Švedska 20 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija
1.200 LIT

Preko poletja izhaja vsako drugo sredo. Lastnik in urednik Janez
Sever. Izdaja PRESE d.o.o. Naslov redakcije PRESE NOVA DOBA,
Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na
nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 100 SIT SLOVENIJA, SREDA, 4. AVGUSTA 1993 ŠT. 25, 26 LETO XXVII

**GENERAL BREZ
ARMAD IN DOMOVINE**

**SLOVENSKI
ANKETIRANCI
ODSTAVLJAJO
JANŠO**

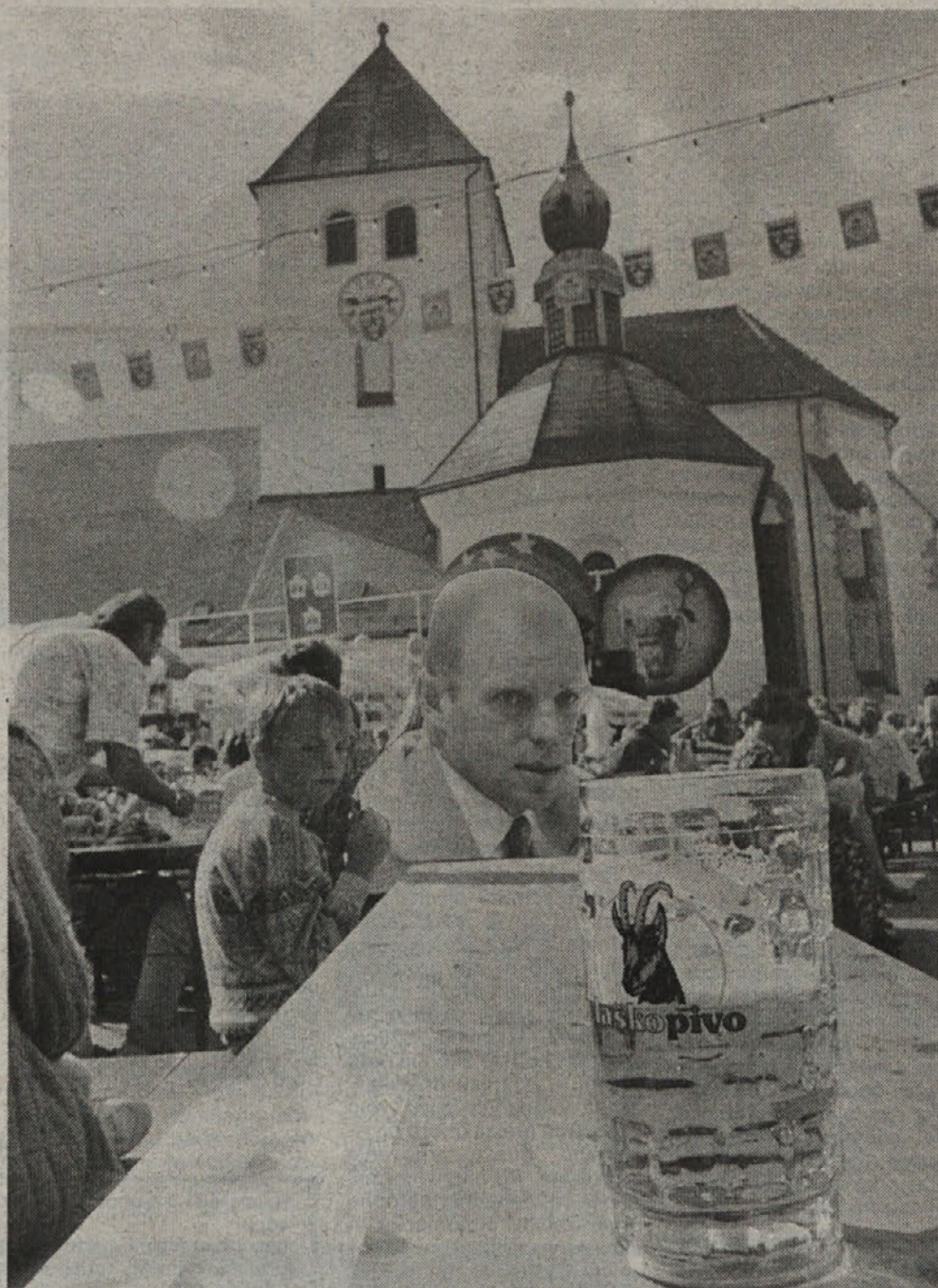

**POZABLJENA
SLOVENKA
V BOSANSKEM PEKLU**

**KO
LASTNA
MATI
UBIJE
SVOJA
OTROKA**

**PREŽIVEL
PADEC
IZ
PETEGA
NAD-
STROPJA**

**ZAKAJ
PORTOROŽ
NI
MONTE
CARLO**

IPC

**RAČUNALNIKI
NOTESI
POSBLAGAJNE
PLAČILO NA OBROKE !**

061 554-730 063 821-315 int.25 069 31-217

**PRIŽGANE LUČI
VEČJA VARNOST
V PROMETU**

»POZABLJENO« OROŽJE NA MARIBORSKEM LETALIŠČU: SLOVENCİ TRDIJO, DA JE BILO NAMENJENO NA JUG, SRBI SO PREPRIČANI, DA BI SE Z NJEGOVO POMOČJO ODCEPILI ŠTAJERCI – SLOVENSKI ANKETIRANCI ODSTAVLJAJO MINISTRA

JANŠA — GLAVNI POLICAJ

Pred štirinajstimi dnevi na mariborskem letališču odkrito blizu 120 ton težko in več milijonov mark vredno orožje še vedno buri duhove. Od lanskega septembra uskladiščeno tihotapsko blago, deklarirano kot humanitarna pomoč, ki naj bi bilo v Sloveniji na svoji poti iz Sudana v Bosno le v tranzitu, se je znašlo kot člen v nizu povodov mnogih afer, ki jih je tako ali drugače v zadnjem letu navrgel obrambni minister Janez Janša. Slednji je baje dvanajst zabojnikov izbral za dokončen obračun s političnimi nasprotniki.

Največja tihotapska pošiljka orožja v Evropi

Novica dne, srede 21. julija, da so na mariborskem letališču odkrili večjo količino orožja, v slovenski javnosti, nasičeni z aferami, ne počene pravega učinka: Posebej, ker vodi na »na brzake« sklicani tiskovni konferenci glavno besedo nihče drug kot Janez Janša. Slednji pove, da je istega dne prišla na njegovo ministrstvo informacija, po kateri naj bi »imel« šef Varnostno-informativne službe (Sove) za mariborsko območje Silvo Komar na letališču večjo količino orožja in streliva. Po tistem, ko Grosupelčan oceni, da v enajstih zabojnikih nekaj tisoč avtomatskih pušk, več minometalcev z minami in večja količina streliva v vrednosti parih milijonov nemških mark, predstavlja največje odkritje tihotapljenega orožja v zadnjem desetletju v Evropi, se nekateri sprašujejo, zakaj je policijski minister Ivo Bizjak v ozadju.

Zdi se, da so pod Janšiniim vplivom tudi namestnik javnega tožilca in preiskovalni sodnik, ki pričeta preiskavo, in tudi VIS, ki proti Silvu Komarju, ki je bil pred dotedanjo funkcijo izvršni sekretar CK ZKS, zadolžen za Splošno ljudsko obrambo.

Naslednjega dne izvemo, da so policaji zasegli enajst zabojnikov s prostornino 31 kubičnih metrov in največje nosilnostjo 18,40 ton, polnih orožja brez identifikacijskih znakov, jih prepeljali na drugo lokacijo in začeli s preiskavo o izvoru in identiteti oseb, ki naj bi sodelovale pri ilegalnem uvozu orožja.

Prvi je na vrsti direktor mariborskega letališča Bruno Kermavc, ki ga po zaslišanju pred preiskovalnim sodnikom priprejo. Malce smo skeptični do Komarjevega zanikanja kakršnekoli povezave z odkritim orožjem. Pa čeprav ga z izjavo, da VIS in MNZ v zadevo formalno nista bila vpletena, podpre Igor Bavčar, policijski minister v času, ko je bilo orožje pripeljano na letališče.

Seveda se od tihotapljenega orožja ograditi tudi nekdanji direktor VIS-a dr. Miha Brejc. Direktor carinske službe Franc Košir nas poskuša prepričati, da so njegovi cariniki naredili vse, kar je bilo mogoče. Prizna, da so takrat, septembra, sumili, da gre za humanitarno pomoč, vendar niso ukrepali. Ne vemo, zakaj je po Koširjevih besedah lahko njegova služba ponosna na »svoje« odkritje, če ji je informacijo sporočil Janez Janša. Le zakaj se je Komar odločil malce prilagoditi vetru, ko pove, da je VIS pošiljko vendarle spremljala kot dela običajnega posla? Pusti nas v dilemi, ali gre pri celi

stvari zgolj ali tudi za politično diskvalifikacijo.

Če se spomnimo besed direktorja Kriminalistične službe MNZ Mitje Klavore, da so njegovi po dvaindvajsetih urah našli v kontejnerjih 10.900 avtomatskih pušk, štideset minometalcev, tisoč

transporta, tistemu na mariborskem letališču. Pa še odkritje, da zna Impexova dunajska telefonska avtomatska tajnica tudi rusko, ni v koš za smeti. Zanima nas, zakaj so bile ključavnice na kontejnerjih po tolikšem »čakanju« nezarjavele in zakaj nam o vključitvi Interpola v preiskavo namesto Bizjaka sporoča Janša. Čujemo neuradne govorice, naj bi bila na mariborskem letališču glavna žila za razpečevanje orožja na vojna območja nekdanje Jugoslavije. Obo-rožitev naj bi prihajala iz vzhodne Evrope, Libije in Sudana. Dovažali naj bi jo

kot d. o. o. v slovensko-avstrijski lasti, prepričuje slovensko javnost, da njegovo podjetje ni nikoli ponujalo orožja ali streliva. Res pa je pred časom slovenskemu obrambnemu in policijskemu ministrstvu ponudilo vojaško olje zveze Nato, imenovano Break Free CLP. Ker so bila testiranja vzorcev ugodna, so v Drug Impexu pričakovali, da bodo v začetku avgusta z državo podpisali pogodbo o preskrbi. Zupanc zameri Janši, ker ni bilo iz vsega nič.

Poleti Kartum — Maribor so bili plačani v gotovini na roke

šestkrat. V ta posel naj bi se letalska firma vključila po ponudbi sudanskega rdečega polmeseca in humanitarne organizacije Islamic Relief. Gospod Faith, sudanski državljani, je za prevoz baje plačal vedno vnaprej v gotovini. Kot se posluje v poslih z orožjem. Virag se spominja, da so bili ob pristankih njegovih letal na mariborskem letališču vedno prisotni predstavniki slovenske policije, carine, obmejne službe in islamskih humanitarnih organizacij.

Ključna oseba skrivnostnih letov naj bi bil avstrijski državljani Dieter Hoffman.

nja na dvoru Habsburžanov, tako zelo zameril Janši, da mu je podtaknil orožje in ga s tem, kot vse ostale, z enim zamahom izbrisal iz političnega prizorišča in ofrnil v poslovnem svetu. Predsednik upravnega odbora Intermarketing d. o. o. zanika vsakršno vpletenost v trgovino z orožjem. Z Drug Impexom je sodeloval samo na »bazi« vojaškega olja.

Kranjski župan Vitomir Gros nas preseneti s predlogom slovenski carinski upravi, naj preišče vse domnevne zapuščene pošiljke na brniškem letališču, v javnih skladiščih v Kranju in drugih carinskih skladiščih v kranjski občini. Da niso obtožbe proti njegovemu predpostavljene-mu povsem iz trte zvite, je mogoče razbrati iz izjav Aleša Wolfanda, namestnika direktorja mariborskega letališča, ki je svojčas opazilo barvanje helikopterjev na letališču. Da pa niso predelovali kontejnerjev, nam zatrdi jo v radgonskem Arcontu.

Mariborski arestanti so nedolžni, Janša naj odstopi

Senat sodišča v sredo poleg podaljšanja pripora štirim osumljenim izda nalog za privedbo Zvonka Ekarta, Hasana Čengića in Dieterja Hoffmana.

Dan zatem Čengić, nekdanji vplivni član SDA, ki sedaj v Zagrebu vodi logistiko za pomoč BiH, meni, da ne gre za nikakršno tihotapljenje, saj so v vojni. Vsi priprti v Mariboru naj bi bili nedolžni, dobro pa bi bilo, če bi slovenska oblast ne drezala toliko v ta primer.

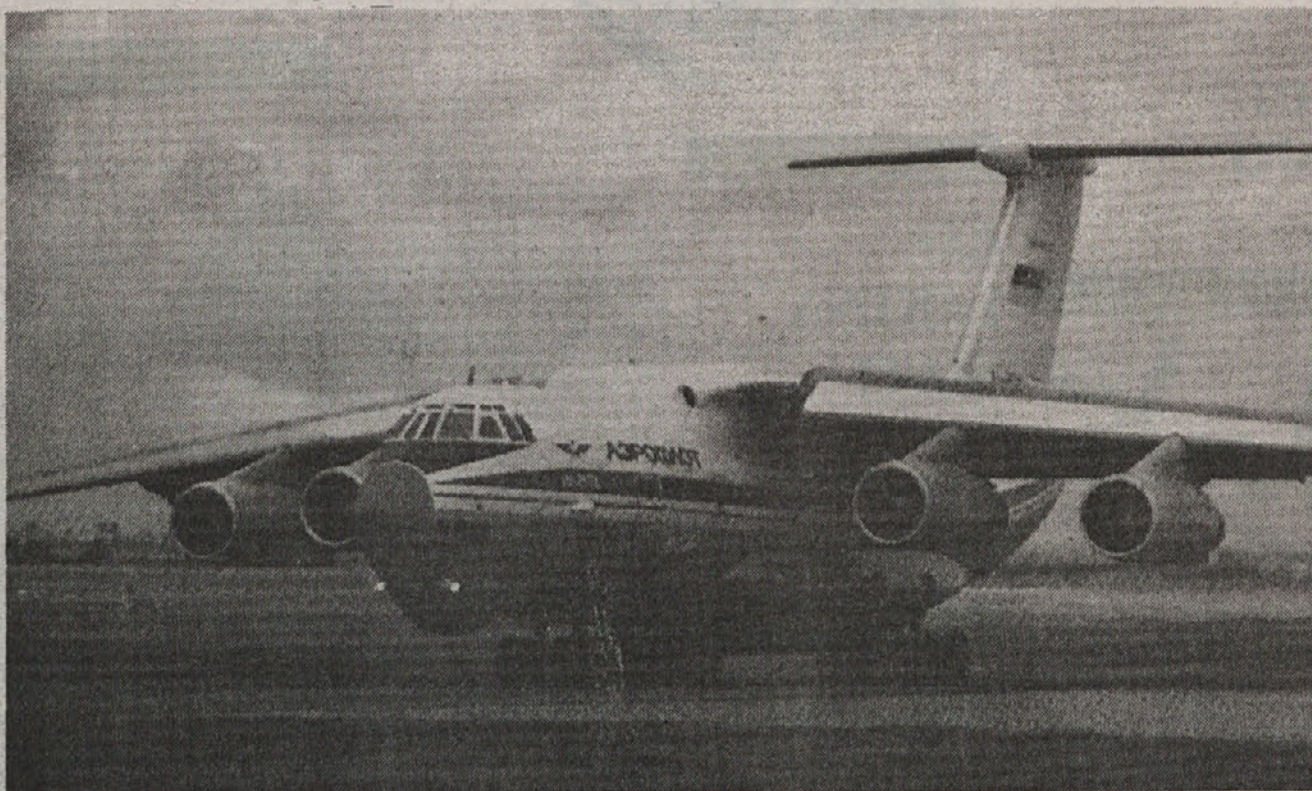
V četrtek se o aferi z orožjem končno razgovorijo tudi v slovenskem parlamentu. Jože Pučnik se sprašuje, kako je mogoče, da so lahko v Mariboru skladiščili orožje za desetine tisoč ljudi v času, ko je bil on podpredsednik vlade.

Direktor carinske službe Franc Košir se poslancem opravičuje, da je bilo orožje v tranzitu. Janša zanika, da je na letališču pri »odkrivanju« sodelovala specialna brigada »Moris«. Kot projekcijo skupščinskih razglabljanj lahko jeseni pričakujemo ustanavljanje še ene preiskovalne komisije.

Zadnje dni smo postali že kar imuni na nove vesti o tihotapljenem orožju. Po izvedeni anketi tudi 18 odstotkov vprašancev za afero sploh ni slišalo. Tretjina meni, da je zanjo najbolj odgovoren direktor carinske uprave, le za odstotek manj pa da direktor letališča in — Janša. Da bi morala odstopiti, je odgovorila kar polovica vprašanih Slovencev. Od teh je največ »glasovalo« proti Janši.

Verjetno zaradi strahu, ker je Janša kot obrambni minister v miru odstrelil več »sovražnikov« kot v devetih dneh njegove žepne vojne. Ljudje se upravičeno bojijo, da ne bo odnehal, dokler bo živ zadnji odrasel Slovenec.

Franc Furland in Janez Sever

min in 757.000 nabojev 7,62 milimetrov, priznamo, da je slednja res velika!

Vpletene mednarodne organizacije, diplomacija in slovenska politika

Petkove informacije se začnejo s tremi novimi osebami, ki jih je MNZ zaradi suma storitve kaznivega dejanja nedovoljene proizvodnje in prometa orožja in razstrelivnih snovi ovadilo temeljnemu javnemu tožilcu. Medtem ko nas zanima, kdo je tretji — avstrijski državljani, Janša novinarjem pove svojo oceno, da gre za dobro organizirano mrežo trgovanja z orožjem. Po njegovem naj bi bile vpletene mednarodne organizacije, diplomacija in slovenska politika, o čemer so na njegovem ministrstvu dobivali informacije že kar nekaj časa. Obrambni minister, ki je očitno prevzel delo notranjega, poudari, da skladišča, kjer so našli zabojnike, ne sodijo pod pristojnost carinske uprave, temveč letališče.

Razumemo, zakaj omeni, da je na Dunaju registrirano podjetje Drug Impex, v katerem naj bi bila združena slovenski in srbski kapital, pred časom ponujalo orožje različnim kupcem. Najbrž zato, da si bomo kaj mislili o Janševem razumevanju »močno podobnega« Impexovega

v letalih Iljušin 76, odvažali pa s helikopterji Mil Mi 26.

V soboto Gerhard Schilcher, lastnik dunajskega Drug Impexa pove, da so srbske povezave z njegovim podjetjem bajka ali zavestno obrekovanje, saj je firma v celoti njegova last. Pa še toliko denarja nima, da bi lahko skoraj leto dni skladiščil blago na letališču. Čisto druge branže da je Impex. V vzhodnih državah posluje s farmacevtskimi izdelki, v Slovenijo pa uvaža zdravila proti aidsu.

Darko Zupan, direktor velenjskega predstavništva Drug Impexa, registriranega

Nedelja mine v premlevanju že znanega. Tudi po svetu se ukvarjajo z našo afero. V Beogradu pišejo, da je bilo orožje namenjeno za odcepitve Štajercev od Slovenije!

Prvega dne v novem tednu so v mariborski kehi že štirje osumljenci. Poleg Silva Komarja in Bruna Kermavca še dva delavca VIS-a, Tomislav Špehar in Milan Hmeljak. Beremo, da so bila letala, ki so pripeljala orožje, last madžarsko ukrajinske družbe Heavy Lift, katere direktor

Istvan Virag pove, da so njegova letala Il-76 na relaciji Kartum — Maribor letela

Slovenski minister policajev Ivo Bizjak končno pride na vrsto in pove, da so organizatorji preprodaje orožja poskušali kontejnerje zmanjšati. Tri naj bi »predelalo« neko štajersko podjetje. V dveh so že peljali »pomoč« v BiH, eden pa je še v štajerski prestolnici.

Mariborsko letališče naj bi bilo vendarle finančno vpleteno, saj je plačevalo najem letal, barvanje helikopterjev (v belo) in kreditiralo hranjenje pošiljk v hangerjih. Orožje naj bi se »ustavilo« takrat, ko so Madžari aretirali skrivnostnega Hoffmana.

V torek, 27. julija, slišimo, da je direktor Drug Impexa na Dunaju pri slovenski ambasadi vložil protestno noto, naslovljeno na Drnovška in Kučana. V pisanju opozarja, da je njegovo podjetje uradni predstavnik gruzinskega ministristva za zdravstvo. Na Dunaju v bolj obveščenih krogih ne izključujejo možnosti, da gre pri aferi z orožjem za hrvaško-slovenski posel, v katerega bi bili lahko vpleteni tudi državni organi.

Zvemo, naj bi se Gerhard Schilcher kljub vsemu dvakrat oglašil na obrambnem ministristvu. 18. junija in 5. julija naj bi ponujal orožje in vojaško opremo iz vzhodnoevropskih držav.

Posel naj bi izpeljal preko zveze z Markom Bulcem. Kaj se je slednji, ki je imel težave že s prejšnjo oblastjo, ker je bila njegova babica gospodi-

NOVA DOBA

Najstarejši zasebni slovenski politično-informativni časopis
Lastnik in glavni urednik Janez Sever
Urejujejo: Franc Furland, Vasja Ocvirk, Ksenija Lekić in Lucaš

Celostna podoba: mag. Jože Domjan
Oblikovanje: mag. Mojca Cerjak
Računalniška predloga: dr. Borut Jereb
Tajnica v uredništvu: Cveta Mastnak
Naročnine in prodaja: Miki Radi
Izdaja PRESE d.o.o., Aškerčeva 15, 63000 Celje
Trženje: SOK d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje, in agencije

Tiska družbeno podjetje DELO — TISK ČASOPISOV IN REVIJ p.o.

Naslov uredništva: Celje — knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel.: 063/ 441-606 in 441-215, faks 063/ 25-849 in 26-903

Žiro račun pri celjski SDK št. 50700 — 603 — 31455

Na podlagi Zakona o prometu davku in mnenju Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov

TERMoeLEKTRARNA IZ ŠOŠTANJA ZAORALA V LEDINO NEZAUPLJIVE EVROPE – MILIJONI MARK IZ TUJINE ZA EKOLOŠKO SANACIJO – DOMAČI IN TUJI PROIZVAJALCI OPREME ZAGOTAVLJAJO, DA SE BODO POKORILI STROGO ODMERJENIM TERMINOM – TUDI SLOVENSKA DRŽAVA IMA LE POL LETA ZA SPREJEM ZAKONODAJE

TEŠ NE BO VEČ DEŽURNI KRIVEC

Temeljna prizadevanja Termoelektrarne Šoštanj so usmerjena tako, da elektrarna ne bi bila več le energetska pomemben objekt za Slovenijo in ekonomsko uspešen za občino, pač pa tudi ekološko prijazna s čim manj kvarnimi vplivi za počutje in zdravje ljudi, zatrjujejo v vodstvu Termoelektrarne v Šoštanju.

»Že junija leta 1987, takoj po sprejetju republiškega odloka, smo v TEŠ-u pripravili sanacijski program, v katerem smo opredelili ekološke projekte za onesnažene vode, zrak in zemljo. Leta 1990 smo razvili ekološko informacijski sistem, postavili šest stacionarnih in eno mobilno merilno postajo, v katerih avtomatično preverjajo škodljive snovi v dimnikih in v širši okolici elektrarne, imamo stalen pregled nad dogajanjem in možnost takojšnjega ukrepanja,« trdi direktor Jaroslav Vrtačnik.

Samo korak za razvitim svetom

»S svojimi dosedanjimi poslegi, aditivnim odžvepljevanjem na vseh petih blokih ter primarnimi ukrepi za čiščenje NOx na bloku 4 smo omejili izpuste, kar pa seveda še ni zadosti. V Programu ekološke sanacije celotnega kompleksa predvidevamo, da bi svoje emisije že konec leta 1996 spravili ne le v dopustne zakonske meje, temveč jih znižali do minimalnih koncentracij, ki ne bi več vplivale na ljudi v okolici in v državi Sloveniji ali širše.

Še do nedavna smo bili prepričani, da je rešitev v gradnji visokih dimnikov...

»Prav tu gre iskati krivico, ki nam jo odmerja javnost, češ da premalo naredimo na področju ekologije, da uničujemo dolino...

Resnica je, da tudi v razvitem svetu do pred desetih let niso poznali učinkovitejših rešitev. Šele v zadnjih nekaj letih, tudi zaradi ekoloških gibanj, sta tehnologija in znanost toliko napredovali, da je moč vgrajevati učinkovite čistilne naprave. Takoj pa moram dodati, da te naprave delujejo šele v Nemčiji in v Avstriji, Italijani so za mesec dni pred nami, Angle-

je, v celotnem sistemu za petino, s čistilno napravo na bloku 5 pa konec naslednjega leta že dosegli vsaj 60-odstotno zmanjšanje emisij v celotnem sistemu. Ob teh naložbah bomo letos uredili tudi zaprti krogotok izcednih voda iz deponije pepela in TEŠ bo nehal onesnaževati Velenjsko jezero in vodotoke.

Ob bloku 4 v samem središču elektrarne je pred kakšnimi tremi tedni oživilo gradbišče čistilne naprave, za blok 5 pa je tačas v pripravi elaborat o osnovah za izdelavo investicijskega programa, ki bo nared do konca leta.

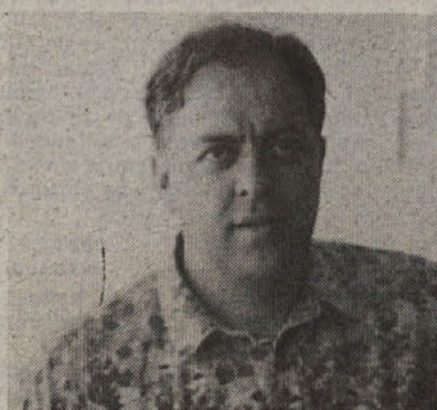
Tečejo dogovori s Svetovno banko v Washingtonu in če se ne bo zataknilo z denarjem, naj bi z gradnjo končali leta 1997. Ob tem naj pomenimo, da je naša termoelektrarna prva, ki je na Zahodu dobila zaupanje v vlaganje tujega kapitala, in kot je razvidno iz projekta, ne gre za majhne vsote. V resnici je to največji vložek tujega kapitala v Slovenijo od osamosvojitve. Enako neskromno bi bilo, če v isti sapi ne bi naglasili velikega deleža naporov dr. B. Frleca, našega veleposlanika v Bonnu in HERMES-a,

Jože Dermol

Jaroslav Vrtačnik

Boris Dejanovič

Zgodovina TEŠ

Ob ugotovitvi, da se pod zemljo med Velenjem in Šoštanjem skriva okrog 600 milijonov ton lignita obenem pa strmo naraščajo potrebe po električni energiji, je 1946 leta tedanja oblast sklenila v Šoštanju zgraditi termoelektrarno.

Z gradnjo so pričeli leto dni kasneje, vendar so dela prekinili, ker iz Vzhodnega bloka niso dobili obljubljenih opreme. Z deli so nadaljevali čez pet let, tokrat so vgrajevali opremo z Zahoda.

Prva dva bloka Termoelektrarne Šoštanj sta bila dograjena leta 1956. Skupaj sta zmogla 60 MW moči.

Že novembra 1960 je začel obratovati tretji blok z močjo 75 MW. Strokovnjaki so predvidevali, da bi energije iz Šoštanja in ostalih slovenskih elektrarn zadostovalo za potrebe republike za naslednjih dvanajst let.

Toda tudi strokovnjaki se lahko zmotijo. Zato so v Šoštanju gradili naprej in maja 1972. leta zagnali četrti blok z močjo 275 MW, ki je že naslednje leto republiko obvaroval energetskega mrka.

Zaradi izkušenj in naraščajočih potreb po električni energiji, so 1975. leta začeli graditi V blok. Njegovih 345 MW je začelo napajati slovensko električno omrežje tri leta pozneje.

rencami in popolnim jamstvom, da bo čistilna naprava brez napak delovala,« pravi Jože Dermol, vodja projekta odžvepljevanja bloka 4 šoštanske termoelektrarne. »Investitorji so,« poudarja Dermol, »dosegli izredno dobre finančne pogoje za znesek 94,3 milijone DEM. Gotovinsko plačilo znaša vsega 4,3 milijone nemških mark, ostalo financirajo tuji dobavitelji, Bank Austria daje kredit v višini 65 milijonov, 25 milijonov je za čistilno napravo rezerviranih v avstrijskem EKO fondu. Domači delež znaša 3,5 milijarde tolarjev, v letošnjem državnem proračunu je za odžvepljevanje dimnih plinov 550 milijonov SIT, zadostovalo za sprotne dela.

Ta dela, s katerimi smo pričeli 18. novembra lani, do 1. maja smo projektno dokumentacijo zaključili in pridobili vsa potrebna dovoljenja, so sedaj v polnem teku. Fizična gradnja objekta napre-

duje in kljub velikim težavam nam uspeva, da celoten kompleks termoelektrarne nemoteno deluje, proizvodnje električne energije zaradi čistilne naprave ne bomo prekinjali, priključke na blok 4 bomo spojili med rednim remontom.

Že letos naj bi pričeli montirati tudi opremo, konec prihodnjega leta načrtujejo zaporedne preizkuse naprave, 30. 5. 1995 naj bi investicijo zaključili in čistilno napravo vključili v redno obratovanje. Dimenzionirana je za celotno čiščenje dimnih plinov, zagotavlja čiščenje nad 95 odstotkov in tudi ob povečanih koncentracijah vsebnosti ne bodo presežale dovoljenih limitov. Deluje na principu tehnologije zaprtega mokrega kalcitnega postopka, količina žvepovega dioksida bo padla pod petsto kilogramov na uro, prahu daleč pod sto kilogramov, uporabljali bodo odpadne vode, ona sama pa nima odpadnih vod in ne

vpliva na vodotoke.

Ostaja pa precejšnja količina sadre. Kaj z njo, kako preprečiti kopičenja. V elektrarni menijo, da bi lahko sadro koristno uporabili na preji. Skupaj s Smeltom so se že lotili projekta za ponovno uporabo. Kvaliteta sadre sicer ne zadošča za kvalitetne izdelke, pač pa takšno potrebuje industrija cementa, v kateri potrebujejo določene količine sadre, približno 50.000 ton letno in jo sedaj po razpadu Jugoslavije cementarji morajo uvažati. Do-

Očistiti jezero in reke

Drug pomemben letošnji ekološki projekt Termoelektrarne Šoštanj je izgradnja zaprtih krogotokov transportnih voda iz odlagališča pepela. Do sedaj je TEŠ odlagal pepel, na prostoru ugreznin Rudnika lignita Velenje. Transport pepela, žlindre in produktov aditivnega odžvepljevanja je hidravlično, posledica je višek onesnažene vode, ki se izceja v Velenjsko jezero in dalje v reko Pako in Savinjo.

Osebnost izkaznica

TEŠ danes zaposluje 627 delavcev. Od 1990. leta se je njihovo število zmanjšalo za 120. Izobrazbena struktura zaposlenih je višja od slovenskega povprečja.

Skupna moč termoelektrarne je 755 MW. Odvisno od potreb, vendar v povprečju na leto dobi država iz Šoštanja okrog 3.000 GWh.

Povprečna razpoložljivost vseh TEŠevih energetskih blokov je taka kot povprečna razpoložljivost sorodnih termoelektrarn v Nemčiji. Kumulativno se giblje, od zagona do danes, med 82 odstotkov pri bloku IV in 92 odstotki pri ostalih blokih.

Od skupnega stroška proizvodnje električne energije v TEŠ, ki se giblje okoli 0,11 DEM/kWh, jih 0,7 DEM predstavljajo stroški premoga.

TEŠ danes zagotavlja okrog 30 odstotkov Sloveniji potrebne električne energije in je najpomembnejši blazilec nihanj v slovenskem elektrosistemu, saj v kriznem obdobju zagotovi tudi do 60 odstotkov slovenskih potreb.

V procesu kombinirane proizvodnje električne in toplotne energije šoštanska termoelektrarna zagotavlja 11.000 stanovanjem v Velenju in Šoštanju ogrevanje. Še vedno pa je živa zamisel, da bi toplotno raztegnili celo do Žalca in Celja.

govarjajo se torej s cementarnami.

Koristno pa bi sadro lahko uporabili tudi pri zasipanju opušenih kamnolomov, česar so se končno lotili tudi pri nas. Prav primerna je za nasipe na pobočjih, ki jih potlej rekultivirajo. Spiranja se ni bati, kajti izcedne vode nameravajo urejevati od primera do primera, vsakega zase, saj gre pri tem za sorazmerno majhne količine, ki bi jih vračali nazaj na hrib.

Jezero, ki je veliko stodvajset hektarov z volumnom približno 22 milijonov kubičnih metrov, je biološko mrtvo, reka Pako pa nizvodno od izliva jezera prav tako. Uvrščena je v četrti, najslabši kakovostni razred. Cilj projekta je zbrati izcedne vode iz odlagališča pepela, zato bodo jugovzhodno od odlagališča zgradili zbiralne bazene in vodo vračali v tehnološki proces za potrebe transporta pepela iz termoelektrarne na odlagališče. Na ta način bodo, zagotavlja Boris Dejanovič, vodja tehničnega področja v šoštanski termoelektrarni, v prihodnjem letu že redno obratovali in preprečili nadaljnje onesnaževanje. Jezero se bo biološko obnovilo, sčasoma oživele, bistveno se bo izboljšala kvaliteta vode v Paki in posredno v Savinji.

Naložbe se v TEŠ lotevajo z lastnimi silami. Ocenjujejo, da bo veljala slabih 5 milijonov DEM, toliko so nabrali s svojo amortizacijo. Z gradnjo pričenjajo v letošnjem avgustu, krogotoki pa bodo sklenjeni do konca leta 1993.

Da ne pozabimo

Prvi parni stroj, ki je proizvajal električno energijo, sta postavila leta 1902 ob reki Paki na prostoru današnje TE Ivan in Josip Vošnjak. Dinamo je imel moč 60 kW.

Rudnik je za svoje potrebe leta 1909 namestil dva parna stroja, ki sta poganjala trofazna generatorja moči 150 in 135 kVA.

Čez dvajset let je začela obratovati velenjska elektrarna, ki je bila že vključena v omrežje kranjskih elektrarn. Imela je dva Kruppova kotla in dva turboagregata z močjo 1.000 kW.

1934. leta sta začela obratovati še dva 28 tonska parna kotla Babcock-Wilcox in en turboagregat moči 5.250 kW, tako da je bila skupna moč velenjske elektrarne 7.250 kW.

Ži gradijo prvo, v pripravah pa so že tudi Čehi in Poljaki. Torej smo mi v korak z razvojem.

V okviru del, ki smo jih že začeli, bi v začetku leta 1995 znižali emisije SO₂ na bloku 4 za več kot devetdeset odstotkov in s tem ter z obstoječo aditivno metodo v celoti prepolovili količine SO₂. Z uresničitvijo popolnejšega odžvepljevanja na bloku 5 bi konec leta 1996 dosegli več kot 90-odstotni učinek odžvepljevanja na tem bloku, kar bi za celoten sistem pomenilo zmanjšanje emisij SO₂ za več kot 80 odstotkov.

Z omejevanjem izpusta dušikovega oksida s čistilno napravo na bloku 4, ki je v gradnji, bomo za več kot polovico znižali koncentraci-

ki je prvi prevzel garancije,« meni direktor Jaroslav Vrtačnik.

Odžvepljevanje dimnih plinov

Novembra lani je Termoelektrarna Šoštanj z avstrijskim konzorcijem podpisala pismo o nameri in tedaj so tudi dejansko stekle vse priprave na izgradnjo čistilne naprave za odžvepljevanje dimnih plinov v bloku 4. Naložbo ocenjujejo na 143 milijonov nemških mark, približno 45 odstotkov tega investicijskega denarja pa bo ostalo v Sloveniji za domače dobave in storitve. Zahtevno tehnologijo so investitorji naročili v tujini in izbrali firmo, ki se je s podobnimi napravami na trgu že izkazala. »Hoteli smo firmo z refe-

VOJKO STAROVIČ, DIREKTOR PORTOROŠKIH METROPOL HOTELOV: HUMANO JE STREČI LJUDEM, NE STROJEM — LJUDJE SE VRAČAJO V VODO — HOTEL JE NUJNO ZLO, KI MORA BITI KVALITETNO

PORTOROŽ — MEDITERAN SREDNJE EVROPE

Slovenski turizem. Sila pogosto uporabljeni besedi, ki pomenita vse tisto, kar je, česar ni in kaj naj bi bilo. Vemo, da je naš turizem v primerjavi z zahodnoevropskim še dojenček, da nimamo za izboljšanje stanja dovolj znanja, boljše rečeno kadrov, in da želimo postati druga Švica. Trenutno, v našem turizmu dokaj žalostno stanje, pa ne more izničiti dela tistih, ki so že na zahodu. Portorož, enega najlepših slovenskih turističnih mestec, Hotelov Metropol in njihovega direktorja Vojka Staroviča. Nekdanjega uspešnega prvega moža portoroškega letališča.

Pot navzgor

Kako to, da vas, Celjana, srečamo v Portorožu?

»Pred enainštiridesetimi leti sem se sicer rodil v slovenskem glavnem mestu in prvega pol leta preživel v Kranju. Nato sem prišel v Celje. Vedno se predstav-

nazijec. Pozneje so prišla na vrsto tudi motorna.«

Kako je bilo s portoroškim letališčem ob vašem prihodu?

»Prišel sem na športno letališče z nedorečenim statusom in mejnim prehodom, ki je postalo kmalu javno.«

stavbo, razširjeno stezo, dograjenim navigacijskim in svetlobnim sistemom, možnostjo potniškega prometa.«

Menda vzletno—pristajalna steza portoroškega letališča ni najboljše zasnovana...

»Steza ni najbolj ustrezno usmerjena. Če bi bila za trideset stopinj bolj zahodno, v smeri 300 namesto 330, bi bile vzletne in pristajalne ravni dosti varnejše. Sicer lahko pristajajo potniška letala do sto potnikov. Na primer Dash 7 in 8, Fokker 27, ATL 42 ter letala tega ranga.

Nekoč smo imeli redno linijo za Beograd in Lugano v Švici, redno sezonsko linijo za Tivat in mnoge čarterske linije.«

Letališču v slovo

Kako je danes s prometom na Letališču Portorož?

»Ko se je začela rušiti Jugoslavija, se je to najprej odrazilo na letalskem prometu. Jatova linija za Beograd je začela počasi odmirati, dokler ni bila dokončno ustavljena.

Ko se je videlo, da bo šla Slovenija svojo pot — kar dandanašnji dokazuje, da je bila odločitev pravilna — sem si bil na jasnem, da bomo izgubili linije, in da bo letališče nekaj časa v težavah. Za normalizacijo letalskega prometa na Letališču Portorož sem predvidel tri do pet let. V obdobju nedorečene zakonodaje smo z vodstvom Turističnega podjetja Casino — letališče je bila njegova samostojna enota — ustanovili junija 1990. leta družbo z omejeno odgovornostjo Letališče Portorož, v katero smo povabili obalne občine. V boju za preživetje letališča smo zmanjšali število osebja iz enainvajset na dvanajst ljudi, krepko smo racionalizirali prostore. Spodbudili smo nastanek zasebne letalske družbe Solin Air, ki smo ji dali v najem letala, prevzela je tudi pilote. Solin Air med drugim vzdržuje redno letalsko linijo Ljubljana — Nuernberg, ima svojo šolo za letenje na letalih in helikopterjih.«

Zakaj ste vendarle po vsem, kar ste vložili v portoroško letališče, odšli stran?

»V tistem času sem pač pripravil vse pogoje, da bi letališče v Portorožu preživel. Na podlagi šolanja letalskih družb, prodaje goriva individualnim lastnikom letal, najemnine gostinskih in skladiščnih prostorov. Matična družba je prevzela financiranje varnostne službe. Portoroško letališče še vedno velja za racionalno letališče. Po prometu smo bili nekoč v prvi desetini med dvajsetimi javnimi letališči v takratni Jugoslaviji.«

Se pravi, da ste bili že kot direktor letališča tesno povezani s turistično dejavnostjo?

»Gotovo. Portoroško letališče je bilo tipično turistično. Bili smo prva privatna šola v bivši državi, ki je nudila komerkoli šolanje za pilota.«

Hotelirstvu v pozdrav

Danes ste direktor Metropol Hotelov...

»Ko sem avgusta 1991. leta »prišel« na sedanje delovno

mesto, smo organizirali delniško družbo Metropol Hoteli. Takrat je bil v pravem smislu samo Grand hotel Metropol. Ostali objekti so bili zgolj depandanse, saj se je v Luciji razvijal predvsem množičen turizem.«

Se zavzimate za mondeni turizem?

»Pri nas bi težko govorili o mondenem turizmu. Zavzemam se za individualnega gosta, za višjo kvaliteto storitev. Slednje lahko zasledimo skozi odpiranje novih hotelov po programu celotnega prestrukturiranja delniške družbe. Krovne družbe in desetih hčerinskih: Grand hotel Metropol, hoteli: Roža, Lucija, Vesna, Barbara in Marita, restavraciji Lucija in Taverna, bungalovski naselje ter kamp.«

Turizem in Portorož. Gradi prvi slednjega ali ga uničuje?

»Turizem gradi Portorož. Ravno turistična dejavnost je ohranila ta kraj lep, zelen in prijetno urejen, za razliko od drugih obalnih mest, ki so šla v industrijo in dobila nov videz. Izola in Koper.«

Ima Portorož ambicije postati nekakšen Monako — igralniško mesto?

»Igralništvo je turistična dejavnost. Mnogo turistov prihaja v Portorož ravno zaradi zabave z igrami na srečo.«

je, ki pripeljejo goste in jih oskrbujejo z denarjem. Za to so zaslužile določene provizije.«

Je bilo sodelovanja med igralnico in Službo državne varnosti?

»Kaj takšnega mi ni bilo znanega. Se mi je pa državna varnost vmešavala na letališču, ko je hotela vedeti, kdo so naši gostje. Komaj sem se je rešil. Tudi o meni so verjetno naredili dosje, ko sem varnostnikom prepovedal nošenje orožja in uniform. Kje na Zahodu pa vidite na turističnih letališčih uniformirane varnostnike z orožjem? Varnost sem razumel predvsem kot varno letenje.«

Vse poti vodijo v Portorož

Kaj še potrebuje Portorož poleg dobrega letališča?

»Letališče je samo ena zadeva. Tu so še marina, športna igrišča, potreben bi bil malo večji zabaviščni vodni center. Jeseni se bomo po ugotovitvah raziskav, da je spodaj topla voda, lotili vrtnja. Z bazeni, tobogani in zabaviščnim parkom bomo lahko podaljšali sezono. Osnovni vir turizma je kljub vsemu kopanje. Človek je prišel iz vode, vanjo se spet vrača. To velja tudi za avstrijska jezera.

Sicer Portorožu manjkajo majhni hoteli z okoli sto sob s prijaznim osebjem. Da se

z doživljenjsko pravico do dela.«

Kako se boste »borili« proti ozonski luknji? Boste dali več sončnikov na plaže?

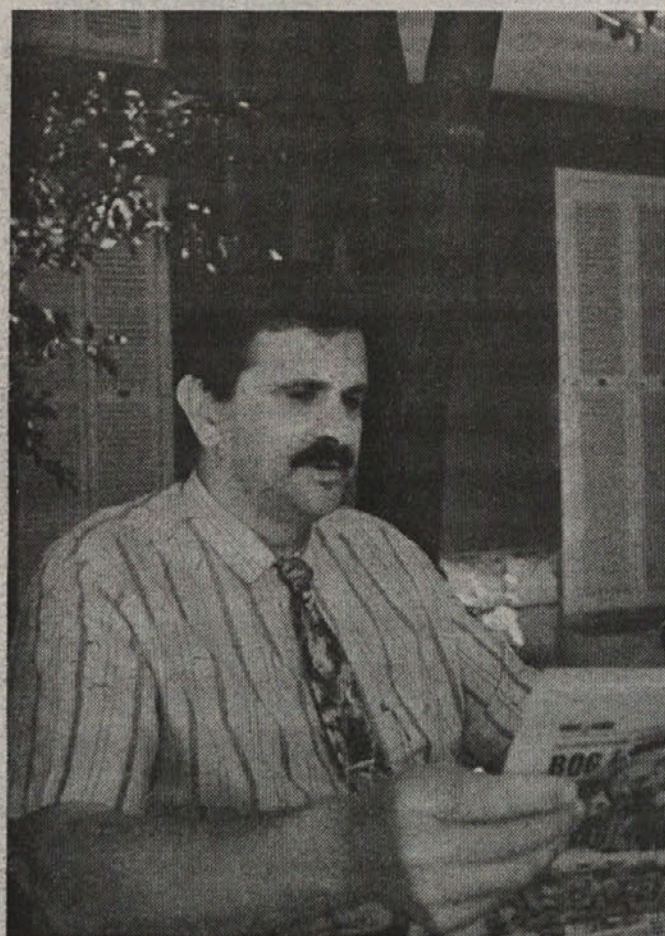
»Kolikor vem, nad nami ni ozonske luknje. Sončenje ne pomeni pečenja na soncu. Pretirano sončenje je škodljivo, pa naj bo ozonska luknja ali ne.«

Kaj boste v Portorožu ponudili pozimi?

»Naša glavna dejavnost v zimskem času so vikendi in seminarski turizem. Prednost Portoroža je, da je blizu urbanim središčem. Mediteran v Srednji Evropi.«

Kje je turizem v Sloveniji?

»Vse preveč razmišljamo, da nam nekatere stvari ne gredo od rok zaradi vojne v bližini. Te stvari, na katere ne moremo vplivati, so kot slabo vreme. Se pa da nekaj narediti tudi v deževnem vremenu. Rabimo drugačen pristop do gostov. Turisti gredo za daljši čas v eksotične kraje, za krajšega je potrebna drugačna ponudba. S klasično več ne gre. S splošno turistično propagando ne moremo uspeti. Pomeni metanje denarja stran. Cela Slovenija ima toliko hotelskih kapacitet kot Vrbsko jezero. Zato se ne moremo pojavljati kot Italija ali Španija. Potrebno je iti na določene trge na specifičen način. Kje srečate reklamo za turizem v Švici?«

ljam kot Celjan; tako se počutim, tam imam prijatelje, tam sem začel s šolanjem. Po končani pravni fakulteti v Ljubljani sem opravljal pripravništvo pri celjskem družbenem pravobranilcu.

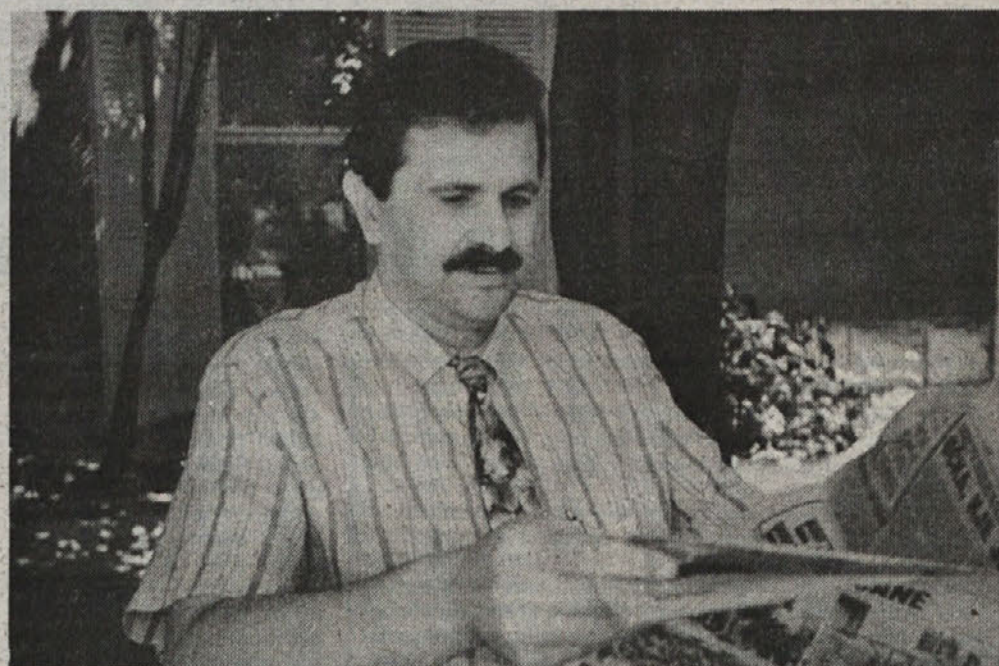
Koncem sedemdesetih let bi me lahko srečali kot direktorja splošnega sektorja PTT Celje. Jeseni leta 1982 sem prišel na Obalo in nastopil službo direktorja Letališča Portorož, kjer sem ostal do avgusta 1991. leta.«

Kdaj je v vas vzkllila ljubezen do letal?

»Na jadralnih letalih v Levcu sem začel leteti kot gim-

Vemo, da ste si prizadevali za razširitev letališča v turistične namene?

»Letališče predstavlja lahko in hitro dostopnost kraja. Samo pet kilometrov oddaljeno letališče je bilo v začetku namenjeno prihodu petičnih gostov, ki premorejo lastna letala. Na tej osnovi je bilo na letališču potrebno po veljavnih mednarodnih predpisih in standardih organizirati določene službe. Od carinske in pazniške kontrole, varnostne in službe za oskrbo z gorivom. Razvoj letališča se je z dodatnimi vlaganji na zunaj kazal s spremenjeno

So igralništvu zadnje afe-re veliko škodovali?

»Gotovo. Posebej, ker so povzročile reakcije na italijanski strani, odkoder prihaja več kot devetdeset odstotkov gostov. V Italiji so po časopisih razglasili, da je pri nas nečista igra.

Vsa leta, ki sem jih preživel v Turističnem podjetju Casino, so dovolj, da poznam zadevo. Vem, da so bili igra in odnosi čisti. Tako odnosi igralnica — igralec, kakor tudi delo posojilne službe. Slednje predstavljajo agenci-

gost z imenom in priimkom, osebnostjo, počuti kot doma. Organizirani, industrijski turizem z več številkami ni naš cilj. S privatno iniciativo, z večjo možnostjo iskanja novih poti, se zadeva bistveno izboljšuje.

Spreminjamo našo podobo. Vsak gost, ki bo šel v Lucijo, ve, da ga bo tam postregla Štefka in da bo Marinka na recepciji. Individualni gost nam je ostal gost, agencijski ne. Vsak naš gost se mora počutiti, da je on šef. Včasih je bil 'glavni' natak

V Metropol hotelih je danes 220 zaposlenih. Dobri kadri se dodatno izobražujejo. V minulemu letu je na zaposlenega prišlo šest izobraževalnih dni. V jeseni začnejo z novim ciklusom, ki bo vključeval poznavanje dela do profesionalnega odnosa z gosti in pravega načina komuniciranja, obvladovanje jezika ipd.

Tekst in slike Franc Fur-

land Vojko Starovič, direktor Metropol Hotelov

NOVA DOBA

išče

AKVIZITERJE

Interesenti naj se oglašijo v uredništvo Nove dobe v Aškerčevi 15 v Celju

PETROL

z vami na poti

TONE PAVŠER: »NETOLERANTNOST V PROMETU JE NAJVEČKRAT VZROK NESREČAM«

PREVELIKA HITROST UBIJA

»Ob dejstvu, da v eni sami prometni nesreči, v kateri je bilo udeleženo tudi kakšno večje vozilo, na primer avtobus, lahko gmožna škoda naraste tudi do 60 milijonov tolarjev, bi se bilo potrebno zamisliti ali storimo dovolj za varnost na naših cestah. Takšni podatki dobijo posebno težo, če se zavedamo, da se vrednost materialne škode ne more primerjati z dragocenostjo zdravja in življenj udeležencev v prometu,« meni Tone Pavšer, vodja oddelka za avtomobilsko zavarovanja pri celjski območni enoti Zavarovalnice Triglav.

Avtomobilsko zavarovanje predstavlja velik del celotnega zavarovalniškega posla. Tone Pavšer, ki dela na področju zavarovanj že 26 let, ocenjuje, da ta delež na celjskem občasno presega polovico vseh zavarovanj: »Delež avtomobilskih zavarovanj sicer niha, saj je odvisen tudi od ekonomskega stanja, inflacije in podobnih dejavnikov, toda z gotovostjo lahko trdimo, da so avtomobilsko zavarovanja eno izmed pomembnejših področij te dejavnosti.«

do skrajnih meja sposobnosti voznika in vozila ter neupoštevanje stanja, v katerem se naše ceste nahajajo.

Telesne poškodbe so tudi pogosto veliko težje, kadar vozniki ne spoštujejo predpisov o obvezni uporabi varnostnih pasov, čelad in ostalih varnostnih sredstev. V takšnih primerih upoštevamo pri odmeri odškodnine tudi udeležencevo sokrivdo, kar sicer počno tudi vse druge zavarovalnice po svetu. Ta sokrivda je stvar presoje, spreminja se namreč od pri-

šlo velikokrat za razne lome, kar je z naše strani pomenilo delno vzdrževanje teh naprav, zato smo to področje zredčili in sprejemamo zavarovanje predvsem novih naprav, kjer gre v primeru nezgode resnično za nesrečni slučaj in ne le za dotrajanost stroja.

Kar pa zadeva kmetijsko mehanizacijo se največ ne zgodi pri rokovanju s traktorji. Sploh so nesreče s traktorji zelo boleča točka, saj gre velikokrat za velike materialne škode in hude telesne poškodbe voznikov, ki so dostikrat malo poučeni o varni vožnji in delo s temi stroji. Nemalokrat pa se zgodi, da nimajo niti voznikov izpitov. Zato pogosto pozivamo uporabnike teh vozil, da upoštevajo varnostne predpise in da niso pretirano samozavestni pri delu z njimi, še posebej, kadar se dela na težavnih in nevarnih terenih. Poseben problem je tehnična neoporečnost teh vozil. Veliko nesreč se pripeti zaradi okvar ali dotrajanosti zavor in malomarnega vzdrževanja.

Kaj storiti po prometni nesreči?

Velikokrat se ljudje, sočleni s prometno nesrečo in postopkom odškodninskega zahtevka kar malce ustrašijo celotne procedure. Kaj naj torej ljudje storijo v takšnih primerih?

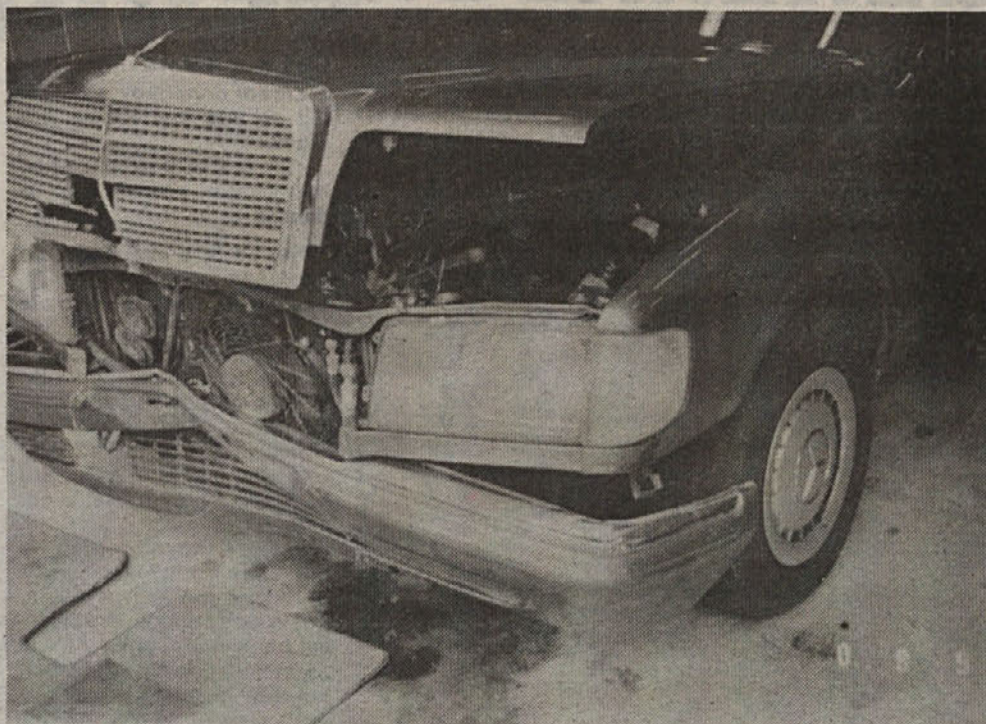
»Pri Zavarovalnici Triglav se trudimo celoten postopek čim bolj olajšati in poenostaviti. Menim, da smo v tem uspešni. Naša napotila so dovolj razumljiva, da lahko vsakdo brez problemov uveljavljuje pravico do odškodnine v zelo kratkem času. Zaradi enostavnosti postopka pa našim zavarovancem še svetujemo kaj storiti že takoj, ko se pripeti nezgoda.

Ker obstajata dve vrsti zavarovanja, kasko in zavarovanje avtomobilske odgovornosti, se tudi postopka med sabo malce razlikujeta. Pogledajmo si najprej postopek pri kasko zavarovanju, torej od trenutka nezgode do izplačila odškodnine:

Po nesreči je potrebno čim prej zavarovati, v primeru manjše škode pa vozilo umakniti s cestišča. Obvestiti je treba prometno policijo. Če je vozilo vozno, se je treba z njim čimprej oglašiti pri našem dežurnem cenilcu ali pa nas obvestiti, kje se vozilo nahaja, če slednje ni v voznem stanju. Še pred obiskom pri cenilcu pa je potrebno temeljito izpolniti prijavo o poteku nezgode. Bolj kot je nezgoda natančno opisana, hitreje teče tudi postopek, zato svetujemo zavarovancem, da nezgodo opišejo v vseh podrobnostih, ki se jih spomnijo. S tem je zavarovanečev del postopka praktično končan.

Najboljša priča je policist

V zavarovalnici počakamo na policijsko poročilo in pri kasko zavarovanju nam zadostuje, če je iz poročila razvidno, da je voznik vozil svoje vozilo, ali pa tuje vozilo s privolitvijo lastnika in da ni bil pod vplivom alkohola ali

mamil. Če je vozilo popravljivo, izplačamo škodo glede na račune, ki jih prinese stranka.

Če so pogoji iz policijskega poročila izpolnjeni, je plačilo zelo hitro izvedljivo, v nekaj dneh, pri manjših škodah že takoj. Če gre za popolno škodo, tako imenovano »totalno«, to je kadar stroški popravila bistveno presegajo polovico vrednosti vozila pred poškodbo, potem z lastnikom sodočimo ali gre vozilo na licitacijo, odpad ali pa ga obdrži lastnik. V zadnjem primeru vrednost vozila odšteto od odškodnine. Akontacija odškodnine, ki predstavlja 90 do 95 odstotkov celotne odškodnine je v primeru prodaje na licitaciji izplačljiva v približno desetih dneh, če pa dobimo policijsko poročilo prej, pa še manj.

Pri avtomobilski odgovornosti je postopek drugačen, saj moramo ugotavljati odgovornost povzročitelja nesreče. Ugotavljati moramo tudi zavarovalno kritje povzročitelja. Postopek je precej podoben kot pri kasko zavarovanju. Oškodovanec si mora v tem primeru nujno zavarovati dokaz.

To lahko stori s policijo in opisom dogodka, če je možno pa naj oškodovanec dobi zavarovalni kupon in podpi-

sano izjavo od povzročitelja. Na zavarovalnici poudarjamo, da je policijski zapisnik kot dokaz zelo pomemben dejavnik, ki močno olajša ves postopek. Nikakor ne trdimo, da bi odklonili odškodninski zahtevek, če ne bi bilo na voljo policijskega poročila, toda časovno ga vsekakor skrajša.

Ljudje si po nesreči premislijo

Koristno je tudi izpolniti Evropski obrazec o nezgodi, če pa tega ni na voljo, je dobro, če udeleženca vsaj napišeta in podpišeta izjavo, na kos papirja, če ni nič drugega. Moram poudariti, da se udeleženci kasneje velikokrat obnašajo drugače, kot so se na kraju nezgode. Zelo pomembno je, kaj se napiše in podpiše na mestu nezgode, še posebej, če policija ni prisotna. Postopek nato teče enako kot pri kasko zavarovanju. Če so dokazi pravilno zbrani, potem sploh ni nujno, da bi postopek tekel počasneje kot pri kasku. Če pa se dokazovanje krivde zaplete, moramo pač počakati na odločitev pristojnih organov, tudi sodnika za prekrške ali sodišča. Vsekakor se po ugotovljeni odgovornosti postopek zaključi v nekaj dneh.

Pri telesnih poškodbah je drugače, saj traja zdravljenje

in ugotavljanje trajnih poškodb dlje časa. V vsakem primeru pa pri Triglavu skrbimo za čim hitrejšo izvedbo odškodninskega postopka.

Kako ravname v primeru, če je povzročitelj škode na vozilu vašega zavarovanca zavaroval vozilo pri kakšni drugi zavarovalnici?

»Našim strankam najprej svetujemo in jih napotimo k zavarovalnici povzročitelja. Če je povzročitelj nesreče zavarovan pri drugi območni enoti naše zavarovalnice pa postopek teče prav tako kot če bi šlo za našo enoto.«

Kako pa sicer gledate na ostala zavarovalniška podjetja v Sloveniji?

»Ne bi želel dajati kakšnih posebnih izjav o tej tematiki, zato se bom omejil le na nekatera znana dejstva. Kot veste, je Zavarovalnica Triglav največja zavarovalniška družba v Sloveniji in če se osredotočimo samo na eno izmed prednosti, ki izhajajo iz tega, je to večja gospodarska varnost in hitrejša urejanje zadev, kar je pravzaprav najpomembnejše za naše zavarovance. Poleg tega pomeni večji trg poboljšanje uslug strankam, kar lahko jemljemo le kot pozitivno okoliščino. Naš cilj je kontinuirana rast kvalitete uslug.«

Vasja Ocvirk

Tone Pavšer

Kolikšno je bilo število škodnih primerov na Celjskem v zadnjem letu?

»Pri nas, v celjski enoti Zavarovalnice Triglav, smo v prvem polletju tega leta obravnavali preko pet tisoč nezgod, v lanskem letu pa je število vseh odškodninskih zahtevkov preseglo dvanajst tisoč. Pri tem je bila v letošnjem letu polovica skupne škode iz avtomobilske odgovornosti izplačane za telesne poškodbe.«

Nestrpnost in neuvidevnost — največja sovražnika človeških življenj

Kakšni pa so najpogostejši vzroki prometnim nesrečam?

»Na prvem mestu je vsekakor prevelika hitrost. Kot drugi vzrok se pojavlja vožnja pod vplivom alkohola, nato izsiljevanja prednosti. Vsi ti vzroki pa imajo skupni imenovalec: netolerantnost do drugih udeležencev v prometu. V to skupino vzrokov lahko umestimo tudi vožnjo

mera do primera, od vrste poškodbe in je včasih lahko tudi zelo velika, celo do petdeset odstotkov celotne odškodnine. Zato našim zavarovancem priporočamo, da vedno poskrbijo za osebno varnost in varnost drugih udeležencev v prometu.«

Je torej osebna varnost eden izmed prvih nasvetov zavarovancem?

»Zagotovo sta osebna varnost in varnost drugih udeležencev vredni tistega malo truda, kolikor ga zahtevata. To je vsekakor eden izmed prvih in najpomembnejših nasvetov našim zavarovancem. Sicer pa se ukvarjamo še z drugimi preventivnimi ukrepi. V sodelovanju z zunanjimi sodelavci organiziramo preventivne tehnične preglede vozil, sodelujemo s Sveti za preventivno varnost v prometu, s šolami in podobno.«

Stari traktorji in nevešči vozniki

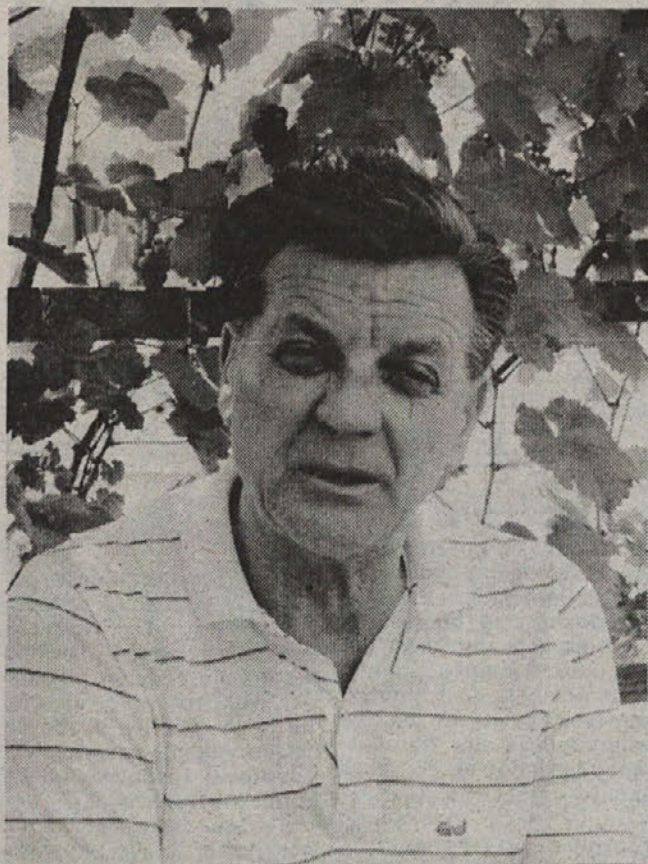
Kako je z delovnimi stroji in kmetijsko mehanizacijo?

»Pri odškodninah za poškodbe delovnih strojev je

KONRAD KOLŠEK: ČE SEM SOVRAŽNIK DOMOVINE, SO TO TUDI VSI TISTI SLOVENCİ, KI SO SLUŽILI VOJSKO OD 1954. DO 1991. LETA – NAČRTA ZA NAPAD NA OSAMOSVOJENO SLOVENIJO NI BILO

GENERAL BREZ ARMADE IN DOMOVINE

Po 44 letih je vojak Konrad Kolšek pristal doma v Letušu. Sam, brez žene in dveh sinov, brez epolet in uniform, brez sredstev za preživljanje. V nekdanji Jugoslaviji so ga zaradi »mehke roke in izdajstva« čez noč odstavili, vendar mu odmerili pokojnino, Slovenci pa po treh mesecih v Janševem ministru obtožnico.

Zla sreča spremlja šestdesetletnega Savinčana Konrada Kolška tudi po tistem, ko so ga junija 1991. leta razrešili s funkcije poveljnika Petega armadnega območja in upokojili. Proti generalpolkovniku, ki si je odstrel iz vrha JLA zaslužil predvsem s »premekim« poveljevanjem državni armadi, boreči proti slovenski teritorialni obrambi, so se obrnili njegovi dotedanji kolegi in prijatelji. Kolšek še nekako razume, da ga imajo za izdajalca v Beogradu, nikakor pa ne more skriti presenečenja, da so ga tako označili tudi nekateri v Sloveniji, kamor se je vrnil z namenom ostati in preživeti jesen življenja v rodni Letuši. Odsluženi častnik, ki je med t.i. vojno v Sloveniji s svojim razumom nedvomno ohranil marsikatero človeško življenje, nekateri govorijo o bosanski podobi Slovenije, je v zahvalo dobil le Janšev obtožbo zaradi sodelovanja v tuji, sovražni armadi. O tem in marsičem se je Konrad Kolšek razgovoril pod domačo brajdo.

Kako se počutite kot izdajalec?

»Kot izdajalca so me obravnavali v srbski skupščini. Bili so še nekateri, ki so moje ravnanje označili za izdajalsko. Če je izdajstvo ne ubijati svojega naroda in ne rušiti svoje domovine, v mojem primeru je bila to Slovenija...«

Izdajstvo vam očitajo tudi v Sloveniji...

»V tistem času lahko govorimo o SFRJ, mednarodno priznani državi, z legalno armado in zakonodajo, ki je za nas veljala. Slovenija je bila takrat po mnenju OZN in KEVS-a še vedno sestavni del Jugoslavije.

Poveljstvo 5. armadnega območja je delovalo v zelo težkih, neprimernih pogojih.

Vojno območje kot strateški element vojaške sile se je nahajalo na severozahodu Jugoslavije, kjer so demokratični procesi prehitevali preostali del države, kar pomeni, da je živelo in delovalo v nekakšni asimetrični federaciji. Za vojsko je veljala Ustava SFRJ in ostala zakonodaja, z druge strani pa so republike, v katerih smo se nahajali, ustvarjale svojo zakonodajo. Nujno je moralo priti do nasprotja.

Nisem videl nobenega načrta za napad na Slovenijo

Slovenci smo ponosni na zmago nad JLA. Davida nad Golijatom. Kaj se je takrat dogajalo v Zagrebu, v vašem poveljstvu?

»V poveljstvu smo bili različnega mišljenja. Eni so bili za silo in čvrsto roko in drugi za razum, ker vojna ničesar ne rešuje, saj na koncu moraš sesti za mizo. Na srečo smo, čeprav številčno v manjšini, uspeli omiliti spopad. Če bi prevladali prvi, agresivni, bi ob stopnjevanju eskalacije lahko govorili o razmerah, kot so se izrodile pozneje na Hrvaškem in o grozotah, ki se dogajajo še danes v Bosni.«

Kaj vam je bilo znanega o načrtu »Okop«, po katerem naj bi po Janševem pričevanju JLA s silo nastopila proti slovenski osamosvojitvi?

»Ne vem za kakršnekoli vojaške načrte, ki bi predvidevali preprečevanje osamosvajanja Slovenije s silo. Za »Okop« takrat nisem nikoli slišal. Ni bila predvidena nobena operacija, ki bi ovirala slovensko osamosvojitve. Šlo je za zaščito meje, pri čemer je prišlo do spopada med JLA in slovensko teritorialno obrambo.«

Čez noč odstavljen

Zaradi dogodkov v Sloveniji so vas nemudoma odstavili.

»Da. V srbski skupščini so me nekateri proglasili za izdajalca.«

Kaj se je v JLA dogajalo po vašem »odstrelu«?

»Za zaščito državne meje smo predvideli le 15 odstotkov vojaštva, ki je bilo na območju Slovenije. Tudi po mojem odhodu se številka ni kaj bistveno spremenila. Na koncu je Slovenija politično zmagala, v vojaškem smislu pa ni bilo niti zmagovalca niti poraženca.«

Ste pričakovali, da se bo Slovenija uprla?

»Nisem pričakoval, da bo prišlo do spopada, predvideval pa sem, da lahko v akciji za mejo pride do incidenta, kakršen je bil že prej v Pekrah. Osebnost sem do zadnjega upal, da bomo krizo v državi uspeli rešiti po mirni poti. Da se pristojni za zeleno mizo zmenijo o razhodu.

Sam in Slovenci, ki sem jih

kakšno prihodnjo Jugoslavijo?

»Strateški interes za morebitno tretjo Jugoslavijo zagotovo ne obsega tudi Slovenije. Vanj pa bi bila vključena Bosna, kar je razvidno iz poznejših dogodkov.«

Od koga smo torej Slovenci ogroženi, da rabimo svojo vojsko?

»Svetovne zadeve, ne glede na nove delitve in ekonomsko grupiranje, kažejo na to, da ne obstaja država, ki bi lahko bila brez svoje armade. Slovenija vsekakor rabi vojsko. Drugo vprašanje je, kako bodo merodajni dejavniki ukrepali v politiki strategije, vse do najenostavnejše taktike v državi. Zelo pomembno je, kakšno vojaško silo Slovenija sploh ima, kako si bo organizirala protizračno obrambo. To so strokovno politične zadeve države.«

Mnogi bivši slovenski častniki JLA so danes brezposelni. Usoda poražencev ali maščevanje?

poznal v JLA, se nikoli nismo strinjali, da bi vojska ukrepala proti kateremu koli jugoslovanskemu narodu, proti kateri koli republiki. Državni udar z vojsko v SFRJ je bil nemogoč.«

Toda tudi med slovenskimi častniki so bili takšni, ki so videli rešitev v trdi, vojaški roki...

»V mojem poveljstvu ne. Bili pa so nekateri, ki še danes mislijo, da se da razvoj demokracije ustaviti s silo. Tega ne more preprečiti niti atomska bomba.

Če bi vojska v nekaterih prilikah delovala uspešno, za kar je sicer imela možnosti, bi bilo samo začasna »rešitev«. V zatiranju demokracije bi imeli večje žrtve, ogromno materialno škodo, še večjo medsebojno sovraštvo, da bi po vsem tem spet morali sesti skupaj in dogovoriti za naprej.«

Kdo ogroža Slovenijo

Obstajajo možnosti za nasilno vrnitev Slovenije v ne-

»Verjetno je prisotno tudi svojevrstno maščevanje. Marsikaj se v procesu demokratizacije rešuje na nepriemeran način, mimo civilizacijskih načinov. Za zdaj pač še nismo v Evropi.«

Generalsko uniformo za krompir

Vam oporekajo slovensko pokojnino...

»Trenutno jo dobiva žena v Beogradu, za višino pa zaradi devalvacije sploh ne vem. Seveda je mizerna, jaz sem zdaj v celoti odvisen od sorodnikov.«

Baje ste svoje generalske uniforme v Beogradu na tržnici zamenjali s kmeti za hrano...

»Ne vse. Eno sem shranil. Ob pogrebu ni bistveno, kaj je pred krsto, temveč kdo hodi za krsto...«

V enem zadnjih intervjujev pred osamosvojitvijo Slovenije ste bili še za Jugoslavijo. Kdaj ste mnenje spremenili?

»Se danes mislim, da je bila zgodovinska tvorba združitve južnih Slovencev realna opcija in učinkovita ekonomska povezava. Država z dvainvajsetimi milijoni prebivalcev je bila po vseh svetovnih merilih tako po velikosti, po ekonomskem razvoju in nacionalnem dohodku srednja velika država.

Nikoli nisem mislil, da bi Jugoslavija ostala takšna, kakršna je bila v sedemdesetih letih. Če je bil nekdo odločen, da se ne strinja z enotno državo, bi se lahko usedli za mizo in se mirno razšli. Pogledajte, o tem se ne govori, vendar je tudi JLA je delala v smeri demokratizacije. Vojaška območja, ki so začela veljati z novim letom 1989 bi po načrtu »Enotnost« bila del modernega koncepta armade 21. stoletja. Proces preobrazbe, predvideno je bilo, da bi trajal deset let, bi pripeljal do vsakoletnega zmanjšanja armade.

Dejstvo pa je, da vojaki v tistem času marsikaj nismo vedeli. Ne glede na čin, položaj in funkcijo. Verjeli smo vodstvu Jugoslavije in partiji.«

Ste kot profesionalen vojak pričakovali današnje razmere v Bosni?

»Stanja, kakršna je v Bosni, danes ni najbrž pričakoval nihče. Mislim, da takšnih grozovitosti v Bosni niso pričakovali niti v Beogradu niti v Ljubljani niti v Washingtonu. Predvideval pa sem težave, če bo prišlo do zapleta v Bosni, ki je bila ekonomski geografski bastion tretje Jugoslavije, kajti vedno je veljalo prepričanje, kdor bo imel Bosno, bo imel Jugoslavijo.

Brez Slovenije seveda. Zato

sednik ZDA. Vsi so zelo pametni, vsi se 'ukvarjajo' s politiko in vojsko. Vojska ni paradiranje po kasarnah. Vojska je kompliciran, največji mehanizem v državi.«

Boste ostali v Sloveniji?

»To je odprto vprašanje, odvisno od mojega ekonomskega stanja. Jaz sem bil in sem Slovenec, tu je moja domovina, hiša pradedov, dela in matere.

Spet sem brez družine, kakor sem bil zaradi službovanja po Jugoslaviji brez nje skoraj dvajset let.«

Vikend stoji nedograjen...

»Devetintrideset kvadratov 'delam' od leta 1987. Vikend stoji takšen, kakršnega mi je uspelo zgraditi s častniško plačo.«

Baje vam grozijo?

»V Beogradu sem v poštnem nabiralniku našel sporočila: 'Ste še tukaj? Kaj čakate? Sledi kazni!' Klicali so tudi po telefonu. Zdaj se to nadaljuje tudi tu. Z domačini v Letušu nimam nobenih problemov, ne glede na to, kaj so si v danem času mislili o meni, prijatelji so ostali isti.«

Ste med t. i. vojno res pretili Sloveniji?

»Zakaj? Predsedniku slovenske vlade Lojzetu Peterletu sem takrat moral posredovati le iz Beograda poslano informacijo, ki sem jo kot poveljnik moral jaz podpisati. Ni šlo za posebne grožnje, saj je bilo zapisano le, da bo vojska ukrepala po takrat veljavnih določilih.«

Se boste branili, če bo tožilstvo reagiralo na poslanske pobude in obtožbe obrambnega ministristva?

»Pred kom in zakaj naj se branim. Zgodovina bo poka-

se je JLA umaknila za meje BiH, da bi ohranila tretjo Jugoslavijo.«

Kako bi ravnali danes, če bi se znova znašli na istem položaju?

»S pametjo, ki jo imam danes, ali s tisto, ki sem jo imel takrat? 'Danes vsaka baba ve', kaj bi moral delati poveljnik, kaj minister, kaj pred-

zala, koliko sem bil in koliko ostal Slovenec. Edino pred narodom sem odgovoren. Vse ostalo je nepomembno, vendar mučno, če ne žaljivo. Domovini bi rad pomagal, ali pa naj me vsaj pustijo pri miru, ker sem že utrujen...«

Franc Furland in Janez Sever

PETROL: KVALITETA PONUDBE IN USLUG NA BENCINSKIH SERVISIH – ZAKAJ VOZNIKI IŠČEJO USLUGE NA ISTI ČRPALKI? – ZASTAVONOŠE PETROLA IZ VOJNIKA, NAJMODERNEJE OPREMLJENI V LAŠKEM

NASMEH V MODREM

V zadnjih letih smo na bencinskih črpalkah pričali velikim spremembam. Na boljše, se razume. Na petinštiridesetih bencinskih servisih Petrolove TOE Celje lahko poleg avtomobila odžejemo tudi sebe, kaj malega pomalicamo, se oskrbimo s časopisom za domov, dobimo raznovrstne informacije in še kaj. Medtem nam prijazni prodajalec brezplačno očisti vetrobransko steklo avtomobila. Pravijo pri Petrolu, da je to samoumevno, neke vrste vstop v Evropo.

Firma, ki ne more propasti

Petrol s šestimi teritorialno-organizacijskimi enotami v Sloveniji spada med podjetja, ki nikakor ne morejo propasti. Pa ne samo zaradi tega, ker je motorizirana družba odvisna od glavnega prodajnega artikla — goriva. Visoka kvaliteta ponudbe in uslug je tista postavka, s katero Petrol nastopa proti konkurentom.

Ciril Pirš, vodja trgovine na drobno Petrol TEO Celje

Teritorialna organizacijska enota Petrol Celje »pokriva« z 268 v maloprodaji zaposlenimi delavci celjsko in koroško regijo. Od njenih petinštirideset bencinskih servisov jih šest dela noč in dan. Prodajalci bencinskih črpalk Tepanje I, II, Celje — Hudinja, Laško, Šempeter in Slovenj Gradec, ne poznajo besede zaprto. Petrolove bencinske črpalke, ki nudijo poleg različnih vrst goriv in olj tudi najbolj iskane avtomobilске dele, izdelke živilskega programa in informacije, si še prizadevajo za razširitev svojih uslug.

»Največ vlagamo v naše uslužbenke, ki morajo imeti dovolj znanja in kulture v ravnanju s kupci, do katerih vseh vrst naj bi imeli enak odnos. Potrebno je spremeniti tako vedenje prodajalcev do kupcev in slednjih do prvih, ki sta se izoblikovala v osemdesetih letih, ko se je gorivo razdeljevalo na bone. Takrat je postal uslužbenec na bencinski črpalki neke vrste razsodnik oziroma razdeljevalec, česar se kupci še dandanes nehoti zavedajo,« pravi Ciril Pirš, vodja trgovine na drobno pri Petrolu TEO Celje.

»Posledica le tega so bile mnoge kritike. Danes bedimo nad delom naših uslužbencev. Na črpalki je lahko zaposlen človek, ki ima določene psihofizične sposobnosti. Že dve leti pa imamo moratorij na zaposlovanje.

Tudi posodabljanje bencinskih servisov je dvovrstno. Pri prvem gre za rekonstrukcije, pri katerih je v ospredju ekologija. Potrebno je zamenjati še nekaj enoplaščnih rezervoarjev, kar se opravlja po pospešeno. Pri tovrstnem »ekološkem« posodabljanju sočasno moderniziramo cel objekt, kar predstavlja komercialno stran naložbe. Običajno stara porušimo in zgradimo novega, bodisi na »stari« bodisi na »novi« lokaciji,« razlaga Ciril Pirš.

Novi in — samopostrežni bencinski servisi

Poglavje zase je uvajanje načina samopostrežnega poslovanja na vseh Petrolovih bencinskih servisih, ki je bistveno različen od klasičnega. Razlika v poslovanju na samopostrežni z modernimi napravami opremljeni bencinski črpalke je v tem, da kupec ne plača prodajalcu ob »iztočni pipi«, ampak se pojavi v prodajnem prostoru. Tam pa ima na razpolago še

ponudbo iz dodatnega programa. Hladna pijača, po cenah tiste tople v trgovinah, je sila mamljiva zadevica. Nič čudnega, da se je prodaja blaga iz dodatnega programa ob samopostrežnem načinu poslovanja povečala kar štirikrat.

Lani je celjski Petrol izgradil nov bencinski servis v Šempetru, letos pa so bile otvoritve kar treh. V Žerjavu, V Slovenj Gradcu in v Laškem so bili »dani v promet« najmodernejši tovrstni objekti. V Petrolu TEO Celje imajo za prihodnost izdelane načrte. Na Hudinji v Celju je predvidena nadomestna gradnja obstoječe bencinske črpalke, ki jo čaka rušenje. Nov objekt bo obsegal tudi avtopralnico, trgovino, in najverjetneje še mehanično delavnico.

V celjski regiji je do otvoritve nove bencinske črpalke v Šempetru objekt na Hudinji vodil po velikosti oskrbe.

Na celjski zahodni magistralni obvoznici so tik pred začetkom izgradnje nove bencinske črpalke. Nadomestna izgradnja bencinskega servisa na novi lokaciji je predvidena tudi v Šoštanju, zgradili naj bi tudi bencinska servisa v Velenju in v Radečah. V Gornjem Gradcu in na Polzeli bosta verjetno začeli rasti novi bencinski črpalke ob sovlaganju privatnega kapitala.

Petrol TEO Celje je šest bencinskih servisov dal v najem. Najemniki so zaradi izkušenj in zaupanja nekdanji Petrolovi uslužbenci.

Bencinski servis v Vojniku je najboljši, drugi na Ljubnem ob Savinji

Z namenom zvišanje kvalitete ima Petrol organizirano svojevrstno tekmovanje — celoletno ocenjevanje. Služba Inštruktaža, nadzor in ocenjevanje (INO) iz Ljubljane, referentska služba TEO Celje, Služba notranje kontrole in revizije iz Ljubljane, protipožarna služba in asociacija za varstvo voda in okolja ter komisija Turistične zveze Slovenije so letos za najboljši bencinski servis v celjsko-koroški regiji ocenili tistega v Vojniku. Seveda je svojo oceno prispevala tu-

Bencinski servis v Vojniku je najboljši

di Avto-moto zveza Slovenije. Naslednje leto bo še težje »izdelati razred«, saj bo uvedeno anonimno ocenjevanje.

Vojniški bencinski servis vodi Roman Kračun, ki je na prvoocenjeni črpalki že štiri najst let. Izkušnje s tovrstnim delom, ki mu omogočajo odlično vodenje svoje ekipe, si je začel nabirati v Slovenskih

majhna. Kupci nas zapuščajo, upam, zadovoljni, čeprav je naš dvajsetletni objekt med starejšimi v Sloveniji,« meni Roman Kračun.

Nepriistransko »ocenjevanje« vojniških črpalkarjev je potrdilo, da si njihova prijaznost in hitrost podajata roki.

Drugo mesto je pripadlo bencinskemu servisu na

na kakšno napako. Na splošno pa velja, da sta poslovanje in videz bencinskega servisa odvisna od poslovojdje.

V Laškem so najsodobnejši

Letošnjega sedemnajstega junija odprti bencinski servis v Laškem spada med najsodobnejše, kar jih premore Slovenija. Pa tudi pred zahtodnjaki prodajalcem ni potrebno zardevati. Objekt se, poleg noč in dan odprte bencinske črpalke, ponaša tudi z avtomatsko avtopralnico in mehanično delavnico. Samopostrežno bencinsko črpalko, opremljena z uvoženimi elektronskimi napravami, obvladuje sedem delavcev. Simpatična Barbara za računalnikom dnevno poleg približno desetih tisočakov litrov goriva, poročuna tudi marsikatero plačilo blaga iz bogate dodatne izbire številnih izdelkov — od vseh vrst gum, orodja, okrasnih in drugih izdelkov za vozila — do sladoledov in pijač.

Poslovojdja novega laškega bencinskega servisa Jakob Štadler, ki zvišuje uigrani ekipe povprečje na kakšno leto pod trideseto, vidi pravi razcvet poslovanja »njegovega« objekta šele ob izgraditvi nove obvoznice.

Anci Solan

Plus 5 — bencini z dodatkom

Obloge, ki nastajajo v uplinjaču, manjšajo količino zraka, ki prihaja v motor, s tem pa porušijo idealno razmerje mešanice zraka in bencina. Posledica je večja poraba goriva in občutno povečanje emisije ogljikovega monoksida in neizgorelih ogljikovodikov.

Podobno je pri ventilih, kjer obloge ovirajo vstop mešanice v valj, poslabša se odvod toplote z ventilov, zaradi česar se ti pregreva in nazadnje tudi trajno poškodujejo. Okruški oblog, ki morebiti zaidejo v valj, lahko tudi resneje okvarijo površino valja. Dodatek Plus 5 zmanjšuje ali celo odpravlja vse omenjene nevarnosti.

Konjicah. Roman Koštomaj, Avgust Lavrinc, Ciril Jezernik in Marjana Movh so skupaj s poslovojdjo Romanom Kračunom vrhunski profesionalci.

»Od šestih zjutraj do osmih zvečer, razen ob nedeljah in praznikih, poskušamo naše kupce čimbolj zadovoljiti. Več možnosti je dobro uskladiti delo, če je ekipa

Ljubnem ob Savinji, tretji so bili Petrolovci v Mozirju in četrti na Ravnah. Značilno je, da dosegajo boljše rezultate manjši bencinski servisi. V Petrolu razmišljajo, da se malce krivice godi velikim bencinskim črpalkam z veliko prometa, kjer je večja možnost napak in nepravilnosti. In pogostejša verjetnost, da ocenjevalec naleti

Poslovojdja »zmagovalcev« Roman Kračun

Barbara iz Laškega obračunava gorivo

PO ŠTORAH ZDAJ NA VRHLOGI MATI UBILA SVOJA OTROKA IN SEBE — MILENA BREZ ŠTEFANA NI MOGLA VEČ PREŽIVETI

GROZA V SONČNEM JUTRU

V Vrhlogi ob Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici je 33-letna Milena Horvat z lastnimi rokami zadavila dvanajstletnega sina Mitjo in desetletno hčer Barbaro ter nato ubila še sebe. Tragedija, ki nima primere, če odštejemo podobno tragedijo pred leti v Štorah, ko se je prav tako mlada mati po vrnitvi z zdravljenja v psihiatrični bolnišnici odločila ubiti oba otroka in sebe.

Od ljubeče matere do morilke je manj kot korak

Življenje nas uči, da je ni večje junakinje, kot je mati. Tako v živalskem svetu kot v človeštvu. Ničkoliko primerov je, ko samica do zadnjega diha brani svoje mladiče, žal pa je tudi danes ničkoliko primerov, ko mati zastavi svoje življenje za otroka, denimo v žalostni Bosni. Kaj se

v Vojniku vrnila domov skoraj enako mlada mati in »ozdravljena« začela novo življenje.

Z možem, ki je bil prav tako zaposlen, sta dobila lepo stanovanje, imela sta dvoje otrok, udomila sta se, da si lepše nista mogla poželeti. In potem njima in strokovnjakom neznani črv malodušja, ki se je razrašal v ženini glavi do te mere, da je poiskala

vseh pa je bila nastavljena skodelica s krvjo...

Mistični ples smrti

In ostal je tudi nikdar odgovorjeni »zakaj«. Kot zdaj tu, ob grobovih v Črešnjevcu. Morebiti in laično rečeno je ta grozljiva tragedija lažje razumljena, če ne tudi sprejemljiva. Milena enostavno ni zmogla več živeti brez svojega Štefana. In on, Štefan jo je zapustil pred dobrim mesecem dni, ko je še sem na Črešnjevec pomagati čistiti pogorišče. Med delom se je znenada prevrnila stena in Štefana pokopala pod seboj...

Milena se je na Vrhloge priženila. Na veliko kmetijo. Ona si je ali so ji odmerili materinstvo, del gospodinjstva in zbiralnico mleka. V hlevu je bilo venomer po nekaj deset glav živine, otroka sta rasla in se začela postavljati na lastne noge, ko je letos, kot rečeno tresčilo.

Moževa smrt je mlado žensko bolj prizadela, kot je bilo videti. Zaprla se je kot školjka in bolečina z njo. Ne starši, ne prijateljice, nihče več ni vstopil v Milenin svet, v kateri se je opazno umikala.

Vse do 22. julija. Do večera, ki se je iztekal v konec tedna in bi se naj jutraj v soncu rodil nov dan. Ta večer je tašča pripravila posteljo za ta malo, ki je včasih prespala v »stari hiši«, kajti Štefan in Milena sta ob pomoči sorodnikov in prijateljev sebi zgradila nov dom.

Toda otrok na večer ni bilo čez dvorišče. In jutraj ne Milene, da bi začela z molžo, kot je bilo to že skoraj pravilo. Ko Milene ni in ni bilo v hlev, se je tašča Ivanka vznemirila, si dala opravila z delom in na skrivaj nenehno gledala proti novi hiši. Toda hiša je ostala nema. Nato je šla k oknu in pokukala mimo zaves. Trkala, zvonila, trkala otrokom, videla, da nek-

pomoč strokovnjakov. Po vrnitvi iz bolnišnice je vse kazalo na dobro. Mlado ženo so nazadnje videli, ko se je dopoldne obložena vračala iz bližnje trgovine.

Ko se je mož po drugi uri vrnil iz bližnje tovarne domov, se je od groze sesedel. Ob mrtvi ženi je na vsaki strani ležal mrtev po en otrok, ob

Milena z otrokoma ob grobu moža

torej zgodi v človeški, materini glavi, da stisne v smrtni objem lastno kri, lastnega otroka, ki ga je rodila, odstavila od svojih prsi, ob njem prebedela nešteto noči, da bi ga zdaj, ko se postavlja na svoje noge — ubila...

Približno to se je spraševalo nekaj sto pogrebcev na pokopališču v Črešnjevcu ob odprtih grobovih treh članov mlade družine, katere četrti član, oče, je bil dan prav tako v mnogo prezgodnji grob dober mesec prej... Vprašanja brez odgovorov, kot pred leti v Štorah, ko se je z zdravljenja na psihiatričnem oddelku

Nesrečna Milena in Štefan

do nepremično leži na postelji...

Smrt kot rešitev in izhod

Ko se je Ivanka s sosedi vrnila k hiši in so stopili v njo, je nekdo rekel: »Barbara je tu! Joj, leži, kot mrtva. Barbara je mrtva...«

In bili so vsi mrtvi: otroka zadavljena, Milena obešena. Dan prej je nesrečna žena z rožami obiskala moža. Že dva dni nosijo rože njej, otrokoma in se sprašujejo zakaj. Kaj se zgodi materi, da zaduši svojo lastni kri? Koliko je treba človeku, da prestopi rubikon? Gledam objokano ženo, skrivenčeno v dve

gubi, ki se nikoli več ne bo vzravala in je tu. Zagotovo je ni lahkost življenja upognila k tlom. Ona je zmogla živeti življenje do konca, kakršenkoli že bo. Vdano, potrpežljivo. Eni ga ne. Toda zakaj soditi drugim? Zakaj?

Jani Sovà

ENKRATNA IN IZJEMNA PRILOŽNOST ZDAJ TUDI ZA VAS

UNIVERZALNI RUSKI TRAKTORJI ZA VSAKOGAR PO TRENUTNO NAJUGODNEJŠIH PLAČILNIH POGOJIH

Traktorji imajo dolgoletno tradicijo na svetovnem tržišču, zdaj pa jih imamo priložnost spoznati tudi pri nas. Odlikuje jih izjemna funkcionalnost, sodoben design, dolga življenjska doba in prilagodljivost na vse terene.

In kaj je najbolj pomembno:

**CENA, KI JE DOSTOPNA
VSAKOMUR, TRAKTOR LAHKO
DOBITE ŽE ZA 4000 DEM
OSTALO UGODNI
BREZOBRETNI KREDITI ZA
DOBO ENEGA LETA**

Skupna cena traktorja T-40 AS je 11.800 DEM.

Skupna cena traktorja LTZ-55 s klimatsko napravo in cestno hitrostjo 50 km/h pa 14.600 DEM. Oba tipa traktorjev imata štiri valjne deutz motorje.

Traktorje si lahko ogledate in preizkusite na razstavno-prodajnem prostoru pri:

**FAMIS d. o. o.
FARČNIK MIRAN
Stopnik 30, Urnsko
Tel. 063/725-377
Avto tel. 0609/612-751,**

ki je tudi zastopnik za prodajo in servisiranje traktorjev. Tam boste lahko dobili tudi vse ostale informacije v zvezi z delovanjem traktorja in plačilnih pogojev.

Popravljamo pa tudi vse vrste traktorjev pri nas ali pri vas na domu. Vsi rezervni deli so zagotovljeni, kar pa je najvažnejše, vse opravimo hitro in poceni.

V dobrem mesecu dno so spet združeni v smrti

VULKANIZACIJA in AVTOPRALNICA

nudi storitve z najbolj
sodobnimi stroji

**Rosando
PREVOLNIK**

Teharje,
tel.: (063) 32-900

VELENJE: DRUGO ROJSTVO MALEGA MATEJA — PO PADCU IZ PETEGA NADSTROPJA
OSTAL ŽIV

DVE SEKUNDI DO SMRTI

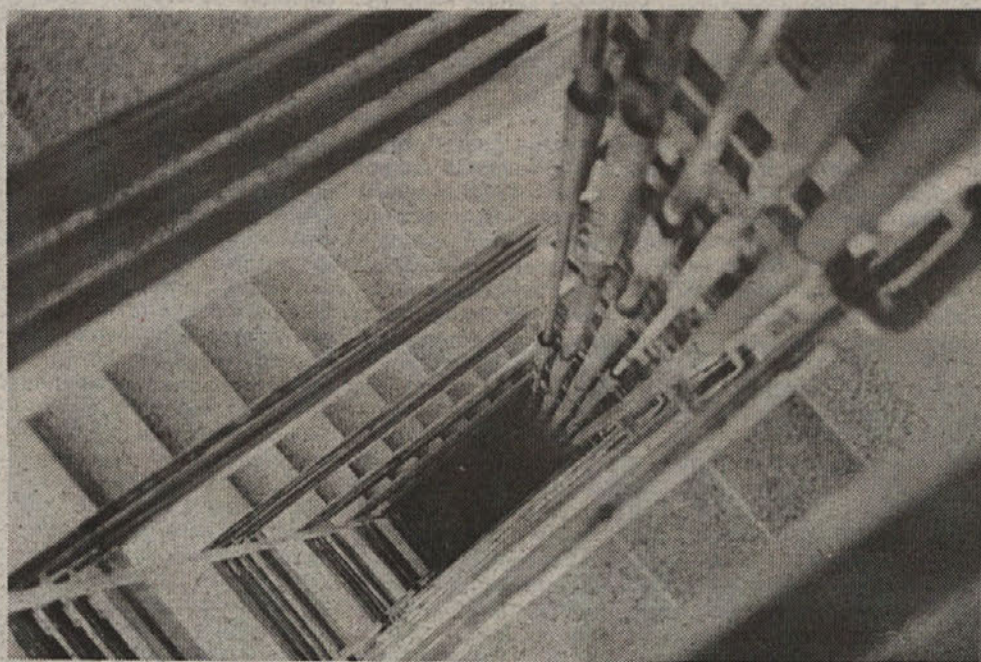
»Matejka, pogledaj!« je zaklical dveletni Matej svoji pet let starejši teti, ko mu je med stopniščno ograjo v petem nadstropju iz rok ušla cigaretna škatlica, s katero se je še trenutek poprej veselo igral. Da bi tudi sam bolje videl, kako bo škatlica pristala na tleh, se je splazil med ograjo, prepozno doumel, da lahko tudi sam pade, časa je bilo le toliko, da se je še prijel za ograjo, a stisk je popustil in preden mu je Matejka lahko pomagala, je za škatlico tudi sam zdrsnil v globino. Sedemnajst metrov globoko.

Mlada družina Hodžič, 23 letni oče Husein, 22 letna Tatjana in ali Matej, ki bo novembra dopolnil tri leta, so se dolgo s še sedmimi člani družine Lazenk stiskali v stanovanju Tatjanine mame. Letos pa je Huseinu delodajalec, zasebnik, pri katerem opravlja zidarska dela, uredil stanovanje na Jenkovi sedemnajst. Niso se še do konca preselili, saj še niso dobili odločbe, a za silo so si življenje na Jenkovi že uredili, ko je prišlo do nesreče.

Namesto da bi novo stanovanje prineslo veselje, jih je sedaj groza, ko se vzpenjajo v peto nadstropje, ki bi naj bilo, kakor sicer pol Jenkove, črna gradnja.

»Tistega dne smo bili pri babici, Tatjanini mami, kjer smo prej živeli, nato pa smo se vsi, babica, Tatjana, Matej, njegova teta Matejka in jaz odpravili na Jenkovo. Midva s Tatjano sva odšla naprej gor, babica pa je šla z otrokoma še pogledat, če je stric, ki živi v sosednjem bloku, doma. Skozi okno sva jih opazovala, kako se igrata na igrišču,« pripoveduje Husein.

Po nekako desetih minutah so prišli gor. Babica je vstopila, Matej pa se je pri vratih obrnil in stekel nazaj do stopnišča, kjer je še bila Matejka.

Stopnišče Jenkove sedemnajst, kjer je Matej zdrsnil skozi ograjo

»Babica se je sezula in sva šli v dnevno sobo. Ravno sva sedli, ko je vzkliknila: 'Matejka ni!', se pridruži pogovoru še Tatjana. Babica se hiti nazaj obuvat, v tem pa slišimo krik na stopnišču. Vsi smo stekli skozi vrata ven na hodnik, a smo videli le še, kako Matejka hlipa na stopnicah. 'Matej je padel!', pravi.

Nagnila sem se čez ograjo in videla svojega otroka leža-

ti na tleh v kleti. Stekli smo dol, v kleti je bilo polno krvi, videla sem, da je še živ, ga vzdignila v naročje in stekla proti avtu.

Husein je imel na srečo ključke še v žepu. Matej je krvavel skozi usta in nos, krvi je bilo toliko, da sem mislila, da se mi bo na rokah zadušil. Odpeljali smo ga v zdravstveni center, kjer so bili že pripravljeni, dali so mu prvo po-

moč, nato pa so ga z rešilcem odpeljali v celjsko bolnišnico...«

Matej je danes izven življenjske nevarnosti, ima zlomljeno ključnico in sedemnajst šivov na glavi, a zdravniki zanj dobro skrbijo in mislim, da se bo pocaral, še dodaja nesrečna mati in ga boža po drobnihih nožicah.

LucaS

Mali Matej, ki mu je življenje morda rešilo to, da ga je odbijalo od ograje do ograje, preden je pristal v kleti

VOJNA V BOSNI: OLGA BABIČ IZ CELJA NE MORE REŠITI SVOJE HČERKE IN NJENIH OTROK IZ OBKOLJENEGA BIHAČA — PO SLOVENCE V SARAJEVO STA ŠLA MINISTRA, NA DRUGE SO POZABILI

KDO BO POMAGAL?

Najprej se je hčeri Darinki morala odpovedati zaradi tujine, zdaj zaradi vojne. Hči je s svojima hčerama in vnukom ostala v obkoljenem in potem razrušenem Bihaču. Prej srbske in zdaj hrvaške granate ogrožajo vse, kar je Darinka z možem v dvajsetih letih prigarala v Nemčiji. V Bihaču sta začela s podjetništvom, zdaj nimajo za življenje. Po nekaj mesecih je Olga odkrila hčer s pomočjo radioamaterja. Kako nesrečno družino spraviti iz obkoljenega Bihača?

Slovenija — Nemčija — Bosna

Človek obrača, bog obrne, bi lahko rekli tudi v »Olginem

primeru«. V Celju živeča upokojenka že dlje časa poskuša pripeljati s konvojem iz ogroženega Bihača hčerko Darinko, vnukinjo Iris in

Sandro ter pravnuke Ismeta. Absurdno, v trenutku, ko bodo srbske klešče razprte, Olgin najbrž še ne bodo imeli uradnih papirjev, ki bi jim odprli pot v svobodo. Po zaslugi hrvaških oblasti, slovenskega veleposlaništva v Zagrebu in mogoče še koga.

Olgina hčerka Darinka je iz Knežjega mesta v Nemčijo odšla za kruhom še ne štiriinajstletna. Po šestih letih je svoj dekliški priimek zamenjala z moževim. Z lbrom Mesaričem sta dobila hčerki Iris in Sandro ter s prihranki gradila stanovanjsko hišo v Bihaču, da bi se udomili. V začetku sovražnosti v Bosni se je družina znašla v svoji novi hiši v tem krajinskem mestu. Štiriindvajsetletna Iris se je medtem poročila in postala mamica. In Olga prababica malemu Ismetu.

Ženski del družine, v katero spada po sili prilike tudi mali Ismet, se je ob izredno težkem položaju odločil priti v Slovenijo in nato nadaljevati pot nazaj v Nemčijo. Ker je za potovanje s konvojem preko Hrvaške menda potrebno imeti ustrezne dokumente, izdane od slovenskih oblasti, jih je Olga začela iskati. Pri tem »težaškem delu« ji je poleg moža Lojza veliko pomagal tudi radioamater Branko Breznik, kateremu je z radijsko postajo končno uspelo vzpostaviti

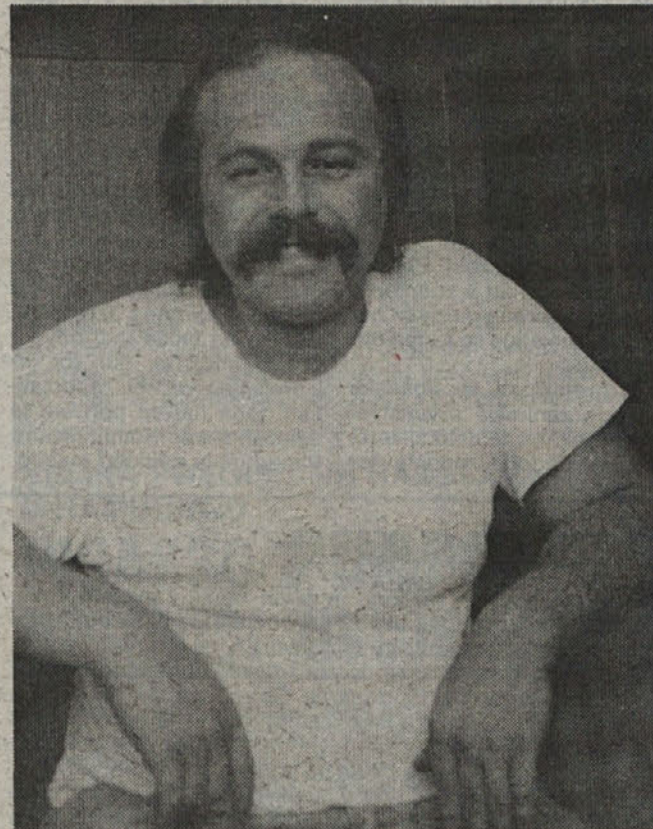
zvezo z Bihačem. Sicer pa je Olga prejelo tudi vnukinjin pismo. Iris je med drugim zapisala:

»Ker smo mi slovenski državljani, moramo najprej poskusiti priti v Slovenijo. Ko bomo enkrat tam, bomo odšli v Nemčijo, kjer smo živeli prej. Na visokem komisariatu so nam rekli, da lahko pride-mo v Slovenijo samo, če nas išče slovenska ambasada.«

Slovenija ne ve, za kaj naj jamči

Torej je bilo potrebno začeti zbirati dokumente. Bojan Breznik se je po tistem, ko je Olga na celjski občini dobila rojstne liste hčere in njenih otrok, prijel telefona in Ljubljane. Pa je bolj slabo opravil. Podobno se mu je godilo tudi, ko je šel »pogledat« na bosansko ambasado. V Zagrebu na slovenskem veleposlaništvu so bili mnenja, da za pot s konvojem ni potrebno imeti nikakršnih dokumentov.

Neuradno je bilo mogoče izvedeti, da Hrvatje za uslugo zahtevajo dvesto mark po človeški glavi. Ob vsem tem rdeči polmesec in rdeči križ molčita. Ne ukrepa niti slovenska država, ki se je potrudila sprejeti šestdeset tisoč bosanskih beguncev, svoje državljane pa pušča na cedi-lu, bolje rečeno na nakovalu.

Branko Breznik: Na slovenskem veleposlaništvu v Zagrebu so mi rekli, da ni potrebno imeti nikakršnih jamstev

Olgin so tako ostali v temi. Dejstvo je, da Hrvaška zahteva za prehod preko njenega ozemlja garancijo Republike Slovenije. Slovenskim oblastem očitno ni povsem jasno, kaj in za kaj naj garantirajo. Takšno in drugačno sprenevedanje pa Olginim prav nič ne pomaga.

»Rada bi videla svojo hčerko, vnukinjo in pravnuke žive. Ne v krsti. Časa, da uredimo dokumente, imamo manj kot

mesec dni. Na žalost ne vem, na koga naj se še obrnem,« se sprašuje Olga Babič.

Seveda se ve, po zaslugi Irisinega pisanja, kdo lahko pomaga trem ženski in dojenčku. Slovensko veleposlaništvo v Zagrebu, ki zastopa tudi posle z BiH, jih mora samo — iskati. Upajmo, da jih bo našlo, saj zdaj še niso izgubljeni. Še niso mrtvi, ranjeni ali posljeni...

Tekst in sliki Oto Pust

Olga Babič z možem Lojzem

KAKO SO FARAONOVİ KAMNOSEKI OBLIKOVALI GRANIT?

SVETI OBELISKI

»Kleopatrine igle« se imenujejo v angleškem ljudskem jeziku. Z njihovimi pozlačenimi konicami segajo egipčanski obeliski v višino, kot da bi se dotikali neba. Velikanski koničasti stebri, izklesani iz enega samega kamnitega bloka, so bili prvotno kulni simbol boga sonca Ra in so paroma stali ob vhodih templjev v deželi Nila.

Z ladjo so Rimljani pripeljali ducat monumentalnih obeliskov v njihovo državo in marsikatero sodobno evropsko mesto se je okrasilo s čudežnimi deli antike. Granit je bil material, iz katerega so egipčanski kamnoseki na pripeki trumoma klesali do dvainštirideset metrov dolge in skoraj tisoč ton težke obeliske – »nezaslišana storilnost«, ki sta jo egiptologinja Rosemarie Klemm in geolog Dietrich Klemm iz Muenchna raziskovala v faraonovih kamnolomih. Znanstveno raziskovalna dvojica je v desetletnih terenskih raziskavah preučevala »Kamnine in kamnolome v starem Egiptu«, takšen je naslov njihovih pravkar objavljenih rezultatov.

S peščenjaki, apnenci ter albastrom delovne brigade, ki so faraonom za kruh, olje ali oblačila, ustvarjali neminljive zgradbe, niso imeli po-

sebej težkega dela. Koničasta dleta, ki so jih takrat uporabljali, so bila izdelana iz kovine, so morala v boju z granitom hitro odpovedati, kajti pregovorno trdega kamena se moderni kamnoseki lotevajo z dinamitom, kompresorji ali motornimi žagami.

Ko je postala uporaba sivo – in rožnato zrnatega granita v času faraona Chephera in Mykerinosa, v tretjem tisočletju pred Kristusom, vedno bolj priljubljena, so egipčanski rokodelci v ta namen razvili novo tehniko. Da bi lahko obdelali približno sto tisoč kubičnih metrov surovine, ki so jo porabili za tempelje in piramide obeh vladarjev v Gihaz, so uporabljali rokodelci ostru kladiva, iz izredno težkega, a zelo fino zrnatega dolerita iz sivozelene bazaltne kamnine.

Na področju kamnolomov v Asuanu, kot domnevata ra-

ziskovalca, so delavci uporabili odporno orodje najprej. Z do pet kilogramov težkimi, v robove obdelanimi bazaltnimi kosi v pesteh, so delavci izbijali fine drobce iz grobe granita. Z »vpadajočo težo«, kot poročajo poznavalci kamnin, so lahko zgornjo površino celo »zmleli« in potem »material plast za plastjo zelo pazljivo oblikovali«. Ta skrben in dolgotrajen način dela pa bi lahko razložil tudi skrivnost presenetljivo dobre ohranitve egipčanskih granitnih monumentov, menita Klemnova. Nikjer drugje raziskovalci niso našli toliko otopelih, zlomljenih ali razcepjenih kladiv, kot v kamnolomih v Asuanu, ki je služil kot neizčrpno skladišče za granit in dolerit. Posamezne delovne korake lahko podoživimo na mnogih grobo obdelanih kamnitih blokih in nedokončanih izdelkih, kot je preko štiri metre visok kip boga Ozirisa iz rožnatega granita, ki do kolen leži v pesku, in druge nedokončane kolosalne figure.

Kakšne mogočne kocke so faraonovi podložniki klesali

iz skal, pa kaže tudi obelisk iz Asuana. Ta, dolžine 41,75 metrov in (če bi ga bili dokončali), težak več kot tisoč ton, najmočnejši monolit-ski izdelek v zgodovini, leži v kameni puščavi.

O vzrokih, zakaj je ostal nedokončan, pa znanstveniki še ugibajo. Ali so kolos zavrgli, ker so se v zgornjem delu pokazale razpoke ali je bila skupna teža vendarle prevelika ali pa je morda prišlo do prekinitve dela zaradi političnih vzrokov, pa »mora nazadnje ostati še naprej odprto«.

Po reviji Der Spiegel prevedla Nina Mom

RIM: FESTIVAL RADIJSKIH IN TELEVIZIJSKIH ODDAJ

SLOVENIJA V ZGORNJI POLOVICI

Kmalu se bo Sloveniji ponudila še ena priložnost, da v tujini promovira najboljše, kar zmorejo napraviti njeni ustvarjalci. Od 15. do 25. septembra bo v Rimu festival radijskih in televizijskih umetniških oddaj z naslovom Prix Italia. Na tem svetovnem radijskem in televizijskem festivalu je Slovenija s svojim radijem in TV že stara znanka, vselej se je dobro odrezala in strogi žiranti so jo vsakič uvrščali v zgornjo polovico umetniških dosežkov. Letos se bo potegovala za nagrade v vseh treh tekmovalnih kategorijah, v radijski igri ter v glasbenih in dokumentarnih oddajah.

V uredništvu igranega programa Radia Slovenija pripravljajo za prvo od treh tekmovalnih kategorij Misijo Toneta Perčiča in Obvezno letovanje Zlatka Verzelaka. V obeh igrah so sodelovali režiser Aleš Jan, dramaturginja Vilma Štrifot, ton in montažo je imela na skrbi Metka Rojc.

Mojca Menart bo na tej veliki mednarodni prireditvi nastopila v kategoriji glasbenih oddaj z delom Glasovi notranjosti, za katerega je glasbo napisal Uroš Rojko, ton in montažo sta prevzela Matjaž in Jure Culiberg. V kategoriji dokumentarnih oddaj se bo za dobro mesto potegoval Zoran Radmilović z Zdravo, Slovenija, upihni sveče in se nehai cmeriti.

Festival radijskih in televizijskih umetniških oddaj Prix Italia v Miru združuje štirideset članic in njihovo število se nenehno povečuje, letos pričakujejo, da se bo število dvignilo proti petdesetim. Slovenski ustvarjalci bodo v družbi s kolegi iz Združenih držav Amerike, Kanade, Danske, Španije, Italije, Madžarske, Nizozemske, Kameruna, Avstralije, Grčije, Irske, Koreje, Nemčije, Avstrije, Indije, Vatikana, Monaka, Francije, Švice, Slonokoščene obale, Brazilije in drugo leto zapored bodo nastopili pod samostojno slovensko državno zastavo.

Na festivalu v Rimu bo Radio Slovenija skupaj z RAI z deželnim sedežem v Trstu (slovenski sporedi) na posebni novinarski konferenci svetovni javnosti podrobno predstavil skupno oddajo Božanska komedija, ki jo bosta obe radijski postaji v štiridesetih nadaljevanjih začeli predvajati letos oktobra.

ELTON JOHN PROTI AIDSU

Elton John, strasten borec proti kugi dvajsetega stoletja, tačas prodaja na dražbi 48 tisoč plošč, izkupiček pa namenja boju proti tej ubijalski bolezni. Zvezdnik pričakuje, da bo zbral okoli 150.000 funtov.

Družba Sotheby, ki dražbo organizira, je zagotovila, da bodo denar namenili britanski dobroteljni organizaciji za aids. Najprej bodo zbirko ponudili v odkup v celoti, če tako ne bo šlo, jo bodo prodali v dveh delih, albume in single posebej. Gre za odlično zbirko, ki je obenem tudi

pravi arhiv pop glasbe.

Britanski pevec Elton John, ki na estradi vlada že več kot dvajset let, je na vrhu seznama umetnikov po količini zbranega denarja za raziskave v zvezi z aidsom in njegovim zdravljenjem. Za to se je odločil potem, ko je videl, da je bolezen napadla številne njegove prijatelje in sodelavce. Lani novembra je ustanovil lastno dobrodelno organizacijo in imel mnogo koncertov, katerih izkupiček je namenil za premagovanje te zahrbtnje in za zdaj neozdravljive bolezni.

ALBANSKI KULTURNI TRENUTEK

MRAČNA PRETEKLOST — SVETLA PRIHODNOST

Na panojih in reklamnih oglasih, ki v središču Tirane vabijo k ogledu opernih, gledaliških in filmskih predstav kot tudi na razstave ali literarne večere je povsod opaziti prevladujoči realizem. Po propadu komunizma Albanci jasno in glasno izražajo svojo pripadnost novi postkomunistični ideologiji. Realizma kot načina umetniškega izražanja se oprijemajo slikarji, pisatelji, glasbeniki in drugi umetniki, ki so dobobra spoznali dolga desetletja vladavine diktatorja Envera Hoxhe.

Novi avtorji v glavnem slikajo mračnost pravkar minulega časa in svetle poti, ki vodijo v prihodnost. Prihodnost prikazujejo v znamenju sonca, modrega morja in neba... Tudi knjige so polne optimizma.

V preteklosti je albanske slikarje zanimala prvenstveno naslikana tematika, torej vsebina podobe, zapostavlje-

no pa je bilo njihovo poznavanje vseh tradicionalnih upodabljalnih tehnik. Današnji avtorji so svobodni in drzno preizkušajo različne načine likovnega izražanja. Res je, da tačas radi poveljujejo mojstre, ki so jih v prejšnjem režimu zapostavljali, toda največ pohvale je deležen slikar Ibrahim Kodra Panegrice in nekateri menijo,

da je na svojem področju celo boljši od književnika Ismaila Kadare. To sodbo naj bi potrjevala tudi njegova najnovejša razstava v Nacionalni galeriji umetnosti, ki so jo poimenovali »Kodra – univerzum«.

Ne glede na spremenjene razmere v domovini Kadare še vedno živi in dela v Franciji. Pred nekaj meseci je obiskal Tirano, se razveselil začetkov demokratičnih sprememb, obsodil pa je divje obnašanje mladih Albancev, s čimer si je nakopal številne sovražnike, ki so ga še pred kratkim imeli za »sla rušenja komunizma«.

Kadare je napovedal novo knjigo, ki jo pričakujejo z ve-

likim zanimanjem. Sedaj je v Albaniji že precej zasebnih založb, v katerih lahko tiskajo knjige vseh avtorjev. Država se je odpovedala svojim založbam in pomaga zasebnikom pri njihovem prodoru na trg. Knjige, ki so izšle v komunističnem obdobju, predelujejo v papir ali jih uporabljajo kot toaletni papir v odročnih gostilnah.

Lani so v Albaniji izdali osemdeset knjig, prvič tudi takšne izpod peresa pisateljic. Izšel je tudi prevod Solženjicinove knjige »En dan Ivana Denisoviča«. Spričo državnih subvencij založniki zelo pazijo na kvaliteto izdanih publikacij, strokovnih in leposlovnih knjig.

PREZIRANI SLIKARKI

Slikali sta povsem različno in živeli vsaka v svojem času, povezuje pa ju skupna usoda – nobene od njiju v domovini niso cenili, ju prezirali in zamaščali. Prva je umrla že leta 1966, druga sicer živi, vendar za zidovi psihiatrične klinike.

Prva je Antonina Fjodorovna Sofronova, ki jo Evropa pozna kot pripadnico ruske avantgarde in je že leta 1914 skupaj z Maljevičem in Lentulovim razstavljala v skupini Svet umetnosti. Mnogo let je živela na podeželju v Tveru in Orelu, na koncu pa kot ilustratorica v Moskvi. V zadnjih letih v Rusiji opažajo, da gredo njené slike vse bolj v denar, zato je moskovska galerija Nova Tretjakovska pripravila veliko retrospektivo njenega slikarskega opusa.

Druga umetnica je Japonka Yayoi Kusama, dolga leta zanemarjana slikarka, ki na letošnjem beneškem bienalu razstavlja sploh kot prva japonskih slikark in je nasploh prva, ki ima v japonskem paviljonu samostojno razstavo. Še več, japonski selektor je prepričan, da je ona najpomembnejša predstavnica sodobne japonske umetnosti.

Yayoi je leta 1958 odšla v New York in po letu dni že pripravila prvo samostojno razstavo monohromnih platen in mehkih pikčastih skulptur, veliko pozornost občinstva pa je pritegnila tudi s svojimi happeningi, pri čemer se je poimenovala princesa golote – barvala je gola telesa svojih plesalcev. Ko je skušala podobno predstavo uprizoriti na Japonskem, je izbruhnil strahovit škandal.

Od leta 1977 se zdravi v psihiatrični bolnišnici in še naprej slika.

Avtoportret Antonine Sofronove iz leta 1921

LADJA IZ 15. STOLETJA

V Marseillesu so pred kratkim našli ladjo, ki najverjetneje izvira iz 15. stoletja. Arheologi menijo, da gre za izjemno pomembno odkritje. Ladja dolga štirinajst metrov je odlično ohranjena, za zdaj pa še leži v debeli plasti blata na morskem dnu. Treba je namreč poskrbeti za posebne varnostne ukrepe in

zaščititi krhkost lesa, iz katerega je napravljena. Kar na kraju samem bodo opravili potrebne raziskave in jo šele potlej privlekli na dan.

Arheologi so na ladjo naleteli med arheološkim izkopavanjem v zgodovinski četrti Marseillesa, ki je bilo v antiki eno najpomembnejših grških pristanišč.

PONAREDKI Z IMENI VELIKIH UMETNIKOV PREPLAVLJAJO SVET

MUZEJI HRANIJO PLAGIATE

Ali še lahko verjamemo, da je slika ali kip dejansko napravil znameniti avtor, katerega podpis nosi. Dali je bil sicer počaščen, ko je izvedel, v kolikšni meri ga po svetu ponarejajo, a strokovnjaki ugotavljajo, da je na trgu kar 90 odstotkov njegovih grafičnih listov ponarejenih. Samo v prvi polovici tega stoletja so cariniki v New Yorku zabeležili vnos kar 9428 Rembrandtovih del. Celotno v zbirki znamenitega muzeja Guggenheim, ki je z veliko razstavo leta 1979 proslavil Josepha Beuysa, je najti precej falsifikatov.

Škandal je izbruhnil na Dunaju: V kolikor je vse tisto, kar je zbral galerist Julius Hummel, zares prišlo iz delavnice asketa in utopista Josepha Beuysa, potem bi moral biti katalog njegovih del precej zajetnejši. Ugotovili so, da je vsaj 100 del napravil nekdo drug, ki je spretno posnemal njegov stil, ponaredek pa so ocenjeni na 20 milijonov mark. Najbolj vse skupaj seveda jezi njegovo vdovo Evo, ki dobro pozna

sti tiste iz tako imenovanega dunajskega obdobja in prav gotovo je, da ta škandal še precej časa ne bo dočakal svojega sodnega epiloga.

Beuysov primer na trgu umetniških predmetov še zdaleč ni osamljen, dvojniki so povsod, dela s podpisami znanih osebnosti grede do bro v promet. Pri nakupu grafičnih listov, še posebej Dalijevih ali Mirojevih je prava sreča naleteti na original.

Ponarejena Dalijeva litografija

Gettyjevega muzeja, to pa žal velja tudi za številne druge vrhunske umetnine. Dali, na primer, je sam precej pomagal ponarejevalcem. V starosti je prodajal pravice za tiskanje svojih slik v obliki litografije in te reprodukcije je celo podpisoval. Nekaj takega se je dogajalo tudi Chagallu in Miroju, kar sicer samo po sebi še ni ponarejanje, izgublja pa se pomen originalne grafike in omogoča kasnejše izrabljanje.

Muenchenski strokovnjak Lutz Loepsinger je trinajst let proučeval Dalijev podpis na grafikah in bo letos jeseni objavil katalog 870 originalnih risb, za 270 pa je neizpodbitno ugotovil, da so po-

narejene. Navedel bo tudi sedemnajst različnih ponaredkov njegovega podpisa, ki so jih nekateri izrabljali tudi za lažne pogodbe s tiskarnami.

Doslej je policija izsledila dve veliki prevari. Leta 1988 so francoski policisti v skladiščih pokojnega založnika grafičnih listov Gilberta Hamona v Valenci in Parizu našli na petnajst ton ponarejenih Dalijevih odtisov, na prazne liste s ponarejenimi slikarjevimi podpisom. Leta 1991 so policaji v New Yorku pregledali tovarno prav tako pokojnega založnika Leona Amiela in tamkaj odkrili 75.000 lažnih listov, od katerih sta dve tretjini bili namenjeni Daliju, ostali pa Chagallu, Miroju in Picassu.

In medtem ko se oblasti

zabavajo s temi in takšnimi primeri je na tržišču umetnin na tisoče falsifikatov, ki so nastajali dolga desetletja in jih je, še zlasti, če gre za grafike, lahko prodati. Ne gre pa samo zanje. Na trgu so ponarejeni Renoirji, Raffaela so v enem samem letu dni ponujali s štirimi malimi oglasi, ponarejenega Modiglianija je izdala smešno nizka cena 12.000 DEM.

Samo v prvih petih desetletjih tega stoletja so cariniki

medtem ko tam stvari še niso jasno, se je muzej v Clevelandu že osramotil. Pred obiskovalci v njem so skrili tabelno sliko Svete Katarine, ki so jo pred dvajsetimi leti našli v Gruenewaldu, saj so strokovnjaki ugotovili, da ne gre za staro podobo, pač pa jo je nedavno medna iz lju-bezni do umetnosti napravil neki Christian Goller.

Ponarejevalcev se je bal že Albrecht Dürer, ki je na vse mogoče načine hotel one-

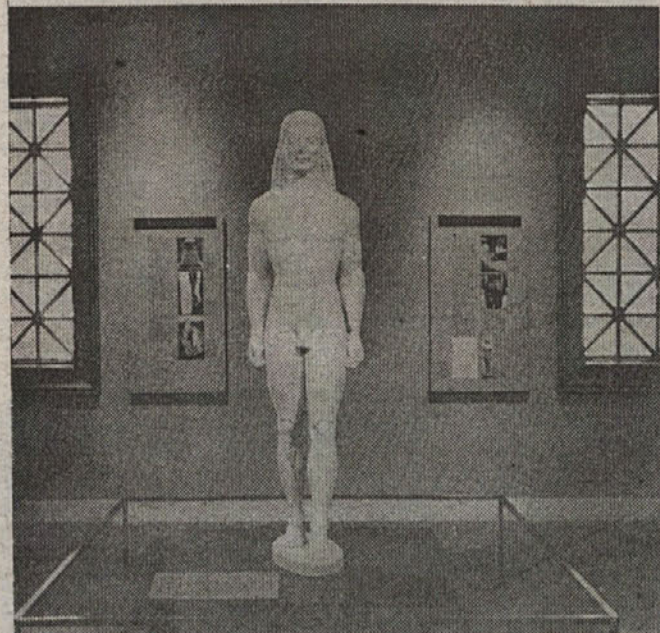
Ni Rembrandt, pač pa le njegova delavnica

v New Yorku zabeležili vnos preko devet tisoč Rembrandtovih slik in jasno je, da vse še zdaleč niso mogle biti originali. Šestčlanska ekipa strokovnjakov je ugotovila, da je bilo vmes vse mogoče, slike iz njegove delavnice, slike njegovih sodobnikov, ki so spretno posnemali njegov stil.

Tudi okoli Getty Museuma se pleče govorice. Antični kip Kouroso, ki so ga kupili za devet milijonov dolarjev, naj bi bil ponaredek. Ob nakupu so verjeli geologom, ki so trdili, da so kredasti nanosi lahko nastali le na naraven način skozi stoletja, sedaj pa je slišati, da jih je moč napraviti tudi v laboratoriju. In

mogočiti gusarske odtise svojih globokih tiskov. Le sto let kasneje so njegove akvarele tako spretno ponarejali, da so jih do nedavnega imeli za originale. Takšno čast je užival tudi relief Marijina smrti, dokler leta 1980 ni neki uslužbenec muzeja slučajno obrnil nalepljeno ploščico z inicialkami AD in na zadnji strani ugledal signaturo nuerenberškega kiparja Georga Schweigerja iz leta 1642.

Tako kot le korak loči posnemovalca od ustvarjalnega umetnika, ni mnogo dlje do falsifikatorja. Spretnější in prodornejši proizvajajo kopije po tekočem traku in se držijo rekla, da si lahko vsak z denarjem od tri tisoč do deset tisoč mark omisli lastnega Van Gogha ali Dalija.

Original ali ponaredek – antični Kouros (Mladič) iz Getty muzeja

moževa dela, saj mu je v sedemindvajsetih letih skupnega življenja (umrl je leta 1988) pogosto pomagala pri obdelavi nekaterih podrobnosti.

Kakorkoli že, nekje je živel Beuysov dvojnik, ki je pridno proizvajal »originale«, še zla-

Kadar pa neki srečnež na kakšnem zaprašenem podstrešju, denimo, odkrije pravega Van Gogha, bo njegova sreča najverjetneje zelo kratka.

Odkar je v javnosti toliko govora o ponarejenih umetniških delih, so morali svoje zbirke prezračiti tudi v muzejih in galerijah. Dvomijo celo v avtentičnost antičnega kipa Kouroso iz kalifornijskega

75 LET INGMARJA BERGMANA ŽIVA LEGENDA -SEKSUALNA POŠAST

Sloviti švedski režiser Ingmar Bergman praznuje letos visok življenjski jubilej, 75. letnico. Čeprav je bil pastorjev sin, je v svoji filmski karieri mnogo pred drugimi posnel nekatere seksualne prizore, ki so se zapisali v zgodovino filma. Nihče drug si tedaj ni upal na velikem platnu pokazati posiljenega dekleta, ki stoka od zadovoljstva (Deviški vrec) ali ženske, ki se samozadovoljuje pred kamero in kasneje ljubi z drugo žensko (Molk). »Nisem posnel nobenih dvomljivih filmov,« pravi, »zaslužil pa sem kar nekaj denarja.«

Danedi živi na malem vzhodnomorskem otoku Faru, na divji obali, med baltičskimi vetrovi, ovit v meglo. V hiši z lomljenega kamna. Zanj skrbi stara gospodinja, včasih pa se na obisk prikaže njegova peta žena Ingrid, 53 let.

Njegov obraz je izklesan, oči ostre in predirjljive. »Seks je bil zame vselej velika strast, nenehno me je gnalo v nezvestobo, sledila pa sta

vedno strah in slaba vest. Snemanja je spreminjal v ljubezenske pustolovščine. »Filmanje je zame čisto erotično delo, življenje brez predsodkov.« Že naslovi njegovih filmov so dovolj zgovorni: Bolj spolov, Žensko hrepenenje, Poduk v ljubezni, Kriki in šepetanje...

Bergman o ženskah: »Zame so vse ženske zamenljive.« Zato pet zakonov, dve ljubici, osem otrok. O otrocih

pravi: »Z njimi sem se le malo ukvarjal.« Tudi dedovali ne bodo po njem, vse bo zapustil umetnikom.

Bergman stalno nosi rjave hlače, karirasto srajco, pleteno jopico, sive nogavice in copate. Je res taka brezobzirna in grozljiva pošast, kaj na njem je pritegovalo ženske, da je dobil vsako, ki si jo je zaželel, kaj pravijo o slavnem režiserju one?

Liv Ullman, 53: »Čaka, da se mu je ženska pripravljena vdati. Nič več. Bile so noči, ko sva ležala skupaj in me je prosil, naj molčim, da bo lahko hrepenel po meni.«

Bibi Anderson, 57: »Ponoči je pohoten in brez zavor, podnevi je drugačen – strašen egoist!«

Gunnel Lindblom, 61: »Vedno sem bila prepričana,

da je vse, kar dela z mano, resnično pravo zame. Dajala sem se mu prostovoljno, brezpogojno. Ni mi pustil druge izbire.«

Najpomembnejša ženska v njegovem življenju je bila mati Anna, oboževal jo je, vendar ni pustila, da bi jo kdaj objel. »Zakaj je bilo vse tako bedno. Zakaj toliko časa nisem zmogel normalnih medčloveških odnosov? Kdo je dobil tvojo ljubezen, mati?« se sprašuje Bergman v svoji biografiji.

Mati je po Bergmanovem rojstvu zapisala: »Videti je kot majhno okostje in se trdovratno brani odpreti oči.«

VELIKA PREGLEDNA RAZSTAVA V HAMBURGU

PICASSO V DRUGI POLOVICI ŽIVLJENJA

V hamburški Kunsthalle je do konca meseca avgusta na ogled doslej največja pregledna razstava Picassovih del iz druge polovice njegovega življenja. Na njej je nanizanih več kot 150 risb, slik in plastik, ki so jih za to priložnost nabrali iz muzejev in zasebnih zbirk po vsem svetu, nekatere pa je posodila tudi Picassova družina.

Leta 1956 je bila v Kunsthalle prva velika razstava Picassovih mojstrov, med njimi je bila tudi znamenita Guernica, zdaj pa so se avtorji osredotočili na dela, ki so nastala po njej, torej po letu 1937, pa vse do umetnikove smrti leta 1973. Picassova dela iz tega obdobja pripovedujejo o vojni, o grozi in ogroženosti, ki so vplivale na umetnikovo ustvarjanje v okupiranem Parizu. Posvečal se je elementarnim pojavom življenja in simboliki smrti. Po vojni so prevladale slike, tihožitja, ateljejske skice in sredozemske vedute. V petdesetih letih je Picasso svoj tematski svet razširil na variacije umetnin drugih mojstrov, denimo, Manetovega Zajtrka na prostem in Velasquezovih Les Meninas.

Pozna dela arhetipov in ekspresivnih form v izzivalni in ostri govornici oblik z novo svobodo izražanja so nastala v njegovi pozni starosti, ko je že gledal v oči bližajoči se smrti.

SEČOVLJE, ISTRANI NA SLOVENSKI IN HRVAŠKI STRANI: MEJA NA DRAGONJI ZABLODA
— ZGRADILI SO NAM BERLINSKI ZID

ZABETONIRANA NEUČAKANOST

Slovensko-hrvaška meja v Sečovljah, kot jabolko spora med dvema državama, je najbolj prizadela domačine. Istrani na obeh straneh Dragonje, določene mejne reke, se ne menijo niti za Zagreb niti jim je mar Ljubljane. Kot vedno v zgodovini sta tudi sedanja — slovenski in hrvaški režim — avtohtonemu življu nenaklonjena.

Slovenski mejni blok

V Sečovljah v manj kot stoletju pet vladarjev

Od Letališča Portorož do slovenskega bloka mejnega prehoda v Sečovljah porabiš v špici sezone kar precej časa. Lahko si sicer pomagati z makadamskimi »obvoznici« skozi breskove in olivne nasade. Da prehitiš turiste, ki se kotalijo proti Hrvaški.

Antona Počeka najdemo na vrtu njegove hiše, pred zadnje na slovenski strani. Lista Primorske novice in se kaj malo meni za vse, kar se

dogaja na asfaltnem traku, ki teče poleg njegove domačije. »Meja mi ni nič mar. V isti hiši sem dal skozi že pet državnih režimov. Avstrija, Italija, Zona B in Jugoslavija so se zvrstile pred Slovenijo. Na oni strani Dragonje sem imel zemljo. Zdaj sem jo pustil,« pove v senci trte avtohtoni Istran, ki mu je italijanščina bližje kot slovenščina ali hrvaščina.

Hrvaški policaji maltretirajo turista

Pred prestopom meje se je

v Sloveniji še mogoče odžejati s čudovitimi breskvami. Ker je za pultom stojnice simpatična Gabriela iz Sečovelj, sočnih sadežev z domačega vrta seveda ni potrebno plačati. Pa še pogovorček dobimo za nameček: »Kadar so takšne avtomobilske kolone kot danes, malo prodam.

Prej se je ustavil Švicar, ki je potoval iz Hrvaške. Povedal je, da so ga hrvaški policisti postavili na stran in ga z majhnim otrokom pustili čakati tri ure. Prej mu niso vrnilo pasosa. Hrvaška ga

menda ne bo več videla. Pa najbrž tudi mnogih drugih Švicarjev, ki bodo prebrali njegovo pisanje v časopisih,« govori Gabriela.

Po kazanju potne listine slovenskemu policaju na poti do hrvaških policistov sredi ceste, Dragonje praktično ni videti: Suša je opravila svoje. Z delom so končali tudi delovni stroji, ki so se pred Peterletovim razburjenjem namenili na hrvaški strani meje zgraditi mejni blok — za zdaj hrvaški mejni uslužbeni še vedno gnezdiijo le v kioskih.

Meja je južneje

»Nič nimamo povedati v zvezi z mejo,« je bilo prvo, kar slišimo iz prvih vrat najbližje hiše. Na drugem dvorišču je več sreče. In Virginio Babić, nekdanji solinar, pripravljen za pogovorček. »Trindvajsetega maja so nehali graditi mejni objekt. Sicer pa tu nimajo kaj graditi, saj bi morala biti meja dosti južneje, kjer je meja občine Piran. Boljše, da vas cariniki ne vidijo, da jih fotografirate,« nas še opozori Istran, ki se nima ne za Hrvata in ne za Slovenca. Hodil pa je tako in tako v italijansko šolo.

Pogled iz južnega brega Dragonje je povsem različen od tistega, ki se nam je ponujal na poti na »tuje«. Par deset metrov od skoraj prazne struge se šopiri supermoderne mejni blok, ki so ga po težko želeni osamosvojitvi delavci za Republiko Slovenijo gradili po pripovedovanju Sečoveljčanov celo ponoči.

Naglica ni najboljša

Kljub temu, da domačini že ves čas od osamosvojitve naprej zagotavljajo, da je katastrska meja piranske občine daleč onstran Dragonje, so se slovenske oblasti še časa prepiranja s Hrvati lotile izgradnje mejnega bloka na desni strani Dragonje. S tem so avtomatsko izničili vsa nadaljnja natezanja, ali bo mejna črta tu, tam ali bogsigavedi kje. Nesmiselno pa so se naše oblasti oglašile zoper

Gabriela in breskve na slovenski strani

Virginio Babić: Meja je južneje!

graditev mejnega hrvaškega bloka na njihovi strani. Če so si slovenski oblastniki že pred dvema letoma sami zabetonirali mejo v globini svojega ozemlja, le od kod jim pravica nasprotovati gradnji počasnih Hrvatov.

Kopja slovenske in hrva-

ške politike pa se lomijo na ramenih domačinov Sečoveljčanov. Ker so bili Istrani izkoriščani prav v vsakem režimu, jim je danes pravzaprav čisto vseeno, kje mejita Slovenija in Hrvaška. Saj tako nista »njihovi« državi.

Tekst in slike Franc Furland

Hrvatje so nehali graditi

PO ŽETVI PRI ŠTIHOVIH V NORŠINCIH — SEJALI SO, NE DA BI ORALI!

PET IZ ENEGA

Naši dedje so skoraj kar vsi po vrsti obračali brazde, da je bilo kaj dati za v usta. Brazda, lepa slovenska beseda s plemenitim prizvokom, bo mogoče v prihodnosti izgubila svojo funkcijo pri sejanju pšenice in še nekaterih vrst žitaric. Na kmetiji Franca Štiha v Noršincih je bilo letošnje pomladi z »navadno« pšenico posejano deset hektarov zemljišča, kjer je prejšnje leto rasla koruza, ne da bi bilo pred tem preorano. Ker nas je zanimalo, kakšni so rezultati sejanja v le zrahljano zemljo, smo se mudili na poskusni žetvi.

Neglobinsko oranje v sodelovanju z naravo

Vročje je bilo tistega julijskega dne ob sončnem zenitu na Štihih kmetiji. Franc Štih mlajši se je s kombajnom John Deere, ki velja za Rols Royce med temi velikimi stroji, namenil požeti točno en ar žitne njive. Da ne bo

premalo in ne preveč, je bilo potrebno paziti zaradi samega namena žetve. Šlo je namreč za jemanje vzorca pridelka pšenice, posejane na svojevrstni način. Čeprav bodo končno sodbo okrog kvantitete in kvalitete zrnja dali šele agronomski strokovnjaki s tovrstnega inštituta v Ljubljani, je bilo ob po-

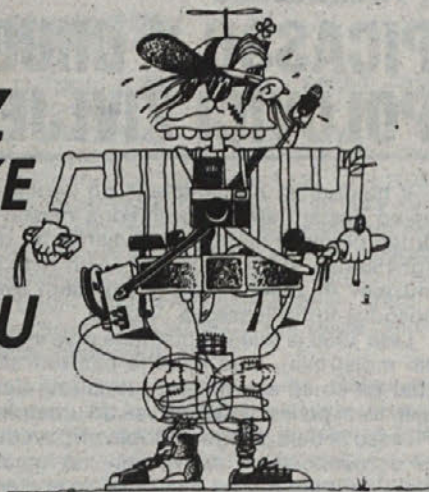

Franco Štih mlajši

gledu na žitno klasje jasno tudi vsakemu laiku, da je pridelek nadpovprečen. Torej se je »oranje« brez obračanja brazd obneslo.

Da je do poskusne žetve pri Štihih sploh prišlo, se lahko zahvalijo inženirju Ivi Tivadarju, ki je z inovatorjem Mišom Martičevićem projektiral konzervacijski način obdelave tal. Gre za razvojno — raziskovalni projekt, ki ga namerava razvijati in uvajati skupaj s kmetijsko svetovalno službo pri Živinorejskoveterinarskem zavodu v Murski Soboti. Hkrati je zadeva predstavljena tudi na ministrstvih za znanost in kmetijstvo.

BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU

MARIBORSKI RADIO ŠTUDENT UKV stereo 95.9MHz

ALI JE TUDI DANES MOŽNO KUPITI NOV AVTOMOBIL KOT MAČKA V ŽAKLJU? – NE
ENEGA, CELO DVA, TRDI JEZNA TAKSISTKA MILKA KORELIČ IZ KOPRA

ŽREBCI SPODVITIH GLEŽNJEV

»Ljudje ali je to mogoče,« se čudi, preklinja in si vije roke taksistka, ki si je ob novem letu omislila nov avto. Milka Korelič, je edina ženska na Obali, ki se ukvarja s prevozi potnikov. S svojo ponudbo želi iti v korak, zato vsake toliko prihrani za novo vozilo. Letos se je odločila za fiat temprio. Naročila in vplačala ga je s posredovanjem koprškega AVTOPLUSA pri ekskluzivnem uvozniku fiatovih vozil ADRIA AUTO iz Vrtojbe.

Razočaranje v prvo

Trinajstega (!) januarja je vplačala 1.490.384,00 tolarjev za svojo temprio 1,6 SX. Vse je bilo lepo dogovorjeno, obljubljen in izbrano in res je gospa Koreličeva dobila sporočilo, da je njen novi konjiček v Autoplusovi trgovini d. d. v Kopru. Gospa je pohitela tjakaj in se užalostila, saj je že ob površnem pregledu ugotovila, da Italijani tako skrupulani vozil ne izdelujejo več niti na Poljskem, kaj šele v Italiji za izvoz.

»Tako ko sem avtomobil prejela, sem opazila nekaj napak. Pri podrobnejšem pregledu sem ugotovila, da napak kar mrgoli. Obrnila sem se na serviserja oziroma na AUTOPLUS in jih na to opozorila. Sestavili so komisijo, ki je celo dvakrat pregledovala avtomobil in mi končno odpisali, da moram vozilo odpeljati v glavni fiatov servis v Trst.

S tem se seveda nisem mogla strinjati, kajti jaz sem vplačala nov in ne popravljen avtomobil. Za pomoč sem naprosila gospoda Janeza Cegnarja, sodnega izvedenca, da naj on vozilo pregleda in kot strokovnjak ugotovi, da ne gre za morebitne, temveč kar hude napake in poškodbe...«

Sodni izvedenec je vozilo res pregledal malo podrobneje kot nova lastnica in začuden ugotovil med drugim tudi to, »da je zadnja vezna stena še vedno zvita, da kljub podlaganju zadnji odbojnik ni ustrezno pritrjen, da se na njem še vedno lušči barva, da vsa štiri vrata niso več ustrezno obešena, da niso ustrezno pritrjena tesnila ob šipah, da je pri barvanju prišlo do razlitja barve in z barvo oškropljenih šip in na koncu izluščil vzrok vsemu, ko je v zapisnik zapisal, da je na »spodnji strani podrsana

posoda za gorivo, ki nastane v primeru, če z njo podrsaš po tleh...«

»Drugega mi ni preostalo, kot da sem se obrnila še po pomoč odvetnika, ki je od prodajalca zahteval novo vozilo. In res sem že po štirih dneh prejela novo obvestilo od komisije, kako napaka na mojem avtomobilu ni odpravljiva in mi bodo zato avtomobil zamenjali. 16. aprila sem tako avtomobil vrnila prodajalcu, o čemer je bil napisan tudi zapisnik.«

Razočaranje, jeza in žalost v drugo

Ni treba posebej poudarjati, koliko živcev, jeze in časa je gospa Koreličeva medtem izgubila, ko se je nategovala s prodajalcem, da bi jih končno prepričala, kako ji očitno poškodovan in popravljen avtomobil ne morejo podtakniti za tovarniško novega.

In vse skupaj bi bilo najverjetneje pozabljeno in odpuščeno, seveda, če jezna taksistka v drugo ne bo zamenjala prodajalca, če bi po obvestilu, da so ji končno oskrbeli drugi avtomobil, bilo vse v redu.

»Odšla sem k AUTOPLUSU, že dobro nejevoljna, kajti avtomobil je zame delovno orodje, sezona je tu, konkurenca ostra, stranko mnogo hitreje izgubiš, kot si jo znova pridobiš.

Pokazali so mi vozilo, podpisala sem zapisnik o prevzemu »brezhibnega« vozila in razmišljala, kako je konec mojih tegob. O, grozal, ko sem sedla v mojega novega konjička in se malo podrobneje razgledala, sem ostala brez besed. Najprej sem opazila, da obloge v avtomobilu niso istih barv, potem, da je po šipah spet poškropljena barva..., avto se je med vožnjo čudno odzival na moje komande..., skratka: groza!«

Gospa je spet usmerila nos avtomobila k prodajalcu, kjer pa so ji povedali in dali do znanja, da je s podpisom potrdila, da je avtomobil v redu in sicer, da prodajalec ne sprejema reklamacij glede barve... Nesrečni taksistki ni preostalo drugega, kot da se spet zateče po pomoč k sodnemu izvedencu. In ta je spet potrdil lastnične navedbe ter našel še nekaj dodatnih, ki mu kot strokovnjaku niso ušle. Seveda je bila njegova ugotovitev in trditev spet

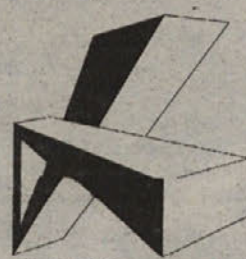
enaka kot v prvem primeru, da to vozilo ne ustreza zahtevam tovarniško novim avtomobilom znane tovarne fiat...«

O nevsakdanjem zapletu s prodajo manjvrednih avtomobilov smo se pogovarjali z direktorjem podjetja AUTO PLUS gospodom Brunom Bržanom in po telefonu z direktorjem ADRIA AUTO, gospodom Darijem Štolfo. Oba sta potrdila, da je bil v prvem primeru strankin očitak upravičen in so ji zato avtomobil zamenjali, s čimer je za njih zadeva ad acta in ni

mata več kaj dodati. V drugem primeru je gospa lastnoročno podpisala (kot prvič!), da je avtomobil prevzela brez »očividnih, funkcionalnih, materialnih in drugih pomanjkljivosti« in je po tem kontaktem zadeva za njih končana...

Za gospo Milko Korelič pa se v drugo začenja trnova pot dokazovanja, dopovedovanja in na koncu koncev, prosjačenja, da bi za svoj denar dobila to, kar je bilo že januarja plačano in s čimer si ona služi vsakdanji kruh.

Zoran Vlačić

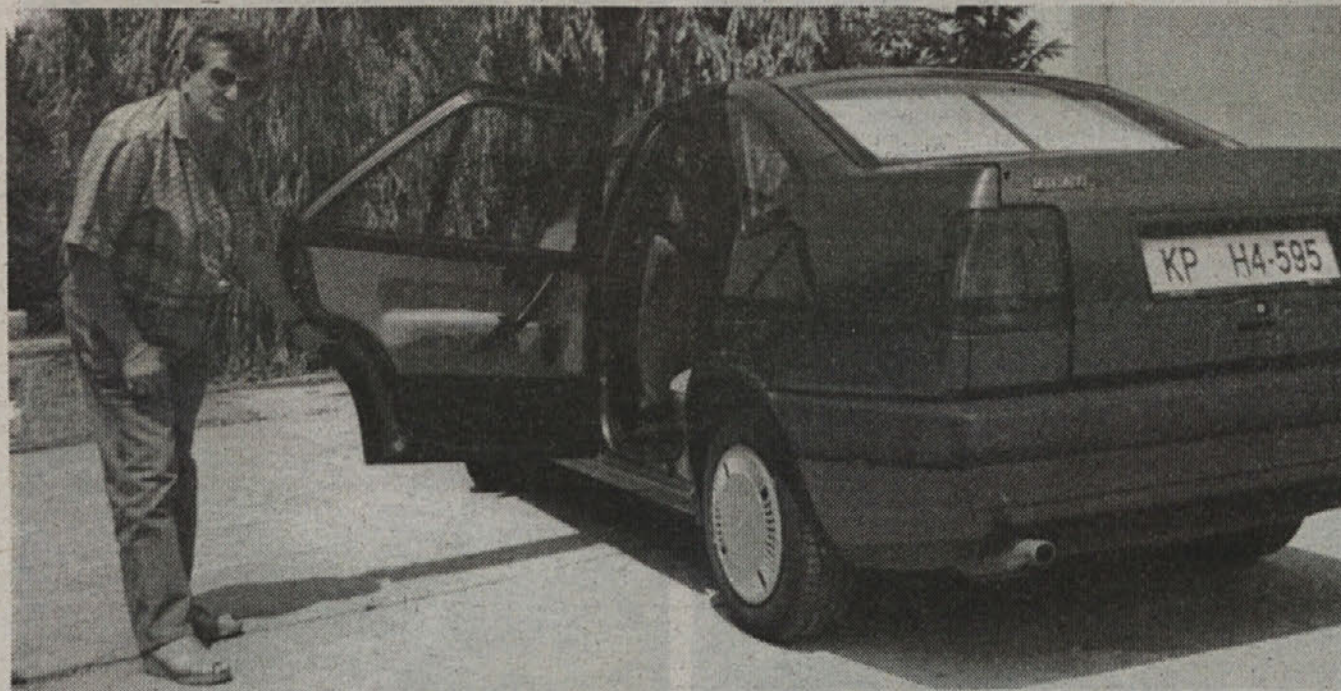

Prva zasebna komercialna radijska postaja v Sloveniji

RADIO ALFA

Poslušate nas lahko vsak dan od 10.–14. in 19.–24. ure

107,8 Mhz

Moderna tehnologija po vzoru z Zahoda

»Tivadarjeva enofazna tehnologija, razvita po zgledu tehnologij v ZDA in zahodni Evropi, omogoča setev žitaric in korus s šestkratno večjo produktivnostjo in prav tolikšnim manjšim teptanjem tal. Pri tem ne prihaja do zastrupljanja zemlje z dušikom in prevelikimi količinami umetnih gnojil.

Bistvo neglobinskega oranja je v tem, da ostane humus na površju, kjer so korenine. Tako povsem navadno zrnje dobro kli. Primeri so, da iz enega zrna zraste po pet stebelc,« je povedal Franc Štihi.

To bo kar držalo. Pšenica, ki se je zlatila in debelila še v času, ko so bile druge njive naokrog že prazne, se je ponasala z izredno gostoto in polnostjo klasa. Ko smo slednjega zdrobili med prsti, so se pojavila nadpovprečno »debela« zrnca. Takšno je obrodilo lanskoletno, pomladno zrahljano koruzišče.

Kombajn John Deere v akciji

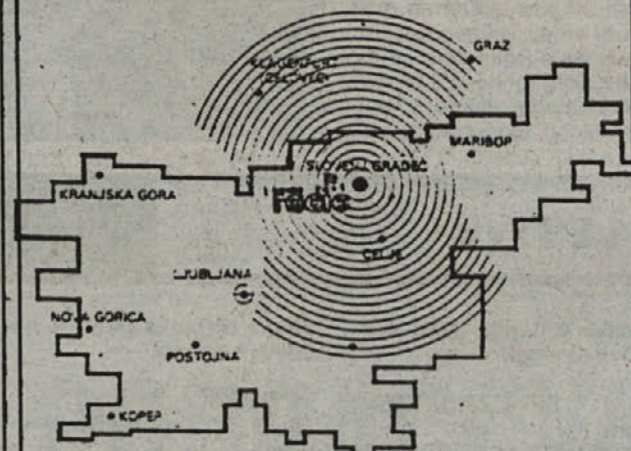
Plugi vendarle niso za staro šaro

Ob pozitivnih rezultatih novega oranja in sejanja ter nadaljevanju tovrstnega razi-

skovanja bi se lahko vprašali, če bodo kmetje sčasoma zavrgli klasične pluge in sejalnice, in jih nadomestili z novimi. Nikakor ne, saj je takšno sejanje ustreza samo do-

ločenim vrstam žitaric. Pa tudi tovrsten način obdelave priporočajo samo usmerjenim kmetijam, kakršna je na primer Štihoval.

Anci Solan

koroški

radio

slovenj gradec

UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

MUZIKA
JE BIZNIS

Je že tako, da nam koncerti nekaterih skupin niso usojeni. Kot na primer Butthole Surfers, ki se k nam spravljajo že skoraj desetletje pa jim to še ni uspelo. Septembski koncert namreč odpade – nič novega in pretresljivega, nam je povedal I. V., ki je pripravljaj ta dogodek. Butthole Surfers so namreč eden izmed najbolj nezanesljivih bendov na zemeljski obli. Tokrat so odpovedali kar celotno evropsko turnejo. Vzroki trenutno še niso povsem jasni, lahko pa zlobno predvidevamo, da so spet šli predaleč v baudelairstem eksperimentiranju z omamnimi substancami. Po domače, preveč se zadevajo. Sicer pa so Teksačani to leto zaznamovali z enim izmed boljših, če ne kar z najboljšim albumom v njihovi karieri. Pravoverni hardkorovci sicer vihajo nosove, ker je zadeva izšla pri multinacionalni Capitol, toda »Independent Worm Saloon«, kot se plošča imenuje, pomeni več kot dobrodošel izhod iz vrtinca teženja v katerem so se Buttholi na predzadnjem albumu »Pioughd« ujeti. K temu je bržkone pripomogla trda producentka roka bivšega Led Zeppa, John Paul Jonesa, malo pa nemara tudi dejstvo, da si preprosto niso mogli več privoščiti še enega dolgočasnega izdelka. Tako je pač z vsemi genialnimi bendi – malo jim trga, veste.

Podobno se godi tudi velikemu »Killerju«, Jerry Lee Lewisu. Da mu trga, namreč. Zgodba o tem, kako je pred kratkim nategnil zagrebske organizatorje je danes že precej znana, vendar jo lahko kljub temu obnovimo. Plakati za koncert na igrišču NK Zagreb so za četrtek, 17. 7. poleg vrste hrvaških izvajalcev napovedovali tudi dve živi legendi, Fats Domina in J. L. Lewisa. Od katerih je na koncu nastopil le prvi. Lewis je na dan koncerta telefoniral iz Londona in od HVIDRE, združenja vojnih invalidov Hrvaške, ki je prirejalo koncert, zahteval 30.000 (trideset tisoč!) dolarjev, ki naj ga bi čakali na zagrebskem letališču. Organizatorji so v redkordnem času zbrali gotovino in ga poklicali v London, da jim sporoči, s katerim letalom bo prispel, Killer pa jih je obvestil, da se ne počuti dobro in da ne bo nastopil. Tisti, ki smo v Zagreb odšli, da bi videli večnega upornika Rock'n'Rolla smo se morali z dolgimi nosovi zadovoljiti s Fatsom. Jasno, to ni bil prvi izpad tega gospoda. Že

velikokrat se je namreč zgodilo, da se ga je Lewis na koncertu dan prej na mrtvo nažrl in potem enostavno ni mogel nastopiti, »ker je zbolel« so pojasnevali njegovi zastopniki, toda tokrat ni šlo za bolezen te vrste, saj ata že nekaj časa ne pijejo več. Saj veste, malce so že v letih. Tudi ženske niso bile vzrok, saj se je bil po pripovedovanju zagrebskih organizatorjev na evropski turneji skre-

gal s svojo kdovekatero ženo, tako da je potoval v solo aranžmaju. Za kakšno bolezen je torej šlo?

Ustrašil se je vojne, gospoda moja, tako kot že toliko Američanov poprej. Ameriška anksioznost, ali kako bi ji že lahko rekli, je v zadnjih dveh, treh letih spridila že nič koliko koncertov na teh prostorih, kar še enkrat kaže, kako malo ve »najbolje obveščena nacija na svetu«

o balkanskih vojnah, varnih in nevarnih področjih in vseh stvarih, ki jih štirindvajset ur na dan gledajo na mreži CNN.

Prav zato raje slišim, da Buttholov ne bo v Ljubljano, ker so se zopet spečali z drogami, kot pa da bi izvedel, da so spustili kepo, ker da je tu doli preveč nevarno. HVIDRA pa bo baje tožila Jerry Lee Lewisa in vse kaže, da bo tožbo dobila. In prav je tako.

VIDENO

U2, 23.7., Nepstadion, Budimpešta

Pravijo, da so najbolj genialne domislice hkrati najbolj preproste. Nekaj takšnega bo menda veljalo tudi za U2. Njihov ZOO TV show ni čisto nič posebno novega – vse to smo namreč že videli na različnih koncih – toda s pravo mero dobrega ukusa, dovršeno ideologijo in malo armado suženjčkov predstavlja ZOO TV trenutno enega izmed najboljših in največjih rock cirkusov na zemeljski krogli. Za vse tiste, ki niste bili na enem izmed koncertov na tej turneji: žal vam je lahko.

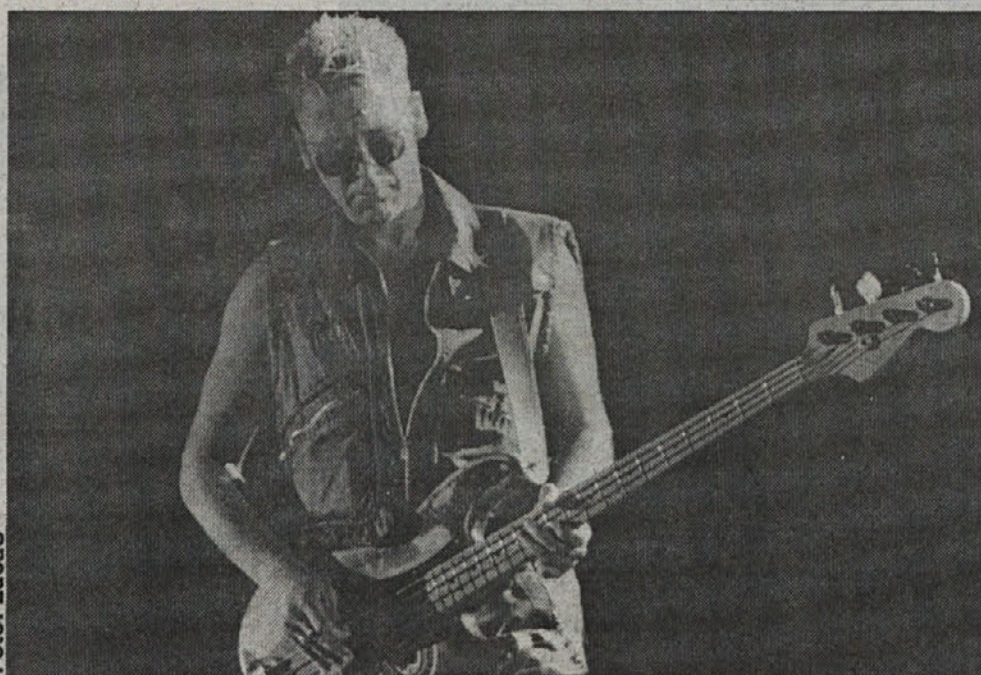
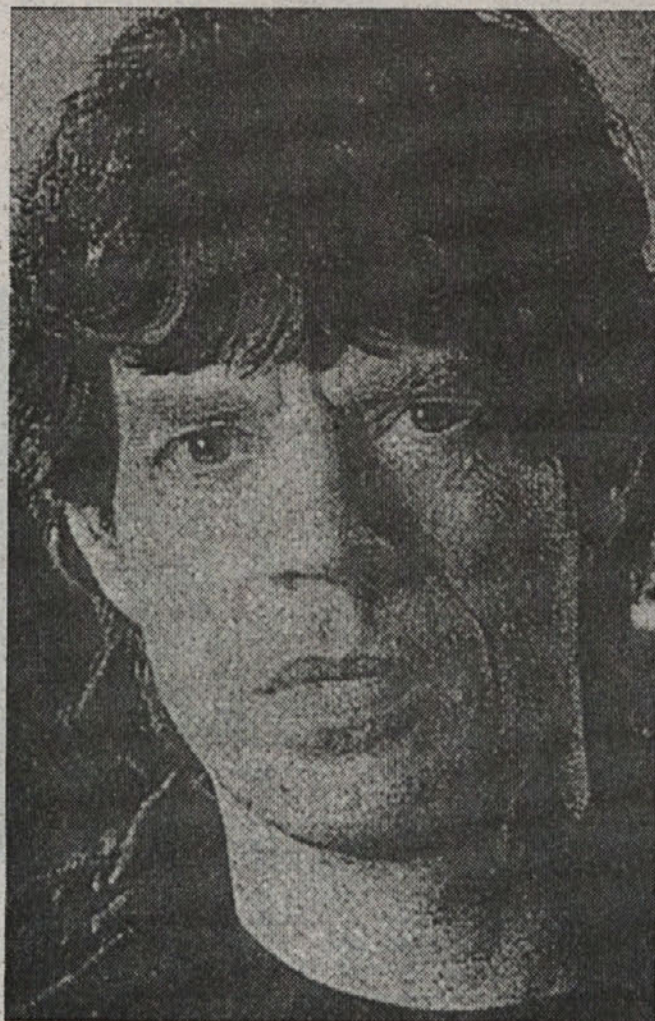

Foto: Lucas

POL STOLETJA MICKA
JAGGERJAZA VEDNO
MLAD

Vse, tudi legende, imajo svoj začetek. Ta se je pričela v dartfordskem vrtcu, v katerem je šestletni Mick spoznal svojega vrstnika Keitha Richardsa, s katerim je kakšnih deset let kasneje zakoral v avanturo, ki traja še danes, v avanturo, ki se imenuje Rolling Stones. Na tem pohodu je preživel štirideset albumov, prav toliko hitov, na stotine koncertov, čredo vreščočih deklet, sedem otrok s tremi različnimi ženami in nazadnje tudi napad iz lastnih vrst – leta 1985 po izidu prve Mickove samostojne singl plošče mu je njegov prijatelj in kitarist iz skupine po radiu zagrozil, da mu bo pregrizel dragoceno grlo.

Danes, trideset let po nori seks, drugs in rock'n'roll karieri je veteran Mick Jagger za razliko od številnih svojih kolegov še vedno neverjetno svež in možat. Je v imenitni telesni kondiciji in celo lasje ne odkrivajo njegovih let. Ostal je vitek, eleganten, za tisoče žensk po svetu še vedno izjemno privlačen. Četudi pripada generaciji glasbenikov, ki so želeli umreti, preden bi ostareli, ostaja Jagger zaradi tega, ker še vedno ostaja nezadovoljen, neverjetno mlad in divji. Prav takšna, mlada in divja je tudi njegova tretja samostojna plošča Wandering Spirit.

To, kar so vroči oboževalci Rolling Stonsov čakali več kot petnajst let (od albuma Some Girl), je končno tu s to Mickovo ploščo, ki jim vrača občutke ob poslušanju pesmi, kot so bile You Can't Always Get What You Want, Gimme Shelter, Sympathy For the Devil, Brown Sugar, Wild Horses, 2000 Light Years From Home ali Angie. Plošča je uspelo zlitje starih vrednosti, ki jih generacije tridesetletnikov, štiridesetletnikov in petdesetletnikov imenujejo glasbo svoje mladosti. Dokazuje pa tudi, da pravi rock nikoli ne izumre, ni navdušila le starejših generacij, pač pa spodbudila tudi najstnike, da so začeli v iskanju novih – starih glasbenih vznemirjenj brskati po obrabljenih ploščah starejših bratov ali svojih staršev.

In medtem ko bodo po enem od velikih koncertov na kakšnem od evropskih ali ameriških stadionov na turneji, ki jo napovedujejo naslednje leto, ostali člani skupine Rolling Stones odšli v hotelske sobe ali se zabavali s prijatelji, bo Mick Jagger edini našel dovolj moči in volje, da bo s korakom pomembne osebnosti odkorakal v mesto na večerjo, v kino ali v kakšen klub, naslednje jutro pa zajtrkoval s kakšnim od članov britanske kraljevske družine.

Kot da bi Bob Dylan zanj zložil pesem Forever Young, ima Mick Jagger ves čas polne roke dela, s katerim želi uresničiti vse svoje želje. Zdi se, da je z zadnjo ploščo uresničil vsa svoja intimna pričakovanja. Toda, ko so ga vprašali, če je res tako, je samo zamahnil z roko in našobil ustnice. V šestdesetih je mladi upornik iz angleškega delavskega razreda z opaznim cocney naglasom z Rolling Stonsi prepeval, da ni zadovoljen in četudi je danes najmarkantnejša osebnost svetovnega jet-seta, popolnega zadovoljstva še vedno ni našel.

A 26. julija tega leta je Mick Jagger, rojen leta 1943 v angleškem mestecu Dartfordu kot Michael Philip Jagger, dopolnil petdeset let.

LESTVE

Velika Britanija (MM) – nedodvisni singli

1. THE LEVELLERS – Belaruse
2. SMASHING PUMPKINS – Cherub Rock
3. CHAPTERHOUSE – She's A Vision
4. DIE CHEERLEADER – 69 Hayloft Action
5. MERCURY REV – Something For Joey
6. TEENAGE FANCLUB – Radio
7. URBAN COOKIE COLLECTIVE – The Key
8. COLLAPSED LUNG – Thundersley Invacar
9. COP SHOOT COP – Ten Dollar Bill
10. SENSER – Eject

Velika Britanija (MM) – nedodvisni albumi

1. BJORK – Debut
2. VERVE – A Storm In Heaven
3. Madder Rose – Bring It Down
4. FUGAZI – In On The Kill-taker
5. THE DRUM CLUB – Everything Is Now
6. SPEEDY – Ginger
7. BABES IN TOYLAND – Painkillers
8. ORANGE JUICE – The Heater's On Fire
9. V/A – Deafening Divinities
10. AMORPHOUS ANDROGYNOUS – Tales Of Ephidrina

Velika Britanija (MM) – albumi

1. U2 – Zooropa
2. UB40 – Promises And Lies
3. JAMIROQUAI – Emergency On Planet Earth
4. SPIN DOCTORS – Pocket Full Of Kryptonite
5. ROD STEWART – Unplugged... And Seated
6. BJORK – Debut
7. R.E.M. – Automatic For The People
8. MICHAEL BALL – Always
9. BARBARA STREISAND – Back To Broadway
10. STING – Ten Summoner's Tales

Slovenija – Ultrazvočne erozije radia MARŠ

1. BRAD – Shame
2. PORNO FOR PYROS – Pets
3. STONE TEMPLE PILOTS – Plush
4. PAUL WESTERBERG – World Class Fad
5. DEMOLITION GROUP – Evropa
6. NEW MODEL ARMY – Living In The Rose
7. STRELNIKOFF – Too Drunk To Fuck
8. ALICE IN CHAINS – Rooster
9. RAGE AGAINST THE MACHINE – Know Your Enemy
10. WALKABOUTS – Your Hope Shines

BIOGRAFIJA, KI JE RAZBURILA AMERIKO JE DISNEY DELAL ZA FBI

Lov na čarovnice, odkrivanje dosjejev, obtoževanje z vohunsko preteklostjo ni neka slovenska posebnost, prav dobro jo poznajo tudi preko luže. Ta hip v Združenih državah Amerike buri duhove kontraverzna biografija Marca Eliota, ki trdi, da je bil Walt Disney agent FBI. Družina znamenitega animatorja to seveda odločno zanika, New York Times pa je pred objavo odlomkov iz sporne knjige temeljito proučil dokumente FBI in se prepričal, da navajanja niso iz trte izvita.

Vdova in hčerka avtorja Miki Miške in Disneylanda sta izdali zajeten spis, v katerem analizirata sporno biografijo in zanikata navedbe, da je bil Walt Disney agent Federalnega preiskovalnega urada (FBI). V svoji izjavi za javnost Lillian in Diane Disney navajata, da sta v knjigi naleteli na najmanj 150 nesramnih vsebinskih napak. Marc Eliot v knjigi z naslovom Walt Disney: hollywoodski princ teme med drugim namreč navaja, da je bil Disney težak alkoholik in da si je prav obsedeno umival roke. Avtor je napačno naslovil celo enega njegovih filmov »101 Dalmatince«.

V juliju pred izidom knjige so časopisi in revije objavili nekatere odlomke biografije, na to pa družina bliskovito reagirala in zanikala trditve. V dokumentu, ki so ga pred kratkim objavili, so komentirali vsake vrstice, v njem pa so tudi zanikanja bivšega direktorja FBI Williama Websterja in nekaterih Disneyevih

sodelavcev. Webster, danes zasebni odvetnik, navaja, da je pregledal nekatere dokumente FBI, ki jih je uporabil Eliot in da iz njih ni mogoče sklepati, da bi bil Disney agent FBI.

Eliot v svoji knjigi piše, da

se je Disney dogovoril neposredno z J. Edgarjem Hooverjem in mu je posredoval informacije o sumljivih pristaših komunizma v Hollywoodu, v zameno pa ga je FBI podprla pri osnovanju njegovega podjetja.

V knjigi piše, da je Disney dvomil, da sta Elias in Flora Disney njegova prava starša, niti roditelja njegovega brata Roya. Elias je bil namreč pretirano strog, Flora pa v njegove grobosti nikoli ni posegala. Njegovi dvomi so se porodili, ker nikakor ni mogel

najti podatkov o svojem rojstvu v državi Illinois. Avtor postavlja tezo, da se je Walt rodil nekje na jugu Španije in so ga kasneje posvojili.

Disneyeva družina je večji del Eliotove knjige označila kot prazno blebetanje. Po njihovem je Disney morebiti res bil kontaktna zveza z urednikom v Los Angelesu, malo pa je verjetno, da je on sploh vedel, kakšne naloge so mu namenjene.

Svoje sklepe je Eliot odločno branil v telefonskem intervjuju. Pravi, da njegovo pisanje temelji na dokumentih FBI in da je dosje Walta Disneya, ki je umrl leta 1966, še posebej obsežen, zapiski pa kažejo, da je bila večina strani namenjene preiskavam Compica o zabavni industriji. Večino podatkov so zbrali z namenom »zaščititi nacionalno varnost«, ljudi, navedene v dosjeju, kot so James Cagney, Orson Welles, Kirk Douglas, pa so skrbno nadzorovali. Poudarja še, da je New York Times pred objavo odlomkov papirje pregledal in dognal, da je Disney res zbiral podatke za FBI.

IZPOVED RUSINJE PUKHOVE, ŽENE ZLOGLASNEGA ŠPIJONA KIMA PHILBYJA ŽIVLJENJE Z VOHUNOM

Kim Philby je vsako jutro reševal križanko v Timesu, poslušal samo britanske radijske postaje, sovražil Leonida Brežnjeva in v svojem moskovskem stanovanju hranil zbirko romanov Aleksandra Solženjicina. Takšna in podobna odkritja so prišla na dan na prvi novinarski konferenci, ki jo je sklicala njegova vdova Rufina Pukhova, ki je z vrhunskim angleškim vohunom živela osemnajst let, vse do njegove smrti leta 1988.

Ženska s tihim glasom, rjavih las in z debelimi naočniki je odkrito spregovorila o svojem življenju s Philbyjem in moža opisala kot Angleža do obisti, četudi ga imajo njegovi rojaki za enega največjih izdajalcev Velike Britanije. Harold Adrian Russel Philby,

bolj poznan z nadimkom Kim, je v britanski obveščevalni službi leta in leta delal kot sovjetski špijon in se je prirnil celo do namestnika šefa obveščevalne službe, s katerega je potlej odstopil. Vanj so pričeli sumiti leta 1934, ko sta dva njegova so-

delavca zbežala v Sovjetsko zvezo, popolnoma pa so ga razkrinkali šele dvanajst let kasneje, ko je tudi sam pobegnil, kar je v Veliki Britaniji sprožilo strahovit škandal.

Philbyja je leta 1934 zasnubil NKVD, predhodnica zloglasne KGB, dobro leto potem, ko je zapustil univerzo v Canbridgeu, kjer se je navduševal nad komunizmom. Rufina je izjavila, da je njen mož tudi po prebegu ostal prepričan komunist, razočaran zaradi razmer v Sovjetski zvezi. »Žal vrednote, za katere se je boril, niso bile uresničene na način, kot si je to on zamišljal,« je dejala. A govoril je, da je prestar, da bi vse začel znova.

V intervjuju za tednik Literaturnaja Gazeta je Pukhova dejala, da je njenega soproga era Brežnjeveve vladavine strahovito razočarala. Sovražil je napuh in formalnosti, klečeplazanje in neskončne govornice, značilne za obdobje Leonida Brežnjeva, ki je postal generalni sekretar Komunistične partije leto dni zatem, ko je Philby pribežal iz Velike Britanije.

Philby je dobil čin polkovnika KGB, visoko plačo in mnoštvo privilegijev. Žena pravi, da je zaradi svojega prirojenega čuta pravičnosti zahteval, da mu znižajo osebne dohodke. Videl je, kako ubogo živijo drugi ljudje in se je sramoval svojega udobja, zatrjuje Philbyjeva soproga Rufina Pukhova.

ANGLEŽI IZVEDELI KRUTO RESNICO

IZVAŽALI SO OTROKE

Televizijski film o čezmorskem transportu angleških otrok je v teh dneh na otoku sprožil velikansko razburjenje in ogorčenje britanske javnosti. Avstralsko-britanska oddaja v dveh delih The Leaving of Liverpool (Odhod iz Liverpoola) na BBC je razkrila nekaj, kar do včeraj praktično ni vedel nihče. Po drugi svetovni vojni so na desetisoče britanskih sirot iz sirotišnic pošiljali kot ceneno delovno silo v britanske kolonije in se tako rešili socialne skrbi zanje.

S primerom dveh fantov iz Liverpoola film podrobno opisuje, kaj jih je v Avstraliji čakalo. Delo v kamnolomih in na cestah, udarci, lakota, seksualno izrabljanje. Poleg sirot so v Avstraliji končali tudi otroci iz problematičnih družin, ki so jim rekli, da so njihovi starši mrtvi. Izgubili so ne le domovino, temveč tudi rodbino in lastne korenine.

Med leti 1947 in 1950, ko je bila ta akcija na vrhuncu, so v Avstralijo prepeljali 15.000 otrok, med katerimi so najmlajši dopolnili šele štiri leta. V dvajsetih letih je na ta način v večini primerov za vselej domovino zapustilo 130.000 otrok. Peljali so jih v Avstralijo, na Novo Zelandijo, v Rodezijo in Kanado, da bi se, kot pravi film, tam še naprej vila britanska zastava.

Oddaja je silovito odjeknila. Po njenem predvajanju je več kot 10.000 gledalcev poklicalo organizacijo Child Migrants Trust v Nottinghamu, ki nekdanjim malim emigrantom pomaga v iskanju družin. Mnogi so klicali, da izrazijo svojo jezo, ogorčenje, žalost. Preprosto niso mogli verjeti, da bi britanska vlada dovolila nekaj takega.

V novi domovini so otroke izkoriščale zasebne ustanove, v številnih primerih pa tudi katoliška cerkev. Nekateri med njimi so šele po več desetletjih izvedeli, da njihove družine niso mrtve in da imajo v Veliki Britaniji brate in sestre. Bil so samo otroci in vlada jih je izdala.

Organizacija Child Migrants Trust obstaja od leta 1986 in je doslej pomagala stotinam emigrantov, ki so danes stari med 45 in 50 let, v njej pa tačas išče pomoč preko pet tisoč ljudi. Njeni odvetniki za širše zahtevajo tudi denarno odškodnino, vendar je do sedaj britanska vlada zanikala svojo vpletenost, svojo krivdo.

Film The Leaving of Liverpool sta napravili skupaj britanska mreža BBC in avstralska televizija ABC. V Avstraliji so ga videli že nekaj mesecev prej, izzval pa je prav takšno ogorčenje, ljudje so zgroženo strmeli v razkruto resnico.

OČE OBEŠAL SINA

Oče nekega mladega tatiča je v glavnem mestu Kenije sodeloval pri obešanju lastnega sina. V Nairobiju so ga prijeli s torbo, v kateri je imel nakradene stvari, ki jih je izmaknil v soseščini. In kot se to pogosto dogaja v Keniji, mu je sodil zakon množice. Odvlekli so ga z domačega dvorišča in v navzočnosti očeta, uslužbenca ministrstva za delo, je moral priznati krivdo. Oče je vzel vrv, zavezal sinu roke na hrbtu, nato pa ga je množica kamenjala in obesila. Drugi sin »pravičnega« očeta je za časopis izjavil, da ne sočustvuje z bratom, ki je ukradel gume in vetrobransko steklo z njegovega avtomobila. V lanskem letu so v Keniji obesili čez štiristo tatov in ljudi, ki so jih obtožili čarovništva.

TEATER

PADEC GORBAČOVA

Neuspešen poskus, da bi z oblasti vrgli Mihaila Gorbačova, je spodbudil nastanek gledališke igre, ki sta jo skupaj, ne da bi znala drug drugega jezik, napisala Rus in Američan. Premiera Miševe zabave je bila minul mesec v londonskem teatru Royal Shakespeare Company, pripravljajo pa tudi njeno uprizoritev v Moskvi.

Ruski pisec Aleksander Gelman, pobudnik tega ne navadnega gledališkega sodelovanja, je prijatelj Gorbačova in nekdanji sovjetski poslanec, ameriški pisatelj pa se imenuje Richard Nel-

son. Igra je komedija o ruski in ameriški družini, ki sta ujeti v zapletene medsebojne odnose. Na neko deževno avgustovsko noč 1991 želi ruski poslovnež Mihail na zabavi zbrati vse člane svoje

neukrotljive družine. Zunaj je polovica sovjetske vlade poskušala strmoglaviti drugo polovico. Igra simbolizira trenja med sovjetsko in ameriško družbo, mejo med majnim sovjetskim sistemom, v katerem se razrašča lakota in podkupovanje, in ameriško deželo obilja.

Nekoliko različna scenarija v angleškem in ruskem jeziku sta nastajala s pomočjo dveh prevajalcev.

ŠEPETANJA IZ KRALJEVSKE LOŽE

POSVEČENA SREDSTVA

Lady Diana je zgrožena: ne le prvo poročno noč, temveč tudi vse intimne trenutke s Charlesom so snemali in nadzorovali vohuni britanske vlade. Pikantne podrobnosti lahko princesa skupaj s številnimi bralci prebere v novoizdani knjigi »Diana in Charles: kraljevska krvna zarota«.

Ljubzenska zgodba stoletja je bila končana, še preden se je dobro začela. Le Charlesovih ljubzenskih šepetanj s Camille Bowles. Sedaj, ko se je par uradno ločil,

sedi. Nadzorovali so ju v Kensingtonski palači med leti 1981 in 1986. Kasneje so s snemanji prenehali, ker par ni več skupaj preživel noči in so lahko snemali le še Charlesovo smrčanje.

Britanska vlada že od leta

Britanski tisk v tem času objavlja vesele reportaže o dvajseti obletnici poroke idiličnega para Parker-Bowles. Camille je nazdravila brez Charlesa, ki je, naključno seveda, krstni oter njenemu prvorojencu. Gospod

Le navidezen začetek romantične ljubezni desetletja

nekaj ur pred slavno poroko leta 1981 je bil princ Charles v svoji kraljevski postelji v Buckinghamski palači z gospo Camille Parker Bowles, primerno poročeno z oficirjem Andrewom Parkerjem. Lady Diana se je v tem času skrbno pripravljala na novo življenje (opremljena z obveznim dokumentom o nedolžnosti), pričakovala je največji trenutek v življenju, poročni dan in prvo poročno noč.

Dvanajst let kasneje je ob zanimivi podrobnosti o moževem razmerju izvedela še to, da so vohuni britanske vlade na skrivaj snemali njune najintimnejše trenutke, še posebno v prvih petih letih. Novico je lahko prebrala skupaj milijoni drugih bralcev v knjigi, ki je pred nedavnim izšla kot veliko presenečenje, njen avtor je James Whitaker, ki je izzval pred letom dni plaz škandalov s prisluškovanjem in snemanjem Dianinih pogovorov z njenim prijateljem; kasneje pa še

pa je zadal še končni udarec.

Po Dianinem spolnem življenju so vohljali CIA agenti, ki jih je najela britanska vohunska agencija M15 in dala blagoslov snemanju. In obračun zložitev? Da bi zaščitili malega princa Williama, prihodnjega kralja, pred preveč svobodnim duhom Lady Diane.

James Whitaker trdi, da zanesljivi viri potrjujejo, da je varnostna služba, ki jo je pošiljala M15, prisluškovala oziroma s kamero prisostvovala slehernemu spolnemu odnosu, vsakemu gibu in be-

Najpomembnejša dolžnost Charlesa in Diane je bila izpolnjena: Diana je podarila kraljevski kroni dva princa

1936 nadzoruje kraljevsko družino, v zadnjih letih pa se je osredotočila na plavalasno princeso, ki bi lahko menda s svojo vihravostjo privedla kraljevsko krono v neprijeten položaj. Varnostne službe so se ukvarjale s strahovi, da ne bi razočarana princesa slučajno pobegnila z otrokoma. Člani agencije M15 menijo, da je njihova dolžnost, da zaščitijo monarhijo na kakršenkoli način in ni važno za kakšno ceno. Namen torej posvečuje sredstva. Čuvaji Lady Diane so odkrili prisluškovalne naprave in o tem obvestili svoje nadrejene, ki pa so jim svetovali, naj opravljajo svoje delo in molčijo.

Danes je Lady Diana zaprepadena ob novi resnici, da je nekoč prisluškoval vsakemu ljubzenskemu vzdihu. Misel, da so snemali njene najintimnejše trenutke, jo vznemirja, saj bi jih tudi sama želela čimprej pozabiti.

O dostojanstvu in dobrem okusu ne gre razpravljati, kadar se srečajo kraljevska družina in množični mediji.

Prinčevskemu paru je preostala grenkoba in prevara

Parker se je obnašal dostojno, kot da ne ve za premnoge pikantnosti, ki jih je v zadnjem letu slišal o svoji ženi. Kot v starih dvorskih časih, ko so podložniki poročali kraljeve ljubice, si je oficir Bowles umirjeno nataknil roge.

Princ Andrew se srečuje z novo plavalasko, medtem ko kraljevska palača zanika kakršnekoli govorice. Rdečelasa Fergie ima drugačne skrbi, saj je svoj čas ljubimkalo z odvetnikom in poslovnim svetovalcem, ki ima morda aids.

Kraljevske strasti, intrige in zmeda veselijo marsikoga, svet pa se vrti naprej. Če ne bi bilo mikrofona, priključnega na prinčev telefon, bi se zakon morda obdržal, vsaj kot zunanji omet, nekoliko dalj časa, tako ugiba James Whitaker. Medtem pa se Lady Diana sprašuje, če si ni v službenju Angležem prislužila vsaj nekaj tróhic dostojanstva.

POROČNI ALBUM

Dvainštiridesetletna Jane Seymour se je poročila z moškim svojih sanj, petinštiridesetletnim režiserjem Jamesom Keachem. Fotografije iz poročnega albuma so obšle svet šele mesec dni po izteku medenega meseca, vendar so bili prizori s poroke še vedno dovolj zanimivi in aktualni. Nevesta je oblekla kreacijo Davida Emanuela, ki je kreiral tudi poročno obleko Lady Diane, ženin pa se je zadovoljil s klasičnim smokingom. V družbi njenih in njegovih otrok in še 375 drugih gostov ju je poročila new age guru Marianne Williamson, ki v zadnjem času poroča

vse slavne, pred tem že ločene pare, pred njo sta stopila tudi Liz Taylor in Larry Fortensky. Glede na objavljene fotografije je poroka spominjala na eno od tistih iz Santa Barbare: z veliko cvetja, spremljevalk in obljub o večni ljubezni.

PONOVRNO PRAVI

V Vancouverju, kjer snema Sharon Stone svoj novi film, so jo videli z bogatim borznim mešetarjem Frankom Andersonom. Fotoreporterji, ki so ji stalno za petami, so ju ujeli v strastnem objemu in poljubu. Nič zato, če jo v Los Angelesu čaka producent Bill McDonald, ki je zaradi Sharon zapustil svojo ženo. Kdo je torej tisti pravi? Franka Andersona je spoznala pred dvema mesecema in se zanj ogrela, ima vse, kar ima rada: njegov pristanek, bogat je in vozi »ferrarija«. Še raje kot vse naštetu pa rada spreminja moške prijatelje.

Božo Berk
FOTO ATELJE

63000 Celje, Na Okopih 2c, ☎ 063/25-889

NAKIT IZ UMETNIH SNOVI

POCENI DIAMANTI

Skupina mladih ameriških znanstvenikov je na ameriški univerzi Pennsylvania State naključno odkrila novo in poceni metodo za pridobivanje umetnih diamantov. Po podatkih ameriškega zveznega urada za rudnike na svetu letno proizvedejo 400 milijonov karatov ali 80 ton sintetičnih diamantov, ki jih uporabljajo v različnih aparataturah za rezanje in brušenje. Zvečine jih pridobivajo z zelo zamotano tehnologijo, z drago opremo, s pomočjo katere se grafit pod visokim pritiskom in temperaturo spreminja v diamante.

V kolikor bo nova metoda, ki jo je pred kratkim predstavila revija Science, v praksi uporabna, potlej bodo potrebovali za pridobivanje mnogo manj pritiska in energije, pridobljene diamante pa bo mogoče uporabiti za več namenov. Dragoceni kamen se raztopi v kislini kot sladkor v vodi, z njim lahko mažejo različne površine, na katerih se pri višji temperaturi spet strdijo. To bi bilo zelo uporabno v proizvodnji elektronskih delov, ki bi s prepričljivo obdelavo bili precej kvalitetnejši od sedanjih polprevodnikov.

Ves postopek so odkrili povsem naključno, ko je Bianconijeva s svojimi sodelavci skušala povečati spomin računalniških čipov. Ko so sprožili verižno reakcijo med polimerji, so dobili substanco, ki je po molekularni sestavi spominjala na diamant. Presenečeni so bili, ko se jim je enak eksperiment posrečil tudi z ogljikom, iz katerega pridobivajo diamante. Ko so substanco segreli na 450 stopinj Fahrenheitta, se je snov strdila v nekaj podobnega črnemu švicarskemu siru, katerega luknjice so bile napolnjene z diamanti.

LONDON: FILMSKI STUDII ELSTREE

KONEC BLEŠČEČIH LET

Bleščeča filmska leta znamenitih filmskih studiev Elstree v Londonu so dokončno mimo. Najemnik, družba Brent Walker Group PLC, je konec julija sporočil, da prostorov, v katerih so nekoč snemali Alfred Hitchcock, George Lucas in Steven Spielberg, ne more več vzdrževati.

V sedemdesetih in osemdesetih letih so Elstree Studios sloveli kot britanski Hollywood s spoštljivo tradicijo prav od začetkov filmske zgodovine. V njih so nastajali prvi britanski nemi in zvočni filmi, kasneje pa tudi svetovni uspešnici, trilogiji Vojna zvezd in Indiana Jones. Žal opešani otoški filmski industriji ni uspelo nabrati zadostne kapitala, da bi se kamere tamkaj še naprej vrtele.

Zadnja tri leta so bile studijske kapacitete zelo skromno zapolnjene, zaman so

iskali kupca, do vrata zadolžena družba je prodala večino desetih ogromnih odrov, jih odstranila in ponudila prostor veleblagovnici. Zdaj je podjetje Brent Walker v večinski lasti upniških bank, dolguje skoraj dve milijardi dolarjev, prejšnji mesec pa se je znašlo celo na seznamu največjih britanskih zgubarjev. Nekdanji boksar George Walker je moral leta 1991 odstopiti kot predsednik družbe, saj se je znašel na tretjem mestu najhuje bankrotiranih poslovnih v Veliki Britaniji.

LONDON: ZA VAS SMO SI OGLEDALI

PARK JURE

V primeru, da najdete kakršnekoli fosile ali še posebej kakšen jantar, ljudje, prosim, ne igrajte se znanstvenikov in ne srkajte iz njih komarjev, ki bi vsebovali DNK kakšnih 65 milijonov let starih dinosavrov. Lahko se zgodi, da bi ustvarili Park Jure.

Ce ne veste, kaj to pomeni, potem si še niste ogledali filma. Res, raje si najprej ogledajte film. Ne glede na to pa si lahko to čudo leta 93 ogledajo vsi, ki imajo vsaj malo smisla za dobre filme. Ker dejstva so dejstva in dejstva so, da je to eden najboljših ali eden povprečnih izdelkov gospoda Stephena Spielberga. To je tisti stric, ki je naredil E. T., ja, Indiano Jonesa in vse njegove dogodivščine, lanskoletnega Hooka in Petra Pana, ki je odrasel, pomagaj Sigourey Weaver v drugem delu Osmega potnika, da je pridrsala do nominacije za oskarja in tako dalje.

Kot je že bilo omenjeno, je stvar v tem, da nek zagrižen star profesor s pomočjo krvi v komarjih, ki so se takoj po pikju ujeli v smolo in se skozi milijone brezhibno ohranili v jantaru, pridela toliko DNK, da lahko sestavi dinosavre. Kmalu mu jih ne manjka in ves navdušen nad neverjetnim dosežkom meni nič tebi nič odpre park.

Za vsak slučaj kot prve obiskovalce raje najame dva profesionalna arheologa, enega z neumno teorijo, da so bili dinosavri bolj ptiči kot kuščarji in z resnim odporom do otrok, in njegovo prijateljico, ki preprosto ljubi dino-

zavre, se pravi njihove kosti. Zraven povabi še kritika in odvetnika, na sprehod po parku pa se peljeta tudi profesorjeva vnukinja in vnuček.

Uganite, kaj se zgodi. Najprej sreča obrne hrbet profesorju, saj so vsi proti temu parku, češ, da je posiljevanje narave, potem pa sabotaza električne ograje povzroči, da se en prav očarljivo ljudo-

njihovo kotenje strokovno nadzorujejo in najverjetneje tudi povzročijo, saj si samcev kljub vsemu ne smejo privoščiti.

Izkaže se namreč, da so navzlic videzu zelo inteligentne in nenazadnje tudi zelo agresivne živali. Samo še to so rabili, da se začnejo na veliko razmnoževati. Končno so vsi že ogriženi, utrjeni, zelektrizirani, histerični, siti dinosavrov in dokončno odločeni, da tega ljubkega parka res raje ne bi odprli in dogodivščina se

žerski Tiranosaver in nekaj njegovih Velociraptorskih kolegov sprehaja okoli in išče prigrizek. Pravzaprav so vsi zeleni in rjavi in sivi 'goštitelji' v parku le samičke in

konča.

O tehničnih težavah, ki jih ni manjkalo, je Spielberg govoril takole: »Ko smo iskali največjega Velikapitorja, kar jih je bilo, da smo naredili še

večjega, so nam arheologi pokazali takšnega, visokega osem čevljev. Torej smo začeli delati večjega od osem čevljev, da bi bil res grozljiv. Nakar so v Utahu izkopali velikega dvanajst čevljev.«

Prikazovanje vseh dinosavrov je bilo predvsem računalniški poseg, na sceni pa delo petdesetih strokovnjakov in osemnajstmesecnega dela vrednega 15 milijonov, traja vsega skupaj šest minut in pol. V takih primerih so igralcem olajšali delo in uporabljali domišljije, ko so morali kričati sprčo namišljenih napadalcev s tem, da so na sceno dali prave, podobne živali.

Za glasbo je kot v večini Spielbergovih filmov poskrbel John Williams, ki je pisal tudi za E. T. in Jaws in dal pošastim privlačno glasbeno temo. »Edina stvar, v kateri sva se strinjala,« pravi Spielberg, »je bila, da spustimo glasbeni 'dum-dum-dum' iz Jaws.«

Dvesto ljudi in deset milijonov dolarjev se je spravilo narediti prave dinosavre. Ne iz DNK, one iz robotov. Take, ki so v resnici merili dobrih pet metrov in v resnici korakali okrog. Dvanajst jih je zgradilo Tiranosavra, kralja, iz lateksa, steklene volne in podobnih gumijastih snovi, ga prebarvalo in mu omogočilo gibanje s hidravličnimi napravami, ki so poprej služile vojski.

Snemanje je potekalo na nekem malem havajskem otoku, s prelepimi slapovi in lepo divjo džunglo. Tam se tudi zgodi eden tistih tropskih viharjev, ki v zgodbi odreže obiskovalce od nadzorovanega laboratorija.

V čast filmu in nasploh vele uspešni ideji za zgodbo so

nekega dinosavra imenovali Jurassosaurus Nedegoapeferkimorum (ali Bob, za prijatelje), ko je Stephen Spielberg dodelil 25000 dolarjev nekemu dinosavrskemu društvu. Priimek tega dinosavra je sestavljen iz inicialk igralcev.

Kot glavne živalske vloge so uporabili samo določene oblike dinosavrov, ki naj bi pomenili posebej izrazite predstavnike večje biološke družine. Najnevarnejši od vseh je nasploh bil Velociraptor, ki v teku doseže 60 milj na uro in ubija dejansko kar tako. Po drugi strani pa je Tiranosaver kralj družine. Je dosti večji in najkrvoločnejši. Ni vegetarijanec. Triceptor je precej velik in obilen. Spominja na mešanico

med nosorogom in slonom, tudi zato, ker ima namesto obrvi dva orjaška roga in na nosu še enega malega. Na srečo je rastlinojed in niti ne toliko hiter, zato se njega ni treba bati. Brachiosaurus je dolgo veljal za največjega dinosavra. Saj veste, to je tisti z dolgim vratom in repom. Gallimus je nekakšen smrtonosni tekač in se ga da primerjati s kokošjo. Dilophosaurus je bil znan kot 'Pljuvač', saj je imel slino kot orožje. Na 50 čevljev je njegova slina oslepila ali paralizirala.

Jurassic Park je doživel največji otvoritveni vikend v Ameriki po Batman Returns (Batmanovi vrnitvi) lani, z zaslužkom preko 50 milijonov dolarjev. Mick

ASSASIN — NOVA NIKITA

Francoski film Nikita je bil res vele uspešnica nekaj let nazaj in precej povišal mnenje kritikov o francoskih akcijah. Zdaj so se v Hollywoodu lotili predelave izvirnika, toda le v jezikovnem pogledu, stvar so namreč prevedli. Ameriška verzija je res zelo zelo podobna originalu. Vse se dogaja okoli mlade zatrite narkomanke s ceste, ki ji po nekaj ropih in ubojih vsilijo pogodbo. Javnosti so že objavili njeno smrt, vprašanje pa je, če naj bi jo tudi izpeljali. Dekle ima možnost, da se odkupi. Zdrresirali bi jo naj v popolni politični ubijalski stroj. Dobila bi naj novo ime in novo življenje, v zameno pa bi pobila nekaj ljudi.

Lepo Nikito so zdaj zamenjali z modrooko Bridget Fonda, ki je nazadnje igrala v psihopatskem trilerju o nori sostanovalki Single White Female (Samska bela ženska). Lepa Bridget je svojo prvo vlogo dobila v filmu Aria. Sama pravi, da nobena

vloga ali ves njen uspeh sploh niso rezultat slavnega imena njene družine.

Navsezadnje, ona je hči Petra Fonde in Susan Brewera. Svoje vloge je dobila in izgubila na nešteti avdicijah. Kot otrok se je najprej želela ukvarjati s slikarsko

umetnostjo, potem je z osemnajstimi leti začela študirati dramsko umetnost na vseučilišču v New Yorku, po štirih letih pa se je vpisala tudi na inštitut za igranje Lejea Strasberga. Vadila je z manjšimi nastopi na televiziji ali v gledališču. Ljudje so

si jo zapomnili po 'Škandalu' iz leta 1989, ki ji je prinesel nominacijo za Zlati globus.

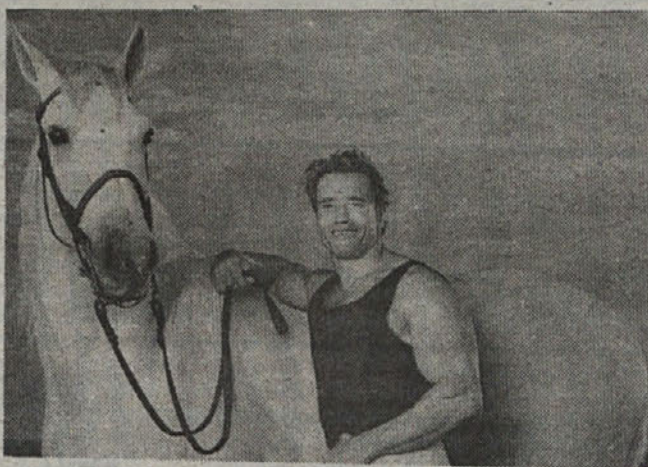
Zagrebanom je še posebej všeč, saj zdaj ta hip pri njih vrtijo kar tri njene zadnje filme in so na to skrajno ponosni. V tretjem delu 'Botra' z Al Pacinom igra neko manjšo vlogo novinarko Grace, v 'Samcih' je natakarka Janet, ki si na vse kriplje trudi postati arhitektka, v filmu 'Oglas prinaša smrt' pa je strokovnjakinja za računalnike.

LOS ANGELES ZABODLI PRODUCENTA

Filmskega glasbenega producenta Roberta Glassa, ki je svoje delo v filmu E.T. kronal z oskarjem in pomagal pri realizaciji filma The Firm (Podjetje), ki je letos poleti že postal prava uspešnica, so pred nekaj dnevi našli zabodene v njegovem stanovanju v Los Angelesu. Odkrili so ga potem, ko je njegov zelo zaskrbljeni prijatelj, ki se mu Glass ni odzival na telefonske klice, poklical policijo.

Policisti niso odkrili nobenih znakov nasilnega vdora v stanovanje, le to pa je bilo popolnoma premetano. Izginil je tudi Glassov Cadillac, njegove najdragocenejše lastnine, to je oskarja, se neznani storilci niso dotaknili.

ŽIVA SLIKA

Arnold Schwarzenegger je ponovno dokazal, da ima neuničljiv smisel za to, kako zaslužiti še kakšen dolar več. Na tekmovalju za najboljši mišice Amerike v Ohio je vsakemu radovednežu, ki se je želel slikati v njegovi družbi, zaračunal petdeset dolarjev. Pod naslednjimi pogoji: nobenih avtografov, rokovanja, dialogov, gledanja v oči in zadrževanja v bližini zvezdnika po opravljenem fotografiranju. Arnold je ves čas stal negibno kot kartonski ponaredek v pravi velikosti in si po 1500 posnetkih nabral 75.000 dolarjev žepnine.

ELTONOVA STRAST

»Poročil sem se, a nisem dosegel nič, moj zakon je bil velika napaka. Ne morem si pomagati — rad imam moške,« je izjavil Elton John v intervjuju, potem ko že več ali manj vsi njegovi oboževalci vedo, da je popularni pevec usmerjen homoseksualno. V zgodbi pa je najkrajši konec potegnila Renata, njegova nekdanja soproga, ki je igrala vlogo vzorne žene, medtem ko se je Elton sprehal na javnih mestih z lepimi moškimi. Tisto, česar so se najbolj bali njegovi me-

nedžerji, se ni zgodilo, saj publika ni obrnila hrbta pevci, sicer vrednemu 25 milijonov funtov.

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

AVSTRALSKI DOMOBRANCI BODO TOŽILI VELIKO BRITANIJO

KRIVDA KAPETANA COOKA

Avstralski domorodci Aboridžini nameravajo zaradi nespoštovanja človekovih pravic in protizakonitega prisvajanja tuje lastnine tožiti Veliko Britanijo. Te grehe je napravil raziskovalec kapitan Cook in beli trgovci, ki so z njim prišli na kontinent. Tožbo bodo vložili na mednarodnem sodišču.

Vsi se strinjajo z vojno odškodnino Franciji ali ostali Evropi, ki so jo okupirali nacisti, nihče pa ne opazi krivice, ki so jih beli popotniki napravili v Avstraliji, pravijo v Sidnejski zvezi domorodcev.

Ob odkritju Avstralije leta 1788 je James Cook samovoljno to celino razglasil na nikogaršnje zemljo, kar ni bila resnica. Vrhovno sodišče je lani razglasilo, da načelo nikogaršnje zemlje za Avstralijo ne more veljati, saj to kljub prihodu belcev še vedno prebivajo domorodci.

Direktorji avstralskih rudnikov in konzervativni krogi opozarjajo, da se lahko Avstralija zlomi in propade, če bo domorodsko prebivalstvo uspelo v svojih zahtevah in če bodo morali beli priseljen-

ci vrniti dodeljeno jim zemljo. Panika v rudnikih skokovito narašča.

V Avstraliji trenutno živi

okoli 300.000 Aboridžinov, kar predstavlja slaba dva odstotka vsega prebivalstva.

Leta 1788 je bilo na avstralski celini med 750.000 in dva milijona domorodcev, kar jasno kaže na to, kako so jih belci v minulih 205 letih naredili.

Domorodci v Avstraliji s cvetjem protestirajo proti vladini belih priseljencev

AVTOCENTER MEH d.o.o.

63320 Velenje, Koroška 7/b,

Servis in prodaja

tel.: 063/856-824,

fax: 063/857-005

Pooblaščenno podjetje za servis in prodajo vozil

Volkswagen in Audi.

- Prodaja novih vozil Audi 80, Audi 100, Golf, Vento, Transporter.
- Prodaja originalnih nadomestnih delov
- Pooblaščenno servisiranje
- Veljavne garancije
- Leasing

OBIŠČITE NAS

VAŠ

PARTNER

HOROSKOP

Oven 21. 3. – 20. 4.

Pravi teden za urejanje ljubezenskih zapletov. Če imate partnerja, mu namenite več časa in pozornosti, ne dovolite, da bi vam delo to preprečevalo. Ponudila se vam bo priložnost do dobrih odnosov z ljudmi, s katerimi živite. Vložite nekaj truda. Srečne številke: 2, 6, 7, 10, 24.

Bik 21. 4. – 20. 5.

V vašem čustvenem življenju vlada nered, prepirate se zaradi malenkosti, s čimer vplivate na celotno razmerje. Denar ni najpomembnejši. Če želite ohraniti, kar še imate in dano nekoliko spremeniti, ne vztrajajte slepo pri svojih rešitvah. Srečne številke: 1, 5, 6, 11, 21.

Dvojčka 21. 5. – 21. 6.

Verjamete v pozitivna uganjanja? Vse je daleč od tega, kar ste načrtovali, kljub temu pa že čutite drugačno vzdušje. Morali boste skozi precejšnje napetosti, zato uporabite vso svojo samokontrolo in

zrelost v reševanju nastalih zapletov in težav. Srečne številke: 3, 4, 9, 12, 28.

Rak 22. 6. – 22. 7.

Izkoristite priložnost za večji zaslužek, saj lahko v dodatnih aktivnostih najdete dober vir novih prihodkov. Veliko boste zahajali v družbo, morda se vam obeta krajše potovanje. Počitnice bi vam bile zelo dobrodošle. Pazite na kondicijo. Srečne številke: 3, 5, 8, 18, 22.

Lev 23. 7. – 23. 8.

Če boste odšli na počitnice, jih preživite sproščeno in intenzivno. Omejevalni faktor bo le finančna situacija, ki pa ne bo kritična. Ljubezen je v nenavadnem razpletu, vse je mogoče. Nekatere nerešene skrbi bodo motile vaš duševni mir. Srečne številke: 4, 7, 9, 15, 20.

Devica 24. 8. – 23. 9.

Pripravljeni ste na konstruktivno reševanje svojih težav, pomembno vlogo bodo odigrali prijatelji, kot tudi sorodniki. Sprememba okolja bi

Tehtnica 24. 9. – 23. 10.

Dovolite si izkoristiti priložnost in vzemite ponujeno, predvsem v ljubezni. Skušajte pozabiti na zadržke, negativne slutnje, sprostite se. Prijateljske in družabne vezi bodo v razcvetu. Načrte uresničujte tako v zasebnosti kot poslovno. Srečne številke: 3, 5, 8, 13, 24.

Škorpion 24. 10. – 22. 11.

Okoliščine pri vašem delu sprejmite kot izziv, dokažite sebi, da ste jim kos in jih izkoristite za svoje napredovanje. Stik z nadrejenimi je pomemben, zato ga ne zanemarjajte. Ne računajte preveč na pomoč drugih, saj vas lahko kaj kmalu razočarajo. Srečne številke: 2, 6, 7, 17, 25.

Strelec 23. 11. – 21. 12.

Odnosi z ljudmi, ki vas obdajajo, bodo precej načeti, možni so prepiri s partnerjem in sodelavci. Imeli boste občutek, da ste tarča dvoličnosti in spletk. Ravnajte umirjeno in brez panike, vse se bo uredilo

ob svojem času. Izkoristite čas za počitek. Srečne številke: 3, 6, 9, 14, 26.

Kozorog 22. 12. – 20. 1.

Delovne obveznosti se ne bodo skladale z vašimi željami, trenutno stremite za sprostivijo in počitkom. Kljub temu bo vaše razpoloženje nad povprečjem, zadovoljni boste z življenjem in s samim seboj. Nekateri načrti so tik pred uresničitvijo. Srečne številke: 2, 5, 9, 16, 28.

Vodnar 21. 1. – 19. 2.

Vsega ne morete kontrolirati, življenju ne morete ukazovati. Čutili boste ranljivost in izpostavljenost, a tudi zadovoljstvo, saj vas bo okolica podpirala v pravih trenutkih. Partner, sodelavci in prijatelji vam naredili dni zanimive. Srečne številke: 1, 7, 8, 12, 27.

Ribi 20. 2. – 20. 3.

Poiščite zadovoljstvo v drobnih rečeh, v razumevanju s partnerjem, ki vam nudi podporo, in v službi, kjer je dovolj razlogov za vašo srečo. Posvetite se sebi, svojemu zdravju in notranjosti, začnite obnavljati vire psihične in fizične energije. Srečne številke: 4, 5, 8, 13, 29.

PISMA

JANŠA VIDI HUDIČA V MOHAMEDANCU

V času osamosvojitve, ki se je ujemal z zadnjim obdobjem »Reaganomije« in z Bushovim finalom, so v slovenski vladiključna ministrstva obvladovali Rupel, Bavčar in Janša. Jelinčič pa je vedril in oblačil med obema oborožencema v korist neoboroženca.

Prihod Clintona je ogrozil vojaški loby v ZDA z napovedjo okleščanja vojaškega budžeta. CIA je zato (ob izgubljenem srpu in kladivu) lansirala novega Belcebaba — Islam.

Slovenska vlada se je temu takoj prilagodila — notranji inznanji vladni resor so dobili krščanski demokrati. Dotedanjaliberalna antifašistična antisrbska zunanja politika se je spremenila v križarsko, to je prosrbsko, kar je pogojilo koalicijsko SKD z LSD in SDP, ki je preko prujugoslovanstva enako prosrbska.

Jelinčič, ki si je s »kraj« volilnih glasov svojih demokratskih sponzorjev podpisal smrtno obsodbo (izgubil je edinega zaščitnika), je postal odveč tudi zaradi sprememb strategije slovenskega obrambnega ministrstva, ki hudiča ne vidi več v Srbu (kot pred Clintonom) ampak v Mohamedancu (kot po njem).

DR. BORIS OGRIZEK, Kranj

DRUGAČNA RESNICA O »SKAKALNICI« V VELENJU

S pisanjem tega članka ne nameravam polemizirati z nikomer od prizadetih v skakalniški aferi v Velenju. Prišel je čas, ko lahko človek javno pove stvari, katerih v sistemu komunističnega režima ni smel ali upal.

Od odkritja »skakalniške afere« je minilo že precej časa, vendar organi, ki naj bi realno razčiščevali stvari, delujejo povsem neokorektno. Po vsem tem ima človek, oziroma prizadeti, občutek, da ravno ti organi delujejo proti razčiščevanju afer, ker niso dovolj kadrovske usposobljeni. S svojo strokovnostjo bi se morali poglobiti v razreševanje problema. Ker ima človek pač svojo mero tolerance, je že čas, da se stvari razčisti, tako kot zahteva zakon v pravni državi. Če jo lahko tako imenujemo.

Kot sem že večkrat omenil, sem kot skladiščnik v glavnem skladišču DO RLV moral podrediti svoje delovanje interesom vodilnih ljudi, ki so imeli vpliv pri izgradnji skakalnice smučarskega kluba v Velenju. Ni moj namen, da bi iskal resnico v javnih medijih, vendar je moje pisanje motivirano tudi od strani občanov, oziroma delavcev DO RLV, ki pritiskajo name, da se stvari končno obelodanijo in pravično razrešijo. Morda se bo g. vodji nabavne službe DO RLV končno oglasila zatrti vest, kako je prikazoval stvar, samo da bi s tem obdržal svoj položaj, ne glede na to, kako bodo delavci gledali na takšno pričevanje.

S pričami lahko dokažem, da je vodja nabavne službe

pritiskal name, da sem moral pravočasno organizirati vse potrebno za nemoteno izgradnjo skakalnice, ker bi v nasprotnem primeru sledile sankcije. To je resnica in nikakršne napad vne me in navdušenja nad takšno izjavo.

Da je prišlo do zahtevanih izjav glede izgradnje skakalnice, je pripisati organom pregona, ki so sproščali energijo v alkoholni omami, kar se je pozneje izkazalo za nekontrolirano dejanje. Brez predsodkov lahko povem, da je vodilni »udbaš« pri tej aferi sodeloval z nečistimi posli in prikrival resnico, za kar je bil obsojen na zaporno kazen. Resnico sem izvedel od občanov, ki imajo zaupne informacije.

Zakaj je potrebno tako dolgo zavlačevati postopek, vedo samo nekateri. Izgleda, da je vsa zadeva v pat poziciji in je ostala na stranskem tiru.

Na koncu pisanja želim kljub temu skakalcem na petinesedemdesetmetrski skakalnici v Velenju čimveč športnih užitkov.

ADI PIRTOVŠEK, Šoštanj

ARGUMENTI

Z argumenti bom pila grenki pelin, komor Jezus na zadnjo uro. Od tu dalje pa njegove nauke in njega uporabljati kot alibi za vaše pogoltnosti vseh vrst. Lepo, srečno, mirno, pošteno, delovno, mlado Slovenijo Vam je uspelo v borih stotih dneh spremeniti v hišo razbojnikov. Le Jezusa betlehemskega ni od nikoder, da bi razbil in počistil tempelj slovenski. Samo tri leta je bil odsoten človek — film o njegovem življenju je zelo prepričljivo prikazal, s koliko ogorčenja je razbijal in izganjal trgovce, goljufe, prevarante, iz templja gospodovega. Vi, ki imate vedno na jeziku »svetost življenja, krščansko moralo«, vi ga križate vedno in ponovno! Jezusove besede: »Kdor z mečem pokončuje, bo z mečem pokončan« in »brez božje volje niti las ne pade iz glave«.

Vi, revanšisti, pa spet pribijate žrtev na križ! Bičali... pobrali so me kot dojenčka in nesli nazaj sto in več metrov na poveljstvo posebni likvidacijski oddelek SS za Primorsko. Tolmač je bil domobranec, stotnik, odvetnik, ljubljčan. Ko so prinesli spisek mojih najbližjih in sosedov somišljenikov za likvidacijo, sem dokazala, da jih imam raje kot samo sebe. Podpisala sem smrtno obsodbo, zato sem ostala živa. Mati narava mi poštno plačuje in vrača ljubezen! Danes, 48 let pozneje, pa ste me prisilili, da spregovorim resnico. Prej me je bilo sram, da bi razgaljala sramoto Hitlerjevih hlapcev — bili so Slovenci dočakali svoj dan, svobodni v svoji državi in spet... Potomec izdajalca slovenskega naroda, Kristusove besede: »Kdor je izdal svoj narod, je izdal svojo mater, tak ni vreden, da ga nosi obličje zemlje«.

Prvi predsednik vlade svobodne Slovenije je izkoristil prvo priliko in se šel poklonit svojemu vzorniku J. hajderju? Je samo zato vrnil odlikovanje? Ob naši slovenski osamosvojitvi 25. junija 1991, je vojna preprečila in princ O. H. ni mogel priti iz Portoroža, prisiljen je bil av-

srikati via mare! Samozvani heroji državotvorci mlade Slovenije, kaj ste načrtovali? Oprati delovanje stoodstotnega udbovca, se sprašuje takrat podrejeni Zoran iz Izole? Medalja odpade!

V vojnem času oficir za eno uro dezertstva plača z življenjem — nekoč! Kaj pa vrla heroja, glavna državotvorca J. J. in I. B. ? Štiri ure sta bila zavarovana v polni bojni opremi v bunkerju v C. D., v. d. predsednika Slovenije pa sta pustila na predsedstvu na milost in nemilost, prav tako predsednika, samo zato, ker sta bila v napoto za dosego cilja.

Mehanotehnika, bogata, moderna tovarna (zdaj Mehano) v Izoli, delavci sami z velikimi odpovedovanji smo gradili boljšo bodočnost za naše najmlajše, večkrat lačni kot siti. In še posebej udarniško! Za nas ni bilo marschalovega plana, le nekaj rdečih rok je bilo nemurnih. Tistim pravim komunistom še vedno hvala! December 1990 je v slovenski skupščini takratni direktor M. S. izjavil: »Mehano je najbolj bogata, najbolj perspektivno podjetje v državi Sloveniji, le ta »gnoj« bo treba malo odkidati. Sedaj smo še bolj obremenjeni kot pod komunisti.« Kljub temu, da je bil direktor krščanski demokrat, je podjetje v slabih dveh mesecih šlo skoraj na tnilo demokracije, padlo tisoč delavcev. Dejansko pa z obrtniki in pogodbenimi delavci blizu pet tisoč. In gospod Peršak je takrat zapisal: »Vlekli so jih za nos, komunisti? Mea Culpa? Takrat, ko je M. S. kandidiral za direktorja Mekhanotehnike (več kot 25 let je MT izvažala v Ameriko več kot 70 odstotkov produkta pet do deset odstotkov) sem vneto pripovedoval delavcem, da jim zaupam. Sicer zna biti tudi grobijan, ampak je garo, predvsem pa pošten: On ni hotel deliti dobička na račun kolektiva s svojimi šefom, bila sem priča, ko se je nepričakovano predčasno vrnil iz Amerike, kamor je šel, rekoč: »Ja se opraviš, cigani sa vama!«

Na njegovo mesto pa je prišel C., reven, ko ciganeček. Prej kot v enem letu postal bogat, kot baronček, pa nastopi ta zločinska udaba, vse mu odvzame: Spet kot ciganeček odšel sedet za šest let!!! V svetli demokraciji pa udbe ni več: komunisti so vse izropali, pokradli, polastnili. Glej čudež čudni, od kje je denar za nove cerkve, rastejo kot gobe po dežju. In zvono ve in pozlate itd., itd.

Predsednik vlade Slovenije je že vedel, zakaj je prvo delo v pravem zasedanju odstranil Titovo sliko in na koncu inauguracijskega govora pa urbi et orbi oznanil »Lov je odprt!« Dobesedno, kot nekoč Duce na Primorskem, Hitler na Štajerskem! Prvi predsednik OF, akademik Josip Vidmar, najzaslužnejši za svobodno Slovenijo in vsi borci proti nacifašističnemu okupatorju.

Nismo postali gnoj za ta prelepi košček zemlje Slovenske.

LOJZKA RUPNIK, Izola

PISMO GOSPODU OSTRUHU

Cenjeni gospod načelnik Ostruh, dolžna sem vas vprašati, zakaj se bojite javnosti navesti resnične podatke. Vaš odgovor v pismu in na moj članek sta v velikem protislovju.

Na mestu, kjer sem prečkala cesto, gori rdeča luč

brez presledka, dokler občan ne pritisne na gumb. Za gumb nisem vedela. Rdeče luči nisem videla zaradi sončne svetlobe. Pri gumbu nimate nobene oznake, za kar bi morali odgovarjati, in zato ne smatram za prekršek, če sem čakala na pločniku tako dolgo, da sem imela prosto cesto na obeh straneh.

8. julija 1993 sem se zglasila na policiji in gospodu Kolarju izročila kopijo mojega pisma, objavljenega 23. junija. Povedala sem mu za netočne rojstne podatke, nakar ste si drznili dati v javnost par vrstic iz izgovorom, da je prišlo do zapleta ob preverjanju podatkov. Zakaj so netočni rojstni podatki na računu, če sta policista to preverila na mojem domu? Račun je g. Lampret napisal že na ljubljanski cesti, kar nisem hotela podpisati. Odločno poudarjam, da ni padla nobena žaljivka in sem ponižno storila vse, kar je zahteval g. Lampret, saj sem bila v slabem zdravstvenem stanju. Pri semaforju je stal neki gospod, ki je ves potek dogodka videl in slišal.

Kako si zamišljate, da naj bi podala ugovor, saj pravnege pouka nisem brala, ker sem ga strgala?

Želim, da mi javno odgovorite, če sem bila zaradi prometa že sploh kdaj kaznovana in kakšne konflikte sem imela s policijo in sostanovci. Kdo je bil za konflikte kriv? Zakaj je policija dobila prepoved, da me grabijo ali zvijajo roke? Če vam to ni znano, vprašajte javnega tožilca g. Birso. Zakaj posegajo v preteklost dvajsetih let? Navajate, da imamo vsi polna usta pravne države, niste pa navedli, da imamo tudi moralne etične težkoče, ki jih povzročajo osebe na visokih družbenih položajih.

16. marca 1993 se je pripetila prometna nesreča na Čopovi cesti. Zbegani so dolgo tarnali, kako dolgo že čakajo. Povedala sem jim, da sta policista imela opravka z me noj in sta zato zadržana. In res sta se čez nekaj časa pripeljala g. Lampret in g. Topič.

Cenjeni gospod Ostruh, želim, da vso zadevo tehtno premislite, pogledate resnici v oči in poslušate obe plati zvona preden podate krivo obtožbo na urad za pregon prekrškov in ne zahtevajte protizakonite prisilne izterjave dolga za nekaj, kar ste sami krivi. Svoje mlajše podrejene naučite moralne etike spoštovanja, da ne bodo kot organi državne varnosti zlorabljali službenega položaja in ne pljuvajte več v svojo skledo.

VLADKA HAJMERLE, Celje

POJASNILA IN PRIPOMBE S TISKOVNE KONFERENCE O CESTAH

Kot sopobudnik sklica županov celjskih in gorenjskih občin skupaj s celjskim županom g. Rojcem dajem slovenski javnosti pojasnila o gradnji slovenskega cestnega omrežja.

1. Predlagana je bila vrnitev k znani rešitvi Blagovica — Vodice, ki je v osnutku že obdelana in neposredno povezuje štajersko in gorenjsko avtocesto s primorsko, kar je pomembno zaradi: — razen pyhrnskega prometa teče promet proti jugu (Koper, Italija) in zahodu (Gorenjska, karavanški predor, zahodna

Evropa) in ne proti Dolenjski (predvsem zahodni), — manjših stroškov izgradnje ob hkratni povezavi vzhod — zahod in večji izkoriščenosti karavanškega predora in krajše trase, — obe slovenski letališči se povežeta v ravni črti.

2. Slovenika naj poteka po predvideni trasi prelaza Trojan, ki ga premaga z dvema manjšima tuneloma tako, da avtocesta »vstopi« v zgodnji del doline, ki vodi proti Izlaskam. Na ta način se po membrnemu delu Slovenije, Zasavju omogoči dostop do slovenskega avtocestnega omrežja v ravni črti, brez večjih vzponov.

3. Z odcepom Slovenike pri Dramljah, v smeri Krškega oziroma Brežic se prepreči podkavka cestnoprometna ureditev Slovenije, zlasti paq dodatno: — rešuje mednarodni problem pyhrnske avtoceste po sicer deset kilometrov daljši poti, z upoštevanjem slovenskih interesov, — poveže Štajersko, Prekmurje in Koroško z Dolenjsko in Krškimi poljem; tam živi polovica slovenskega prebivalstva, — ustvari slovenski obroč avtocest in omogoči s primernimi regionalnimi cestami smiselno povezavo vse Slovenije, — izvede se gospodarna obremenitev celotne mreže avtocest.

4. Osnovni vir sredstev naj bo bencinski tolar.

5. tako predlagana rešitev najhitreje poveže že zgrajene delne avtoceste v organsko celoto.

6. V bodoče naj se osnovni cestni projekt namesto poimenovanja slovenski cestni križ uporablja poimenovanje slovenski cestni obroč, ker ta pojem najboljše predstavlja narodni interes medsebojnega povezovanja, hkrati pa opravlja funkcijo cestnega križa, ki zadovoljuje predvsem mednarodne interese.

7. Nujno potrebno je opraviti računalniško simulacijo prometa po različnih variantah, z upoštevanjem vhodnega prometa v Slovenijo, kar bo še dodatno pritrdilo upravičenost slovenskega cestnega obroča, še zlasti če bodo pri simulaciji upoštevane namere sosedov, da obidejo Slovenijo prek Avstrije, madžarske in Hrvaške (koridor? Reka — Trst)

8. Predlagana se korekcija izgradnje osimskih cest, s tem da v smeri Gorice zadostuje sodobna magistralna cesta, saj bo priključek na italijansko avtocestno omrežje v kratkem izveden prek Sežane, slovenska prioriteta pa je vsekakor smer Madžarska — Koper, v avtocestni izvedbi na celotni trasi.

9. Izhajati je potrebno predvsem iz popolnoma spremenjenega geopolitičnega stanja Slovenije po osamosvojitvi, ki interes bivših jugoslovanskih prostorov in drugih tujih držav ne preferira več pred slovenskimi državnimi in narodnimi interesi.

10. Predlagana je bila sprememba prostorske zakonodaje v smislu hitrejšega reševanja skupnih prostorskih interesov in izgradnje

osnovnega cestnega omrežja z domačimi gradbenimi zmogljivostmi, ki jim je potrebno zaradi izkazane usposobljenosti v preteklosti zaprati.

11. Poslancem državnega zbora se predlaga, da v skupnem državnem interesu, ki ga ta projekt predstavlja in ni lokalno obremenjen, projekt podprejo zlasti s spremembami in dopolnitvami s se stanka štajerskih, gorenjskih in dolenjskih županov oziroma njihovih zastopnikov, pri čemer je treba upoštevati, da so tudi interesi ljubljane lokalni interesi.

VITOMIR GROS, Kranj

SPOROČILO VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE

Sporočamo vam, da smo predstavniki za nevladne ekološke organizacije v Evropi gospe Herzog v Švici poslali seznam vseh pobud, predlogov, kritik, vprašanj, ki smo jih naslovili vladi ministrstvom in drugim državnim organom v Sloveniji. Seznam s kratko vsebino smo razdelili glede na rezultat in sicer na tiste, na katere smo dobili odgovor (to je zdaj v porastu), na tiste, na katere smo dobili nezadovoljive odgovore in na tiste, na katere odgovora sploh nismo dobili. Teh je žal največ. Takšno prakso smo nadaljevali.

Hkrati napovedujemo tudi našo akcijo za preprečitev izvoza izdelkov in storitev iz Slovenije, kjer je postopek ekološko sporen oziroma ogroža okolje in zdravje ljudi. V določenem času bomo na ta način predlagali nevladnim organizacijam v tujini, potrošniškim združenjem, kakor tudi vladam in gospodarskim oziroma trgovskim zbornicam, naj uvoz takšnih izdelkov v njihovo državo preprečijo ali posebej obdavčijo (višja carina) in ta denar namenijo slovenskemu ekološkemu skladu. Prijavili bomo vse, ki imajo od leta 1987 (takrat je bila znamenita konferenca SZDL o okolju, varčevanju in energiji) odločbe inšpekcijskih služb, da zadeve sanirajo, vendar tega niso storili, in tiste, ki so zgradili sporen obrat po konferenci. V ta okvir spadajo seveda tudi tisti, ki do 9. julija 1993 niso prijavili črne gradnje po določilih spremenjenega zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, niti po podaljšanju roka, do katerega bo prišlo. Ne pristajamo namreč, da gre vseh primerih za rešitev, ki jo zahtevamo preko noči, prav tako pa ne pristajamo, da dosega jo nekatera naša podjetja do hodek v izvozu na račun degradacije našega okolja in zdravja ljudi.

Z našimi zahtevki bomo seveda seznanili tudi vas in Gospodarsko zbornico RS ter tudi koordinacijo nevladnih ekoloških organizacij v Evropi.

Ekološki pozdrav!
KAREL LIPIČ, Ljubljana

S polletno naročnino imate že plačan komercialni oglas velikosti 5 cm v stolpcu.

S plačano naročnino za pol leta ali celo leto pa povrh tega postanete kandidat za pol kilograma čistega zlata.

Spoštovani naročniki!

Časi so takšni, da smo se žal prisiljeni marsičemu odpovedati. Le enemu samemu se ne smemo – informacijam. Časopis Nova doba pa skrbi za pravočasno in resnično informiranje.

Kaj še daje Nova doba?

ENAKO CENO ČASOPISA ZA NAROČNIKE ČEZ VSE LETO Mali oglas zastonj Zanimivosti iz sveta glasbe in svetovne mondene družbe Televizijski program in napovedi za prireditve

Z izpolnjeno in poslano naročilnico postanete član velike družine časopisa Nova doba. Naročnino nakažite na žiro račun Nove dobe pri celjski SDK št. 50700 – 603 – 31455.

NOVA DOBA

NAROČILNICA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik Novo dobo na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov. (število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

podpis naročnika

MALI OGLASI

DALJINSKI TELEFON, domet 30 km, in telefonsko številko v Novi vasi, Celje, prodam. Tel.: 063/ 38-350

ŽALUZIJE, ROLETE in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. Tel.: 068/ 44-662

NEMŠKE OVČARJE z rodovnikom prodam. Tel.: 063/ 772-891, zvečer

AMI 8 break, vozen, ohranjen, prodam. Lahko tudi po delih. Tel.: 066/ 23-508
KAKOVOSTNO BELO VINO (laški rizling, šipon), 500 l, ugodno prodam. Tel.: 069/ 77-297

AVTOSEDEŽ, nov, ugodno prodam na dva čeka. Tel.: 063/ 776-050

MALI OGLAS ZASTONJ KUPON

MOJ NASLOV:

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

Pol kilograma čistega zlata

za stare
in nove naročnike tednika
Nova doba

NAGRADA ZA ZVESTOBO

Začetek nove velike nagradne igre

Nova doba obvešča, osvešča in nagrajuje

Edini pogoj: plačana naročnina

NOVO ENONADSTROPNO HIŠO v Črenšovcih, brez centralnega ogrevanja, s fasado, manjšim gospodarskim poslopjem, garažo in ograjenim sadovnjakom ter 11-arško njivo prodam. D. Bistrica 68 ZAPRAVLJIVČKA in mlado žrebico šeko prodam. Mirko Vranjek, Ložnica 12 b – Velenje, tel.: 063/ 850-918
JADRNIKO S 425 elan, prevoz na strehi avtomobila, ugodno prodam. Tel.: 065/ 26-844

DRVA, suha, gabrova, prodam. Tel.: 068/ 24-233
GLISER ELAN 435 F, še neregistriran (odprt, primeren kot družinski ali ribiški čoln) s prikolico ugodno prodam za 3.500 DEM. Tel.: 062/ 211-504, delavniki od 8. – 16. ure, sicer 0609/ 610-696 mobitel

JUGO 55, letnik 83/84, prodam. Pečarovci 71, tel.: 069/ 51-256
GLISER G – 370 z T – 18 motorjem, registriran do '97 v Piranu, prodam. Robert Gaberšek, Šešče 13, 63312 Prebold, tel.: 063/ 701-081, zvečer

PERZIJSKE MUCE, sive in bele barve, naprodaj. Tel.: 069/ 76-590, po 14. uri
INŠTRUKCIJE IZ KEMIJE za osnovne in srednje šole nudim. Tel.: 063/ 34-567

NOVEJŠO HIŠO, dvostanovanjsko, na parceli 1000 m², lepo urejeno, s sadovnjakom in vrtom, 3 km od tovarne Renault, prodam ali zamenjam za dve stanovanji (lahko različne velikosti) v Novem mestu, eno je lahko v Ljubljani, z vašim doplačilom. Tel.: 068/ 28-528 ali 068/ 23-028, vsak dan
NEMŠKE OVČARJE z rodovnikom prodam. Tel.: 069/ 21-967

AL CAPONE PRIHAJA

Ne glede na glasne proteste Američanov Italijanskega rodu jemlademu zgodovinarju Michaelu Grahamu uspelo odpreti svoj Capone's Chicago Museum, v katerem lahko obiskovalci poplačilo polpetega dolarja vstopnine vidijo številne predmete iz zapuščine velikega gangsterskega bossa, med njimi tudi njegov znameniti klobuk »Fedora«. V muzeju se ne omejujejo le na razstavne eksponate, pač pa občinstvu nudijo pravomultimedialno predstavo v stilu Disneylanda, s pomočjo filma, diapozitivov in animacije oživljajo najbolj znane Caponejeve podvige.

Graham je v muzej vložil dve leti trdega dela in vsemoporečnikov odgovarja, da je

pravi in trdi, da meče ta muzej senco na vse, kiso iz Italije prišli v Ameriko. In čeprav Američani Italijanskega rodu niso mogli preprečiti odprtja muzeja, sonekaj vendarle dosegli. Mestni turistični urad je sicer zapodporo pri ureditvi muzeja poprosil potencialne investitorje, ni pa muzeja uvrstil v brošuro o mestnih znamenitostih.

njegov muzej pravzaprav poučna atrakcija, s katero želi oživeti divja leta prohibicije. Za Al Capona se je odločil zato, ker je on najbolj tipična osebnost tega obdobja, v muzeju pa je del prostora posvetil tudi Women Christian Temperance Union, organizaciji, ki se je kot prvazavzemala za prepoved točenja alkohola.

Muzej se najglasneje upira Fred Randazzo, izvršni direktor Joint Civic Committee of Italian Americans. Kadar ga v kakšnem drugem mestu ali v tujini vprašajo, od kod je in odgovori, daje iz Chicagoa,

NEVARNA BARBIE

V verigi angleških glavnih hiš na oddelkih otroških igrač vzeli iz prodaje kovčke s kozmetičnim priborom za lepoto Barbie, ker ocenjujejo, da je vsebina nevarna, saj si je neko sedemletno dekletce z uporabo ličila poškodovalo oko. V blagovni hiši Woolworth, ki ima po Veliki Britaniji blizu osemsto trgovin, so takšno odločitev sprejeli, ker so bili rezultati testov, ki so jih opravili po opisani nesreči, nezadovoljivi. V verigi trgovin so od februarja letos prodali kar 38.000 kozmetičnih kovčkov Barbie.

Deklica je morala na zdravljenje, ker ji je v oko prišel svetleči gel, namenjen lutki in mati se je bala, da bo oslepela.

Ameriški proizvajalci slavne Barbie trdijo, da kozmetični preparati ne morejo biti sporni, saj imajo zanje vsa

dovoljenja in so pri njih pripravi spoštovali stroge predpisane norme.

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovnega informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij, ki iščejo poslovne partnerje (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zborsnicah GZS).

1. SL003-02245
SPECIALIZIRALI SMO SE ZA OBDELAVO RAZLIČNIH VRST PLOČEVIN DO DEBELINE 4 MM /IZREZOVANJE, PREBIJANJE, VRTANJE, ŠTANCANJE, KRIVLJENJE, VARJENJE, BRUŠENJE/ IZ PLOČEVINE IZDELUJEMO KVALITETNE IN ZELO ZAHTEVNE IZDELKE /RAZLIČNA OHIŠJA, NAMENSKE OMA-RICE.../ NA ŽELJO NAROČNIKA LAHKO DOLOČENE IZDELKE ALI IDEJE KONSTRUKCIJSKO IN TEHNOLOŠKO OBDELAMO.
Naziv: COP, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: STEGNE 13
Telefon: 061/191-467; 199-900
Telefaks: 061/192-308
Teleks:
Kontakt: JANEZ VELEPEC

2. SL003-02246
IZDELUJEMO STOJE ZA PAKIRANJE V TERMOSKOČLJIVO FOLIO, STROJE ZA VARJENJE FOLIJ IN STROJE ZA BLISTER EMBLAŽO.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

3. SL003-02247
PONUDBA:
- TERPENTIN /IZ SMREKOVE SMOLE/, KALAFONIUM, PETROL KOKS, BITUMEN V TEKOČEM IN TRDEM STANJU, ELEKTRO DETONATORJI ZA RAZSTRELJEVANJE KAMNOLOMOV, FEROCROM;
CROMOVI KONCENTRATI:
30-34% Cr
36-38% Cr
40-42% Cr
48-50% Cr
60-65% Cr.
GRODELJ /PIG IRON WITH/ BAKER S ČISTOČO 99.9700% Cu.
Naziv: EGZONA, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61110
Naslov: MARINKOV TRG 7
Telefon: 061/109-059
Telefaks: 061/109-059
Teleks:
Kontakt: ŠKELZEN BAJRAMI

4. SL003-02249
IŠČEMO NAJUGODNEJŠE PONUDNIKE ZA NAKUP NOVIH AVTOMOBILSKIH GUM RAZNIH PROIZVAJALCEV - MICHELIN SMERIT, GO-DYEAR, PIRELLI, NOKIA IPD. IN PROTEKTIRANIH GUM OZ. OBNOVLJENIH RABLJE-NIH GUM.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

5. SL003-02250
V NAJEM ODDAMO VPELJANO TISKARNO S ŠESTIMI DELAVCI. OSTALE INFORMACIJE DOBITE PRI KONTAKTNI OSEBI.
Naziv: SOVIČ, P.O.
Kraj: POSTOJNA
Pošta: 66230
Naslov: TRŽAŠKA 15 A
Telefon: 067/22-951
Telefaks: 067/25-302
Teleks:
Kontakt: CVETKO BAJC

6. SL003-02251
PONUJAMO GRELNICE IN HRANILNIKE VODE TER STORITVE EMAJIRANJA. IŠČEMO NOVE PROGRAME S PODROČJA TOPLOTNE, SANITARNE IN SOLARNE TEHNIKE.
Naziv: TVT LENTHERM, D.O.O.
Kraj: LENART V SLOVENSKIH GORICAH
Pošta: 62230
Naslov: INDUSTRIJSKA UL. 1
Telefon: 062/724-041
Telefaks: 062/724-097
Teleks: 33 161 TVT MB-SLO
Kontakt: BOŽO MITHANS

7. SL003-02253
AMERIŠKI PROIZVAJALEC TRANSPORTNIH TRAKOV IN KOVINSKIH TRANSMISIJSKIH JERMOV IŠČE PARTNERJA ZA SKUPNA VLAGANJA ALI LICENČNO POSLOVANJE.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

8. SL003-02254
AMERIŠKI PROIZVAJALEC JEKLENIH IN ALUMINIJASTIH KALUPOV ZA VLIVANJE VELIKIH PLASTIČNIH IZDELKOV /STOLI, OHIŠJA ZA TRAKTORJE, IZVENKRMNE MOTORJE.../ IŠČE PARTNERJA ZA SKUPNA

VALGANJA OZIROMA LICENČNO POSLOVANJE.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

9. SL003-02255
AMERIŠKI PROIZVAJALEC IZREDNO KVALITETNIH NOTRANJIH IN ZUNANJIH VRAT, STOPNIŠČ, KAMINSKIH NAPUŠČEV, DRSEČIH STEKLENIH VRAT ITD., IŠČE PARTNERJA ZA SKUPNA VLAGANJA OZ. LICENČNO POSLOVANJE.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

10. SL003-02256
AMERIŠKI PROIZVAJALEC OLJNIH STIKAL IN RELEJEV ZA KONTROLO ZUNANJEGA OMREŽJA IN DETEKTORJEV PUŠČANJA, FREKVENČNIH MONITORJEV V DISTRIBUCIJSKIH SISTEMIH IŠČE PARTNERJA ZA SKUPNA VLAGANJA.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

11. SL003-02257
AMERIŠKI PROIZVAJALEC AVTOMOBILSKIH DVIGAL IN ŽERJAVOV /IZOLIRANE PLOŠČADI OMOGOČAJO DELO NA ELEKTRIČNEM OMREŽJU - DO 740 kV - BREZ PREKINITVE NAPESTOSTI/ JE ZINTERESIRAN ZA LICENČNO SODELOVANJE OZ. ZA SKUPNA VLAGANJA.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

12. SL003-02258
VODILNI AMERIŠKI PROIZVAJALEC INDUSTRIJSKE AVTOMATIZACIJE /SISTEMI ZA MONTAŽO VSEH VRST OD MIKROELEKTRONIKE DO MONTAŽE VELIKIH DELOV/ IŠČE PARTNERJA ZA SKUPNO VLAGANJE.

Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

13. SL003-02260
IŠČEMO PROIZVAJALCA LESENIH VRTNIH GARNTUR IN LESENIH IGRAL ZA OTROŠKA IGRIŠČA.
Naziv: GZS OBMOČNA ZBORNICA VELENJE
Kraj: VELENJE
Pošta: 63320
Naslov: TRG MLADOSTI 6
Telefon: 063/855-645
Telefaks: 063/855-645
Teleks:
Kontakt: BOŽO LEDNIK

14. SL003-02261
NUDIMO VSE VRSTE PREVAJALSKIH STORITEV: PREVAJANJE IZ ANGLEŠČINE V SLOVENŠČINO IN IZ NEMŠČINE V SLOVENŠČINO IN OBRATNO. CENA STORITEV PO DOGOVORU.
Naziv: ŠPELA URBAS
Kraj: CERKNICA
Pošta: 61380
Naslov: CESTA 4. MAJA 80
Telefon: 061/791-167
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: ŠPELA URBAS

15. SL003-02262
IZVAJANJE KOMPLETNEGA INŽENIRINGA S PODROČJA: A/ STROJEGRADNJA /KONSTRUKCIJE, TRANSPORTNE NAPREVE, NAPRAVE ZA SUŠENJE IN TALJENJE V INDUSTRIJSKIH PROCESIH, OPREMA ZA RUDARSTVO LESNO INDUSTRIJO, STROJNE INSTALACIJE, OPREMA ZA MANIPULACIJO,... B/ MEHANIZACIJA IN AVTOMATIZACIJO PROIZVODNIH PROCESOV /AVTOMATIZACIJO DELOVNIH OPERACIJ OZ. IZVEDBO KOMPLETNIH OBDELOVNIH IN MONTAŽNIH LINIJ/.
Naziv: KIING, D.O.O.
Kraj: PREBOLD
Pošta: 63312
Naslov: PREBOLD 105
Telefon: 063/713-211 /377
Telefaks: 063/712-377
Teleks:
Kontakt: STANE LENDERO

16. SL003-02263
NEMŠKA PODJETJA, PROIZVAJALCI REZERVNIH DELOV IN DODATNE OPREME ZA AVTOMOBILSKO INDUSTRIJO, NUDIJO SVOJE PROIZVODE. KATALOGI OZ. PROSPEKTI SO NA VOLJO V INFORMACIJSKI PISARNI CIS GZS.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA

Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

17. SL003-02265
OPRAVLJAMO VSA STAVBNO-KLEPARSKA DELA, MONTIRAMO KRITINE IZ VSEH VRST MATERIALOV TER IZDELUJEMO HIDROIZOLACIJO. DELO OPRAVIMO HITRO IN KVALITETNO Z VAŠIM ALI NAŠIM MATERIALOM.
Naziv: UMNİK, D.O.O. KRANJ
Kraj: KRANJ
Pošta: 64000
Naslov: KEBETOVA 31
Telefon: 064/211-907
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: MARTIN ZORKO

18. SL003-02267
HIDRAVLICNE IN PNEVMATISKE KOMPONENTE RAZLIČNIH DOMAČIH IN TUJIH PROIZVAJALCEV.
Naziv: SLOVENIJA AVTO, PODJETJE TRG, TRGOVINA P.O.
Kraj: LJUBLJANA -ŠIŠKA
Pošta: 61000
Naslov: CELOVŠKA 150
Telefon: 061/194-412
Telefaks: 061/194-264
Teleks:
Kontakt: F. PODGORŠEK

19. SL003-02268
AVSTRIJSKI GROSIST POD UGODNIMI POGOJI NUDI VEČJE KOLIČINE CVETJA, KERAMIČNIH POSOD, PLETENIH KOŠAR, RAZNIH OKRASKOV IPD.
Naziv: TROPICA FLORIST ENGROS
Država: 40 AVSTRIJA
Kraj: KLAGENFURT
Pošta: 9020
Naslov: VILLACHER STRASSE 71
Telefon: /46-3/23-08-79
Telefaks: /46-3/23-08-4
Teleks:

20. SL003-02269
ANGLEŠKO PODJETJE, SPECIALIZIRANO ZA OPRAVLJANJE RAČUNALNIŠKIH STORITEV ZA RAZLIČNA PODROČJA DEJAVNOSTI NUDI SVOJE USLUGE.
Naziv: REYNOLDS, FOURWAYS
Država: 826 VELIKA BRITANIJA
Kraj: TOWN CENTRE, HATFIELD
Pošta: ALIO 052
Naslov: FOURWAYS, TOWN CENTRE, HATFIELD, HERTS
Telefon: 0707/275651
Telefaks: 0707/265343
Teleks:
Kontakt: V.K. SHAH

22. SL003-02304
IZDELUJEMO: SREDSTVA ZA TRANSPORT - KAMIONSKE PRIKOLICE SPECIALNIH IZVEDB - KIPERSKE NADGRADNJE NA TOVORNIH VOZILIH - IZDELKE IZ PLOČEVINE IN PROFILOV - STRJE ZA PAKIRANJE V TERMOSKRČLJIVO FOLIJO IMAMO PROSTE KAPACITETE NA VSEH PROGRAMIH, IŠČEMO EVENTURELNE MOŽNE VLAGATELJE IN SMO ZINTERESIRANI TUDI ZA KOOPERACIJO.
Naziv: TTN
Kraj: CERKNICA
Pošta: 61380
Naslov: PODSKRAJNIK 17
Telefon: 061/791-722; 791-202
Telefaks: 061/791-737
Teleks:
Kontakt: JOŽEF ŠVELC

23. SL003-02306
PODJETJE COLLECTA, KI DELUJE NA PODROČJU FILATELIJE IN NUMIZMATIKE, PONUJA LIČNE PAKETKE SLOVENSKE ZNAMKE, BANKOVCEV IN KOVANCEV, KI POLEG LE-TEH VSEBUJEJO TUDI KATALOGE V VSEH SVETOVNIH JEZIKIH. IZDELKI SO PRIMERNI ZA TUJE TURISTE IN KOT POSLOVNA DARILA.
Naziv: COLLECTA, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: GOSPOSVETSKA 10
Telefon: 061/313-724
Telefaks: 061/481-940
Teleks:
Kontakt: LUKA VEČERIN

24. SL003-02307
PONUJAMO OPREMO ZA PROSTI ČAS:
- SONČNI DEŽNIKI, VRTNE KLOPI IN MIZE /ALUMINIJ + LES/, LEŽALNIKI /LESENI OBLAZINJENI/, PIVSKE GARNITURE, ZLOŽLJIVI PINKNI STOLČKI.
Naziv: RIKO PIN RIBNICA
Kraj: RIBNICA
Pošta: 61310
Naslov: LEPOVČE 23
Telefon: 061/862-179
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: ANDREJ ZABUKOVEC

DODATNE INFORMACIJE O DELOVANJU BORZE LAHKO DOBITE VSAK DAN V INFORMACIJSKI PISARNI CIS GZS, SLOVENSKA 41, LJUBLJANA, TEL: 061/150-122, FAX: 061/219-536 IN NA OBMOČNIH ZBORSNICAH GZS.

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovno-informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij, ki iščejo poslovne partnerje (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zbornicah GZS).

1. SL003-02270
PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE MENCINGER IZ LESC – PODJETJE Z DRUŽINSKO TRADICIJO OBRATNIŠTVA IZ LETA 1897 VAM NUDI KOVINSKE SESTAVNE DELE ZA VSE VRSTE SENČIL IN VAROVAL – POGONSKO MEHANIZME ZA ŽELUZIJE, MARKIZE, ROLJE, ZA SISTEME TEŽKIH ŽELEZNIH ZAVES...
Naziv: MENCINGER, D.O.O. LESC
Kraj: LESC
Pošta: 64248
Naslov: ALPSKA 68
Telefon: 064/715-600
Telefaks: 064/715-600
Teleks:
Kontakt: MARIJA ČUDEN

2. SL003-02271
PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE MENCINGER IZ LESC – PODJETJE Z DRUŽINSKO TRADICIJO OBRATNIŠTVA IZ LETA 1897 VAM PREDSTAVLJA PROGRAM MARKIZ ZA SENCO V VROČIH POLETNIH DNEH ZA BALKONE, VRTOVE, TERASE, OKNA; ZA ZASENČITEV PRODAJNO RAZSTAVNIH PROSTOROV... VSAKA MARKIZA JE IZDELANA PO MERI KUPCA. PALETA PLATEN OBSEGA VEČ KOT 100 RAZLIČNIH BARV IN VZORCEV; PLATNA NE PREPUŠČAJO DEŽJA, SO ULTRAVIOLETNO ODPORANA IN IMPREGNIRANA S TEFLON IMPREGNACIJO – PROTI PRODIRANJU UMAZANJE V GLOBINO TKANINE. BARVNO PALETO PREDSTAVLJENIH PLATEN GARANTIRAMO DO LETA 1995.
Naziv: MENCINGER, D.O.O. LESC
Kraj: LESC
Pošta: 64248
Naslov: ALPSKA 68
Telefon: 064/715-600
Telefaks: 064/715-600
Teleks:
Kontakt: MARIJA ČUDEN

3. SL003-02272
PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE MENCINGER IZ LESC – PODJETJE Z DRUŽINSKO TRADICIJO OBRATNIŠTVA IZ LETA 1897 – EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK DRAPILUX ZAVES VAM PREDSTAVLJA ZAVESE; LAHKE IN TEŽKE; ENO-

BARVNE IN VZORČNE; NAVADNE IN NEGORLJIVE; KLORA PROSTO BELJENE. NA VOLJO SO ŠTEVILNI MATERIALI V BOGATI BARVNI LESTVICI. NAROČILA ZA KOLIČINE 1, 1/2, 1/4 BALE /60, 36, 18 M/, PAKIRANO ORIGINALNO IZ PROIZVODNJE TOVARNE SCMITZ CENE SO KONKURENČNE, ODVISNE OD KOLIČINE. K SODELOVANJU VABIMO PREDSTAVNIKE PRODAJE NA DEBELO.
Naziv: MENCINGER, D.O.O. LESC
Kraj: LESC
Pošta: 64248
Naslov: ALPSKA 68
Telefon: 064/715-600
Telefaks: 064/715-600
Teleks: Kontakt: MARIJA ČUDEN

4. SL003-02273
V HOTELU VILA BLED VSAK DAN OD 16 – 21 URE OBRA TUJE KOZMETIČNI STUDIO BARBARA; NEGA OBRAZA, VRATU IN DEKOLTEJA, BARVANJE OBRVI IN TREPALNIC, PROTICELUITNA ROČNA ALI STROJNA MASAŽA, MASAŽA HRBTA, TELESNA MASAŽA, AROMA TERAPIJA, PEDIKURA, MANIKURA, DEPILACIJA NOG... CENE IN USLUGE SO KONKURENČNE.
Naziv: VILA BLED
Kraj: BLED
Pošta: 64260
Naslov: BLED
Telefon: 064/77-436
Telefaks:
Teleks:

5. SL003-02274
SMREKOVO MAZILO – GLAVNA SESTAVINA JE SMREKOVA SMOLA DODANI PA SO OLJNI IZVLEČKI ZDRAVILNIH RASTLIN – MAZILO SE UPORABLJA: – ZA REVMATIČNA OBOLENJA – ZA OTEKLINE, ZVINE IN UDARCE, TER OZEBLINE – ZA TURE, MOZOLJE IN HERPES 84 – ZA RAZPOKANO KOŽO NA ROKAH, TER BOLJŠO PREKRIVANJE.
Naziv: RESINA, D.O.O.
Kraj: BEGUNJE PRI CERNICI
Pošta: 61382
Naslov: BEGUNJE PRI CERNICI 51
Telefon: 061/791-750
Telefaks:
Teleks:

6. SL003-02275
STROGI CENTER LJUBLJANE – MIKLOŠIČEVA CESTA NASPROTI SODIŠČA, OD DAM PISARNO 33 M2 V I. NADSTROPJU S SAMOSTOJNIM VHODOM, SANITARIJAMI IN ENO DIREKTO TELEFONSKO LINIJO. CENA NAJEMNINE MESEČNO 1.200 DEM. INFORMACI-

JE PO TELEFONU 061/195-389.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: MIKLOŠIČEVA 20
Telefon: 061/195-389
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: TILLEN SKUBIC

7. SL003-02277
SVEČNIK MESING, ZVONČKI BOŽIČNI, RAZNE ROZETE ZA LAMPE, MINIATURE, OBESKE, BAKRENE POSODE ZA KUHANJE NAD ODPRTIM OGNJEM.
Naziv: BEBER JOŽE
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: RAKEK
Pošta: 61381
Naslov: UREC 70
Telefon:
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: JOŽE BEBER

8. SL003-02278
NUDIMO VŽIGALNIKE /850.000/ KOMADOV, CENA 0,15 USD/KOM, FCO REKA.
Naziv: KONTEKST
Država: 893 HRVAŠKA
Kraj: RIJEKA
Pošta: 51216
Naslov: ŠIROLI 8, VIŠKOVO
Telefon: 051/212-449
Telefaks: 051/256-816
Teleks:
Kontakt: ŽELJKO MIHELIČ

9. SL003-02279
PRI PRODORU NA EVROPSKO TRŽIŠČE ISČEMO KUPCE ZA VSE VRSTE POLFINANCIJSKIH IZDELKOV RAZEN POHIŠTVA.
Naziv: EDVARD IŽANČ
Kraj: CELJE
Pošta: 63000
Naslov: POD KOSTANJ
Telefon: 063/37-121
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: EDVARD IŽANČ

10. SL003-02285
SVINČNIK LESENI BUKEV FI 10 X 110 MM Z ŽIGOM SLOVENIJE. 1. PRVA IZVEDBA BREZ POKROVČKA CENA 35 SIT. 2. DRUGA IZVEDBA S KOVINSKIM DODATKOM 55 SIT. 3. TRETJA IZVEDBA S POKROVČKOM IN KOV. DODAT. 70 SIT. SVINČNIK JE LESEN S KEMIČNIM VLOŽKOM /UVOZ IZ ŠVICE/ PRIMERNI SO ZA SUVENIR DRŽAVE SLOVENIJE IN OSTALE REKLAMNE NAMENE. NAPIS JE LAHKO PO ŽELJI NAROČNIKA /TEMPO TISK/.
Naziv: MONET, D.O.O.
Kraj: KRANJ
Pošta: 64000
Naslov: ULICA TUGA VIDMARJA 4
Telefon: 064/328-547
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: LADO GROBELŠEK

11. SL003-02286
AKTIVA GROUP ORGANIZIRAJA NAJBOLJŠI PODIPLOMSKI ŠTUDIJ MANAGEMENTA MBA V SLOVENIJI. SVETOVNO PRIZNANA DIPLOMA AMERIŠKE UNIVERZE, DVELETNI ŠTUDIJ V TREH DRŽAVAH NA DVEH KONTINENTIH. BROŠURA S PRIJAVNICO JE NAVOLJO NA NASLOVU PODJETJA ALI V INFORMACIJSKI PISARNI CIS GZS.
Naziv: AKTIVA GROUP
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: CANKARJEVA 1
Telefon: 061/159-142
Telefaks: 061/154-304
Kontakt: SUZANA KUTNJAK

12. SL003-02287
MONTIRAMO, POPRAVLJAMO IN PREMEŠČAMO TELEKOMUNIKACIJSKE NAPRAVE OD NAJENOSTAVNEJŠIH TELEFONSKIH PREKLOPNIKOV, TELEFONSKIH GARNITUR DO TELEFONSKIH CENTRAL TIPA CROSSBAR IN NAJNOVEJŠIH ELEKTRONSKIH IN DIGITALNIH NAROČNIŠKIH CENTRAL TIPA SI2000 IN DRUGE. IZDELUJEMO TUDI VAŠO INTERNO TELEFONSKO INSTALACIJO. VZDRŽUJEMO VSE VRSTE TELEFONSKIH APARATOV, TELEFONSKIH GARNITUR IN TELEFONSKIH NAROČNIŠKIH CENTRAL TIPA CROSSBAR IN NAJNOVEJŠIH ELEKTRONSKIH IN DIGITALNIH NAROČNIŠKIH CENTRAL TIPA SI2000 IN DRUGE. ZA REDNO VZDRŽEVANJE SKLENEMO Z VAMI POGODBO ALI PA VAŠE NAPRAVE SERVISIRAMO PO POTREBI NA VAŠ KLIC. POPRAVLJAMO VSE VRSTE TELEFONSKIH APARATOV...
Naziv: TELEKOMUNIKACIJE STROJAN, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61101
Naslov: CELOVŠKA C. 142
Telefon: 061/552-281
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: JANKO STROJAN

13. SL003-02288
VSE VRSTE NAGROBNIH SVEČ NUDIMO V PRODAJO. SVEČE SO V RAZLIČNIH BARVAH. VPOGLED KATALOG IN VZORCI.
Naziv: SVEČARSTVO JAKLIČ ALOJZ
Kraj: TRBOVLJE
Pošta: 61420
Naslov: C. TONČKE ČEČ 75
Telefon: 0601/27-747
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: ALOJZ JAKLIČ

14. SL003-02290
POVPRAŠEVANJE ZA PARA-

FIN, STEN, PLASTIČNI, LONČKI IN POKROVI ZA SVEČE /NAGROBNE/.
Naziv: SVEČARSTVO JAKLIČ ALOJZ
Kraj: TRBOVLJE
Pošta: 61420
Naslov: C. TONČKE ČEČ 75
Telefon: 0601/27-747
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: ALOJZ JAKLIČ

15. SL003-02292
BELGIJSKO PODJETJE POVPRAŠUJE PO LESU ZA ZVOČNIKE. KATALOG NA OGLED V INFORMACIJSKI PISARNI CIS GZS.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

16. SL003-02295
ISČEMO DOMAČE IN TUJE INVESTITORJE. NUDIMO 7.000 M2 POKRITI PROIZVODNIH PROSTOROV, 800 M2 UPVRNIH PROSTOROV IN CCA 20.000 M2 V INDUSTRIJI – SKI CONI OB AVTOCESTI LJUBLJANA – POSTOJNA. ISČEMO MOŽNE NOVE PROGRAME ZA /PREDNOSTNO/ KOVINSKO, LAHKO TUDI ZA KAKŠNO DRUGO INDUSTRIJO.
Naziv: SIC, D.O.O.

Kraj: POSTOJNA
Pošta: 66230
Naslov: VOLARIČEVA 5
Telefon: 067/22-158
Telefaks: 067/25-302
Teleks:
Kontakt: BORIS TINTA

17. SL003-02297
FIRMA SE UKVARJA Z EXPORTOM IN IMPORTOM, NAPR. BELA TEHNIKA, HLADILNIKE, ZAMRZOVALNE SKRINJE, ITD., TUDI HRANO – PIVO, LIMONADE, MINERALNE VODE, KRMILA ZA ŽIVINO, ITD. FIRMA SE HOČE SPECIALIZIRATI NA KONTAKTE S SLOVENSКИ FIRMAMI. ISČEJO FIRMO, ALI FIRME, KATERE HOČEJO IMETI GLAVNO ZASTOPSTVO V BRNU.
Naziv: AGRO TRADING BRNO, S.R.O.
Kraj: BRNO
Pošta: 60200
Naslov: LERCHOVA 38
Telefon: 0042/5/338305
Telefaks: 0042/5/338305
Teleks:
Kontakt: ING. ZDENČEK KAŠPAR
JOSEF BRABENEC

DODATNE INFORMACIJE O DELOVANJU BORZE LAHKO DOBITE VSAK DAN V INFORMACIJSKI PISARNI CIS GZS, SLOVENSKA 41, LJUBLJANA, TEL: 061/150-122, FAX: 061/219-536 IN NA OBMOČNIH ZBORNICAH GZS.

BREZPLAČNO
OGLAŠEVANJE
V BELGIJI, ZDA,
ANGLIJI IN NEMČIJI!

Od naše službe za EOT smo dobili obvestilo, da lahko naše firmeposredujejo svoje kratke informacije v Business Cooperation Centru (BCC) iz Bruslja. Ta sistem deluje v 49 državah. Dosedanji rezultati so spodbudni.

– Enako je možno objaviti v poslovnih revijah »Openings for Trade« Gospodarske zbornice v Londonu.
– Prav tako imamo obrazce za oglaševanje v dveh ameriških poslovnih časopisih in še
– oglaševanje v nemškem poslovnem časopisu BFAI. Vse zainteresirane prosimo, da nas obvestijo, katera od navedenih ponudb vam je zanimiva, da vam pošljemo ustrezne obrazce.

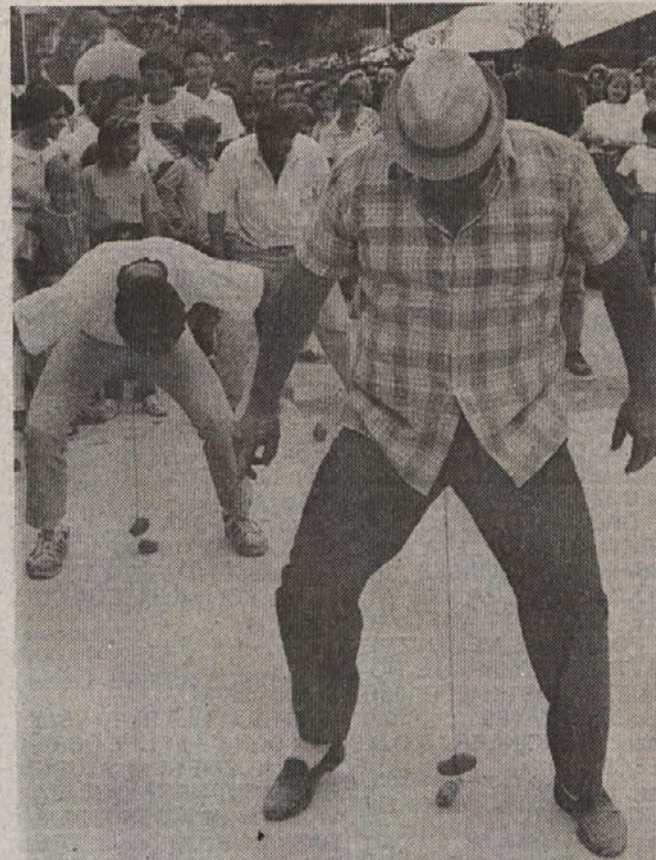
Vsebine mora biti kratka in jedrnata, vsa besedila morajo biti natipkana in še enkrat poudarjamo: **vsa zgoraj navedena oglaševanja so BREZPLAČNA!**

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE
OBMOČNA ZBORNICA CELJE
Aškerčeva ulica 15, 63000 Celje
Telefon 063/ 26-702
Telefaks 063/ 27-530

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

SLOVENIJA 93

FLOSARJI NA SUHEM

Kot nikoli doslej smo Slovenci pohiteli k stari lipi nove sprave, k novi Erjavčevi koči na Vršič, na obalo, k rekam.

Naveličani prepirov, zdrah in afer, anket in analiz se očitno z vso vnemo predajamo tistim maloštevilnim uram predaha, ki nam jih ponujajo že tradicionalno priložnostne veselice.

Bolj kot kadarkoli smo srečni, če se nam nameri kruha in iger. Na LucaSovih fotografijah so dogodki po »udiranju« flosa in krstu »flosarja«, ki z Ljubnega nikoli ne bosta zaplula niti do Letuša, kaj šele do Save in daljnega Belega grada.

F. F.

Foto: LucaS

